

องค์ประกอบของความรู้ที่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิทยานิพนธ์
ของ
พจมาน พิเดช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

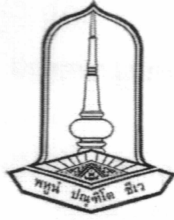

องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิทยานิพนธ์
ของ
พจมาน พิเดช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
เมษายน 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางพจมาน พิเศษ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รศ.ดร.สมบัติ ห้ายเรือคำ) ประธานกรรมการ
(กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด) กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(ผศ.ดร.จิระพร ชะโน) กรรมการ
(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน) กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(ผศ.ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 28 เดือน ... ๒๕๖๐

ประกาศขอบคุณการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่ อย่างดียิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยธนี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์จารุพร รอมวงค์ อาจารย์กิตติยา ทองจำรูญ และอาจารย์สุภานันท์ เดชโยธิน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นฤมล แสงพรหม อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อาจารย์ประวิทย์ รักษาแสง อาจารย์วันเฉลิม บุญเกษม และอาจารย์ณัฐธิดา โยธา ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ ข้อมูลแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูอาจารย์ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ นางสาวจตุจิ จันดำ และนิสิตปริญญาโทสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา รุ่น พ. 26 ศูนย์มหาสารคามและศูนย์อุดรทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ให้คำแนะนำในเรื่อง ต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่หนูไฟ ศรีเคลือบ ขอขอบคุณจำสืบเอกสัมฤทธิ์ พิเศษ ขอใจ เด็กหญิงบุญญาพร พิเศษ และญาติพี่น้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นบุพการี ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

พจมาน พิเศษ

ชื่อเรื่อง	องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
ผู้วิจัย	นางพจมาน พิเศษ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด
ปริญญา	กศ.ม. สาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 800 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คือ แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านรักการอ่าน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจเรียน และด้านกล้าคิดริเริ่ม
2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.831 ถึง 0.910 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และด้านรักการอ่าน มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 และ 0.831 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1265.705 $p = 0.0790$ ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 1196 ค่า GFI = 0.949 ค่า AGFI = 0.925 ค่า RMSEA = 0.00854 แสดงว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง

TITLE Factors of Inquisitive for Learning of High School Students in Upper-northeast of Thailand.
AUTHOR Mrs. Potchamarn Pidech
ADVISOR Assoc. Prof. Dr. Boonchom Srisa-ard
DEGREE M.Ed. **MAJOR** Educational Research and Evaluation
UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2017

ABSTRACT

This research aimed to study factors related to inquisitive for learning of high school students. The sample of this research were 800 , in high school students Upper-northeast of Thailand, obtained using the multi stage random sampling technique. The instruments used was a questionnaire and a scale on inquisitive for learning. The collected data were analyzed by the uses of descriptive statistics, Exploratory factor analysis (EFA), and Confirmatory factor analysis (CFA).

The research findings are as follows:

1. The exploratory factors related to the inquisitive for learning of high school students in Upper-northeast of Thailand, consisted of 6 factors classified by total factor values in descending order as the reading habit, the enthusiasm, the reasoning, the responsibility, the intention to learn and the initiative.
2. The secondary confirmatory factors having the index of the inquisitive for learning of 6 aspects with positive value of 0.831 and 0.910 at the .01 level of significance in every aspect, presenting in descending order as the responsibility, the reasoning, the initiative, the intention to learn, the enthusiasm and the reading habit with the total factors values of 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 and 0.831 respectively. The Goodness of Fit Index (GFI) between model and empirical data had Chi-Square value of 1265.705 $p = 0.0790$, with degree of freedom (df) 1196, GFI = 0.949, AGFI = 0.925, RMSEA = 0.00854 indicating that the model having constructive validity.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 3
	ความสำคัญของการวิจัย 3
	ขอบเขตของการวิจัย 3
	นิยามศัพท์เฉพาะ 4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5
	ความรู้ใฝ่เรียน 5
	ความหมายของความรู้ใฝ่เรียน 5
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ใฝ่เรียน 7
	คุณลักษณะของผู้ที่มีความรู้ใฝ่เรียน 12
	ตัวชี้วัดของความรู้ใฝ่เรียน 18
	ทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียน 35
	การวัดความรู้ใฝ่เรียน 36
	การวิเคราะห์องค์ประกอบ 38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 43
	งานวิจัยในประเทศ 43
	งานวิจัยต่างประเทศ 46
3	วิธีดำเนินการวิจัย 48
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 50
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 53
	การวิเคราะห์ข้อมูล 54
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 55

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	62
ตอนที่ 2 ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)	67
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	86
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
ความมุ่งหมายของการวิจัย	106
สรุปผล	106
อภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	121
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	122
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	124
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	134
ภาคผนวก จ ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง	139
ประวัติย่อของผู้วิจัย	148

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	17
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	49
3	เกณฑ์พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์	55
4	ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามเพศและระดับชั้น	62
5	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย	63
6	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (n = 800)	68
7	ค่า Communalities (h^2) ของตัวบ่งชี้	78
8	จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวน สะสมในแต่ละองค์ประกอบ	79
9	องค์ประกอบที่ 1 ด้านรักการอ่าน	80
10	องค์ประกอบที่ 2 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	81
11	องค์ประกอบที่ 3 ด้านความมีเหตุผล	82
12	องค์ประกอบที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ	83
13	องค์ประกอบที่ 5 ด้านตั้งใจเรียน	84
14	องค์ประกอบที่ 6 ด้านกล้าคิดริเริ่ม	85
15	สรุปผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	86
16	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	86
17	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านรักการอ่าน	87
18	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้	90

ตาราง

หน้า

19	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความมีเหตุผล	91
20	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความรับผิดชอบ	94
21	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านตั้งใจเรียน	95
22	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านกล้าคิดริเริ่ม	97
23	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง	99
24	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	103
25	ผลการประเมินความเหมาะสมของข้อความตามนิยามศัพท์เฉพาะความเหมาะสม ด้านภาษา (IOC) ของแบบสอบถามองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	131
26	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	133

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (An Interactionism Model of Behavior) ของแม็กนัสสันและเอนด์เลอร์ (Magnusson and Endler)	10
2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านรักการอ่าน	89
3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้	91
4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความมีเหตุผล	93
5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความรับผิดชอบ	95
6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านตั้งใจเรียน	96
7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านกล้าคิดริเริ่ม	98
8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ยืนยันองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	105

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการและกลไกที่สำคัญในการอบรมหล่อหลอมเกลาให้บุคลากร ของชาติ มีความรู้ ความสามารถ ฉลาด เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีร่างกายแข็งแรง พร้อมทั้งจะเป็นรากฐานของชีวิต ให้ก้าวไปอยู่ในสังคมของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2543 : 3) การศึกษาของไทยได้ก้าวผ่านเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการตามนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของไทยตามแผนดังกล่าวและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษา คือ การเสริมสร้างคุณภาพคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีนันทวิทยาการทางการศึกษา ได้ศึกษาข้อดีข้อเสียตลอดจนแนวทางดำเนินการให้ได้มาซึ่งการศึกษาที่สมบูรณ์แบบตรงตามยุคสมัยจนกระทั่งพัฒนาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-6) ที่มีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ มีทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและมีจุดมุ่งหมาย มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา รวมไปถึง การกำหนดองค์ความรู้ ทักษะสำคัญ และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงานรักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3-5) โดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ ต้องสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มุ่งมั่นที่จะให้เยาวชนเป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของ ตนเองอันนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. 2544 : 12) ซึ่ง สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่ว่า มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการค้นคว้า ซึ่งถือได้ว่าเป็นลักษณะที่สำคัญ อย่างยิ่งในการเรียนรู้ของบุคคล (ประณม จันทิม. 2546 : 66)

การพัฒนาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นผู้ที่มีการแสวงหา ความรู้อยู่เสมอ ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มั่นใจในตนเองและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ. 2540 : 1-5) ซึ่งสอดคล้องกับ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นคุณลักษณะของ บุคคลที่มีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียน และสนใจแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ โดย สืบค้นข้อมูลทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน มีการสรุปบันทึกองค์ความรู้ที่ได้และใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ซึ่งคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนนี้หากปลูกฝังให้เกิดกับตัวผู้เรียนแล้ว จะทำให้ผู้เรียน เกิดความรู้ใหม่ๆ เป็นการพัฒนาตัวเองให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถค้นหาคำตอบของ คำถามได้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสามารถด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมทั้ง เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน (คณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ. 2541 : 6 ; กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 9) นอกจากนี้ ความสำคัญของ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนโดยครู ว่าผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ เกิดความรู้ ใหม่ ตลอดจนรู้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2539 : 1 ; เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. 2542 : 32) คุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ยังเป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งที่สร้างศักยภาพ ในการนำชีวิตไปสู่ ความสำเร็จเป็นคุณลักษณะที่พบเห็น โดยทั่วไปในแถบประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก แต่แทบจะไม่มี ในสังคมไทย รากฐานความรู้ของคนไทย จึงอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะ วัยรุ่นไทย ส่วนใหญ่ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไม่นิยมอ่านหนังสือติดตัวไปไหน ๆ เหมือนคนต่างชาติที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยการนำ หนังสือติดตัวไปด้วยทุกสถานที่ทุกเวลา (วิชาญ อัครวนสกุล. 2545 : 14) หากบุคคลใด ไม่มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนก็จะกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันคน ไม่ทันโลก ลำบากต่อการปรับเปลี่ยนตนเอง ให้เข้ากับกระแส โลก ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย ในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การรับรู้เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องรับรู้เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะและประเมินค่า ของข้อมูลข่าวสาร ให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ประโยชน์ คนที่ไม่มีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในสังคม นอกจากจะนำความพ่ายแพ้มาสู่ชีวิตแต่ละคนแล้ว ยังส่งผลเสียต่อชาติบ้านเมืองอีกด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542 : 133)

จากแนวคิดต่างๆ จะเห็นว่าความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ควรส่งเสริมให้เกิด ขึ้นกับตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนชอบศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่รอบตัว อยากรู้ อยากเห็น แสวงหาความรู้ มีวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดหาเหตุผล มีจินตนาการ ประเมินสถานการณ์ต่างๆ รู้จักซักถาม ค้นหาคำตอบ กระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้วยการติดตามข่าวสาร อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ เรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และมีทัศนคติที่ดีต่อ การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อทำให้ชีวิตของผู้เรียนมีความหมาย มีชีวิตชีวา ตลอดจนสำเร็จการศึกษา รับผิดชอบต่อการงาน ชีวิตของตนเอง สามารถปรับตนเองให้ทันสมัย ทันยุคทันเหตุการณ์ ทันโลก และทันต่อความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมการเรียนรู้ ได้อย่างมีความสุข (อารี พันธุ์มณี. 2546 : 15)

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและควรปลูกฝังให้ผู้เรียนพึงมี เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนในตัวผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบด้านใดบ้าง เพื่อจะได้ทราบและนำไปใช้ในการปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้นไป เป็นพื้นฐานที่สำคัญให้ผู้เรียนพึงมีเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. องค์ประกอบแต่ละด้านที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องนำไปส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และนำผลการศึกษาไปใช้เป็นพื้นฐานจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน และต่อยอดในการศึกษาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 203,600 คน จากจำนวน 495 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 800 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.1 ด้านนิสัยรักการอ่าน
  - 3.2 ด้านการตั้งใจเรียน
  - 3.3 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้
  - 3.4 ด้านความมีเหตุผล

3.5 ด้านกล้าคิดริเริ่ม

3.6 ด้านความรับผิดชอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความอยากรู้อยากเห็น มีความตั้งใจ ความพยายามแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านรักการอ่าน หมายถึง การชอบอ่านหนังสือ สนใจอ่านตลอดเวลา เมื่อมีเวลาว่าง จะชอบอ่านมากกว่าทำอย่างอื่น เป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ หนังสือให้ความบันเทิง และ สารคดี
2. ด้านความตั้งใจเรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มีความพากเพียรพยายาม สนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนในขณะที่ครูสอน ตั้งใจฟังครูไม่พูดคุย มาเรียนสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรม ตามที่ครูสั่ง และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ หมายถึง การที่ผู้เรียนมีพฤติกรรม ชอบอ่านหนังสือ ชอบค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและ มีความสามารถในการค้นคว้าความรู้ด้วยการลงมือกระทำอย่างเป็นระบบจนเกิดความเข้าใจ
4. ด้านความมีเหตุผล หมายถึง การที่ผู้เรียนใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่สนับสนุน การกระทำและการตัดสินใจของตนเอง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อประกอบหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ทั้งเรื่องเรียน และเรื่องรอบตัวอย่างสมเหตุสมผล
5. ด้านกล้าคิดริเริ่ม หมายถึง การที่ผู้เรียนนำแนวคิดหรือวิธีการใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำใครมาปรับใช้ ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน และเรื่องต่างๆรอบตัว ตลอดจนกล้านำเสนอแนวคิดใหม่ๆ เมื่ออยู่ใน สถานการณ์ที่มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น
6. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่ ต้องการด้วยความเอาใจใส่ตั้งใจที่จะปฏิบัติในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความเพียรพยายามและ ละเอียดรอบคอบ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา กล้ายอมรับผลของการกระทำของตน แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้งานมีคุณภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังได้นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.1 ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.3 คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.4 ตัวชี้วัดของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.5 ทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 1.6 การวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
  - 2.1 ความหมายของการวิเคราะห์
  - 2.2 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
  - 2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ
  - 2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1. ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

บุญชิต มณีโชติ (2540 : 24) ให้ความหมาย ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การที่บุคคล มีแรงจูงใจ มีความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้น ความพอใจ และความสนใจที่จะแสวงหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือกระหายใคร่รู้ที่เกิดขึ้นพฤติกรรมที่แสดงถึงการ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เช่น การสนใจแสวงหาความรู้ การคิดสืบค้น การสอบถามผู้รู้ การสืบเสาะหาความรู้

กรมวิชาการ (2540 : 1-5) ให้ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นการแสวงหาความรู้ อยู่เสมอ เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้เป็นคนมีเหตุผลมีความรับผิดชอบ และมั่นใจในตนเอง และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541 : 6) ให้ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยอธิบายในรูปแบบความสนใจใฝ่รู้ และสร้างสรรค์ว่าเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจคิดค้นแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 9) ให้ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นการที่บุคคล มีความกระตือรือร้น ตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงาน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สืบค้นข้อมูลจากแหล่ง การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จัดบันทึก และสรุปองค์ความรู้

นิภา วงศ์สุรภินันท์ (2548 : 4-5) ให้ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นคุณลักษณะ ทางจิตใจที่แสดงถึงความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจ ที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทั้งความรู้ด้านการเรียน และสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทัน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง และในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งแบ่งเป็น 7 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ 2) อยากรู้อยากเห็น 3) ตั้งใจอย่างมีสติ 4) กล้าคิดริเริ่ม 5) เพียรพยายาม 6) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 7) มีเหตุผล

วัฒนา พาผล (2551 : 5) ให้ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะ ทางด้านจิตใจของผู้เรียนที่แสดงถึง การเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ กล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม และการใช้เหตุผลในการแสวงหาความรู้ การเรียน และในการทำ สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งสามารถศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

วาสนา กิมเท็ง (2553 : 7) ให้ความหมายความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะของ ผู้เรียนที่แสดงถึง การเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ การกล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการมีเหตุผล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 23) ได้ให้ ความหมายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน เพียรพยายามในการเรียนและมีความรับผิดชอบ
2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
3. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ได้อย่างมีเหตุผล
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้
5. มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ

พงษ์เทพ ปลื้มใจ (2555 : 6) ให้ความหมายความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียน มีความกระตือรือร้นตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน การจดบันทึก สรุปความรู้ ประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่นได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความอยากรู้อยากเห็น มีความตั้งใจ ความพยายามแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.1 แนวคิดและความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

การที่บุคคลจะเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนนั้น จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญว่า เมื่อส่งเสริมให้เกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนแล้วจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไรต่อตนเอง และบุคคลรอบข้าง ดังนั้นการศึกษาความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจึงเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ทั้งนี้เพื่อเป็นความรู้หรือแรงจูงใจในการที่จะเห็นคุณค่า คุณประโยชน์และตระหนักถึงความสำคัญแล้วใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมีสถาบัน และนักวิชาการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้หลายทัศนะ ดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2539 : 1) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ ๆ เป็นการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมทั้งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนเองในการทำประโยชน์กับสังคม และลงมือปฏิบัติตามความสามารถของตนเองได้

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2542 : 32) กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอันเกิดจากการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ว่า ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากการคิดวิเคราะห์ของบุคคลเกี่ยวกับการตระหนักในข้อมูล และการจัดกระทำต่อข้อมูลโดยใช้ความคิด และอ้างเหตุผลเชิงอุปนัย และนินัยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผู้ที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จะสามารถควบคุมและตรวจสอบความจริงของข้อเสนอ หรือทฤษฎีต่าง ๆ ได้ ทำให้สามารถอธิบาย ทำนาย และควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ และยังเกิดการพัฒนาศักยภาพในการคิดสร้างสรรค์ โดยในส่วนของความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นี้จะเป็นการคิดหรือการผลิตสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ โดยมีความเข้าใจในสิ่งนั้นอย่างถ่องแท้ เป็นการค้นพบแนวคิดใหม่ ความสัมพันธ์แบบใหม่ หรือโมทัศน์ใหม่ทำให้มีแนวทางหลายแง่หลายมุม ตลอดจนผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพในการสืบสอบคุณค่าเป็นความสามารถของการตัดสินคุณค่าในการเลือกปัญหาในการแยกความแตกต่างระหว่างค่านิยมกับข้อเท็จจริง และกระทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่มีอคติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 ก : 6/2-6/22) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่เป็นคุณลักษณะของบุคคลตามมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การรักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องว่า บุคคลจะต้องมีความกระตือรือร้น สนใจ การเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ (2543 : 33-34) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลสามารถสังเกตได้ เช่น การเดิน การยืน การพูด อารมณ์ดีใจ เสียใจ หรือโกรธ แต่พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงด้วยอวัยวะรับความรู้สึก และอาจจะต้องใช้เครื่องมือบางอย่างเพื่อวัดพฤติกรรม เช่น เครื่องจับเท็จ เป็นต้น

กรมวิชาการ (2543 : 1-2) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการในการปฏิรูปการศึกษา คือ การเสริมสร้างให้บุคคลมีพฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งหวังว่าผู้ผ่านการศึกษาแต่ละคนจะมีคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ คือ มีความสามารถในการคิด ความใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้อยู่เสมอ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2545 : 153-154) กล่าวว่า พฤติกรรมตามแนวคิดของทฤษฎีพุทธิปัญญานิยมเชื่อว่า กระบวนการคิดมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมายสิ่งเร้า นอกจากนี้ ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของบุคคลต่างก็มีความสัมพันธ์กัน

น้อยทิพย์ ลีมยิ่งเจริญ (2547 : 4) กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและความรับผิดชอบต่อกลุ่มของนักเรียนว่า นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถศึกษาค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความสามัคคี รักความสะอาด พุดจาสุภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 2-3) กล่าวว่าคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงรวมทั้งใช้ในการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้หากมีเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่มีคุณภาพจะทำให้ทราบถึงคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนให้มีมากยิ่งขึ้น

วัฒนา พาผล (2551 : 18) กล่าวถึงความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่า เมื่อบุคคลมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนแล้วจะทำให้บุคคลนั้นเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง มีความสามารถในการสืบสอบคุณค่า มีความรับผิดชอบ มีวินัย เกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์เกิดการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางด้านวิชาการ และวิชาชีพจนเกิดความรู้ใหม่ ๆ ตลอดจนรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

วาสนา กิมเท็ง (2553 : 78) กล่าวว่าความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ และเกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จะเป็นบุคคลที่ชอบรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นในการเรียน ชอบแสวงหาความรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีความพยายามในการเรียนรู้ ตลอดจนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และชอบจดบันทึกความรู้ต่างๆ

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.2.1 ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคเคลแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory)

แมคเคลแลนด์ (กิฟลี วรรณจิตติ. 2538 : 98-99 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961 : 36-62) ได้มีความเชื่อว่าความต้องการของบุคคลเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าอย่างอื่น ความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้จึงมีอิทธิพลสูงให้คนแสดงหรือประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเขา ความต้องการในชีวิตของแต่ละคนจะแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างในสิ่งแวดล้อม ทั้งครอบครัว ที่ทำงาน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรม แมคเคลแลนด์ได้กล่าวถึงความต้องการไว้ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (The Need for Achievement)

เป็นความต้องการมีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา คุณลักษณะของคนที่มีความต้องการประสบความสำเร็จได้แก่

1.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับภาระหรือความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ไม่ชอบเกี่ยงงาน จะค้นพบว่าปัญหาจะถูกแก้ไขโดยวิธีใดหรืออย่างไร

1.2 เป็นคนที่ตั้งเป้าหมายไว้สูงกว่าปกติและชอบเสี่ยงกับเป้าหมายนั้น

1.3 เป็นคนที่ต้องการให้ผู้อื่นประเมินหรือบอกสิ่งที่เขาทำว่าเป็นอย่างไร

2. ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (The Need for Affiliation) เป็นความต้องการ

ที่จะส่งเสริมและรักษาสัมพันธภาพอันอบอุ่น เพื่อความเป็นมิตรกับผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการมิตรสัมพันธ์สูงมีลักษณะดังนี้

2.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าต่อการยอมรับและให้ความเชื่อมั่นให้กำลังใจ

2.2 เป็นคนที่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นความปรารถนาและบรรทัดฐานของผู้อื่น

2.3 เป็นคนที่มีความใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นอย่างจริงจัง

3. ความต้องการอำนาจ (The Need for Power) เป็นความต้องการที่จะมีอิทธิพลครอบงำผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูง มีลักษณะดังนี้

3.1 มีความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลต่อผู้อื่นโดยตรง

3.2 มีความปรารถนาที่จะมีกิจกรรมในการควบคุมเหนือผู้อื่น

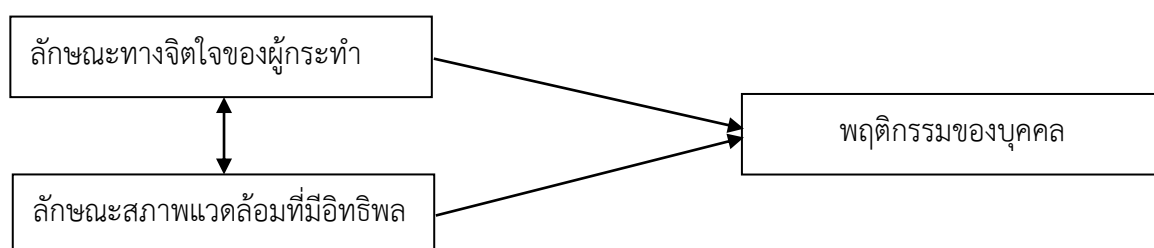
3.3 มีความสนใจในการรักษาสัมพันธภาพในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม

2.2.2 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (An Interactionism Model of Behavior)

เป็นรูปแบบการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมจาก 2 สาเหตุใหญ่ ๆ คือ สาเหตุภายในตัวบุคคลเองโดยใช้รูปแบบจิตลักษณะ (Traits Model) เป็นการศึกษาลักษณะที่อยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่

การศึกษาพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งประกอบขึ้นด้วยลักษณะทางจิตย่อย ๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล และรูปแบบสถานการณ์นิยม (Situationism Model) ที่มีหลักการว่าพฤติกรรมย่อมเป็นไปตามสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพราะสถานการณ์ภายนอกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมบุคคลเราสามารถแก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลได้ โดยอาศัยสถานการณ์แวดล้อมภายนอก เงื่อนไขทางสังคมและสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะต่าง ๆ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม เน้นความสำคัญของบุคคล หลักสำคัญของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมคือ มีการกำหนดตัวแปรที่เป็นสาเหตุที่เป็นพฤติกรรมไว้ 3 ประเภท ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำ ลักษณะของสถานการณ์ที่มีความหมาย ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น และสาเหตุร่วมกันระหว่างลักษณะทางจิตใจกับลักษณะของสถานการณ์ ซึ่งอาจวัดและศึกษาได้ในการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะของสถานการณ์ โดยการตีความหมายหรือการเล็งเห็นความสำคัญของสถานการณ์นั้น ๆ ของบุคคลผู้กระทำ จึงสรุปได้ว่า รูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยม มุ่งศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล Magnusson and Endler (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. 2539 : 7-8 ; อ้างอิงมาจาก Magnusson and Endler. 1977 : 4) จากแนวคิดดังกล่าวสามารถเขียนเป็นภาพประกอบ 1 ได้ดังนี้

ที่มา : พงษ์เทพ ปลื้มใจ (2555)

ภาพประกอบ 1 รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (An Interactionism Model of Behavior)

ของแม็กนัสสันและเอนด์เลอร์ (Magnusson and Endler)

Piaget (พรธณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2530 : 236-240 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. 1976) ได้อธิบายถึงทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมว่าเป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่บุกเบิกความคิดทางพัฒนาการจริยธรรมจากการรู้ และเข้าใจสังคม (Social Cognitive Moral Development) เชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการรับรู้ (Complex Process) ระหว่างความรู้ความรู้สึก และการสร้าง (Component Feeling and Culture) โดยการสังเกตการณ์เล่นลูกหินของเด็กอายุ 5-13 จนสรุปได้ถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กว่าแบ่งเป็น 2 ชั้นใหญ่คือ

1. ระยะเวลาที่เด็กยึดกฎเกณฑ์จากผู้อื่น (Heteronymous) ซึ่งมีอายุประมาณ 0-8 ปี เป็นระยะที่บิดามารดาและผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อเด็กในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างชัดเจน เด็กจะนับถือความถูกต้อง ความดีความไม่ดีในลักษณะตามตัว (Fixed Rules) ถ้าทำผิดต้องได้รับโทษโดยไม่คำนึงถึงแรงจูงใจหรือสาเหตุในการกระทำ

2. ระยะเวลาที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตนเอง (Autonomous) เป็นระยะที่เด็กเริ่มพัฒนาจริยธรรมขึ้นไปสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรม และพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วย ซึ่งพัฒนาการที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญาและอายุวิธีการศึกษาจริยธรรมของ Piaget นั้นเป็นการศึกษาเป็นรายบุคคลในรูปของการสัมภาษณ์โดยสร้างเรื่องเป็นสถานการณ์คู่ กล่าวถึงการกระทำของเด็ก 2 คน ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันแต่ต่างกันที่ความตั้งใจ แรงจูงใจและผลที่เกิดตามมาตัวอย่าง เช่น เด็กชายจอห์นทำแก้วแตก 15 ใบ โดยไม่ตั้งใจขณะที่เปิดประตูห้องเข้ามาเพื่อรับประทานอาหารเช้า ส่วนเด็กชายเฮนรี่ ทำแก้วแตก 1 ใบ ขณะที่ปีนขึ้นไปขโมยขวดแยมในเวลาแม่ไม่อยู่บ้านหรือ กรณีที่ 2 มารี อยากจะเย็บเสื้อให้แม่ของเขาเพื่อให้แม่ดีใจจึงนำกรรไกรมาตัดผ้า แต่ตัดไม่เป็นตัดเอากระโปรงของเธอขาดเป็นรูโต ส่วนมากาเรต นำเอากรรไกรของแม่มาเล่น แต่ตัดไม่เป็นเลยตัดเอากระโปรงเล่นเป็นรูเล็ก ๆ แล้ว Piaget ตั้งคำถามว่า ใครผิดมากกว่า ถ้าคุณเป็นพ่อใครควรถูกตีมากที่สุดหลังจากนำคำตอบทั้งหมดมาพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแล้ว Piaget ตั้งเกณฑ์จรรยาวิชาไว้ 6 เกณฑ์ ดังนี้คือ

2.1 การตัดสินจากเจตนา (Intentionality in Judgment) เด็กอายุน้อย ๆ จะตัดสินพฤติกรรมว่าดีหรือไม่ดีนั้นมักจะตัดสินจากปริมาณของความเสียหายที่เกิดขึ้น (Actual Physical Consequences) ส่วนเด็กโตนั้นจะตัดสินโดยดูความตั้งใจหรือเจตนาในการกระทำที่ไม่ดีของบุคคลนั้น ว่ามีเจตนาของการกระทำไม่ดีหรือเปล่า

2.2 การตัดสินจากความเกี่ยวข้อง (Relativism in Judgment) เด็กอายุน้อย จะตัดสินความถูกต้องหรือผิดว่าจะต้องเป็นทางหนึ่งทางใดและในลักษณะเด็กขาด (Absolute) ทุกคนต้องเห็นเหมือนกันและถือว่าความคิดเห็นของผู้ใหญ่อมถูกเสมอ ส่วนเด็กโตนั้นจะตัดสินจากสถานการณ์และความเกี่ยวข้องของสภาพการณ์หรือความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์นั้นกับบุคคล

2.3 การตัดสินเหตุการณ์เป็นอิสระจากการลงโทษ (Independence of Sanction) เด็กอายุน้อยตัดสินความไม่ดีจากการถูกทำโทษ แต่เด็กโตจะตัดสินการกระทำว่าไม่ดีเพราะการกระทำนั้นขัดต่อกฎเกณฑ์ หรือก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น

2.4 การตัดสินจากการใช้ระบบตาต่อตา (Use of Reciprocity) เด็กอายุน้อยกว่า 4 ปี จะใช้ระบบตาต่อตาน้อยกว่าเด็กอายุ 7-10 ปี แต่เด็กอายุ 11-13 ปี จะเริ่มมองเห็นสิ่งที่เป็นนามธรรมกว่าระบบตาต่อตา เช่น ความเห็นใจกัน ความกตัญญู หรือความรักความเข้าใจ

2.5 การตัดสินจากการลงโทษเพื่อดัดนิสัย (Use of Punishment as Restitution and Reform) เด็กอายุน้อยจะสนับสนุนให้มีการลงโทษอย่างหนักเพื่อดัดนิสัยผู้ทำผิด ส่วนเด็กโตจะมีการตัดสินเช่นนี้น้อยลง

2.6 การตัดสินจากการยึดหลักของโชคชะตา (Naturalist Views of Misfortune) เด็กอายุน้อยจะมีความเชื่อว่าการบาดเจ็บหรือการกระทำความผิดเกิดขึ้นโดยบัญชาของพระเจ้าหรือเกิดด้วยโชคชะตามากกว่าเด็กโต สรุปรูป พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์จะเป็นไปตามขั้นตอนและขึ้นอยู่กับวัยนอกจากนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมยังมีผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสภาพแวดล้อมทางสังคมเด็กอายุน้อย (อายุ 0-8 ขวบ) จะยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้มีอำนาจเหนือตนเองและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เมื่ออายุ 9 ขวบ ขึ้นไปจะมีความคิดว่ากฎเกณฑ์เป็นข้อตกลงระหว่างบุคคลและผู้ใช้กฎเกณฑ์จะต้องมีความร่วมมือและนับถือซึ่งกันและกันโดยกฎเกณฑ์อาจเปลี่ยนแปลงได้

Kohlberg (1976 : 1204-1205) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเชื่อเบื้องต้น ดังนี้

1. พัฒนาการทางจริยธรรมมีโครงสร้างพื้นฐานทางพุทธิปัญญา (Cognitive) และมีองค์ประกอบทางการเลือกใช้เหตุผลทางจริยธรรม
  2. แรงจูงใจเบื้องต้นเกี่ยวกับจริยธรรม คือแรงจูงใจเกี่ยวกับการยอมรับ (Acceptance) การมีความสามารถ (Competence) การเคารพตนเองหรือเข้าใจตนเอง (Self – Esteem or Self Actualization) มากกว่าจะเป็นความต้องการทางกายหรือการลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความกลัว
  3. ลักษณะสำคัญของพัฒนาการทางจริยธรรม คือ พัฒนาการจะเป็นแบบสากล มีขั้นตอนเหมือนกันทุกวัฒนธรรมเพราะทุกวัฒนธรรมมีการปฏิสัมพันธ์กันในสังคมมีการสวมบทบาท (Role Taking) และมีความขัดแย้งในสังคมซึ่งต้องการการบูรณาการทางจริยธรรม (Moral Integration) เช่นเดียวกัน
  4. กฎและเกณฑ์ปกติเบื้องต้นของจริยธรรม เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าเกิดจากการสร้างกฎเกณฑ์ภายในตัวเอง จึงไม่นิยามขั้นพัฒนาการจากภายในแต่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนกับคนอื่น
  5. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม พิจารณาจากคุณภาพและขอบเขตทั่ว ๆ ไปของสิ่งเร้าทางพุทธิปัญญาและทางสังคม ตลอดจนช่วงพัฒนาการของเด็กมากกว่าเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง จากพ่อแม่หรือประสบการณ์ที่ได้จากวินัย การลงโทษ หรือรางวัล
- กล่าวโดยสรุปทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มีแนวทางและขั้นตอนที่เป็นสากล สามารถศึกษาได้จากคนในสังคมต่าง ๆ นักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ Piaget และ Kohlberg

3. คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มีนักวิชาการศึกษาต่าง ๆ ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ในหลายแนวคิด ดังนี้

สถาบันแนะแนวเบิร์กแมน (พรพรรณ อุทัยวี. 2544 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Bergman Consulting Consultation Services. 2001 : 256-260) ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าจะมีพฤติกรรมได้แก่ มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับโลกปัจจุบัน มีทักษะในกระบวนการค้นคว้าและวิจัย เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในโลกปัจจุบันที่ทุกคนจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างชาญฉลาด มีความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอีกทั้งยังให้บริการได้อย่างทั่วถึงในทุกสถานที่ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา โอกาส และระยะทาง เสมือนว่าได้เรียนรู้ทั่วถึงกันในเวลาเดียวกันทั่วโลก มีวิธีการ และเทคโนโลยีที่จะร่วมมือกันเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และคุ้มค่าเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่ได้จัดประเภทไว้โดยการจัดเครือข่ายของสังคม และองค์กรต่าง ๆ มีทักษะในการเพิ่มพูนองค์ความรู้ เป็นประชากรที่มีความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อสุขภาพที่ดีของชุมชน การเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมที่ดีในสังคมประชาธิปไตย และเป็นประชากรที่ดีของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีทักษะการเป็นผู้นำในโลกที่เราทั้งหลายกำลังถูกกดดันให้เป็นผู้ที่ต้องเสียสละให้มาก และมีการเรียนรู้การประเมินผลด้วยตนเอง คือ การพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับตนเองในการเรียนรู้

พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต) (2530 : 43-45) ได้กล่าวถึงความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามแนววิทธิบาท 4 ดังนี้

1. สร้างความพึงพอใจ (ฉันทะ) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความต้องการจะกระทำหรือใฝ่ใจรักที่จะกระทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป
2. ใช้ความเพียรพยายาม (วิริยะ) หมายถึง เป็นผู้มีความขยัน ความพยายาม ความเข้มแข็ง ความอดทน การเอาธุระใส่ใจต่องานที่รับผิดชอบไม่เกียจคร้าน
3. ความมีสติตั้งมั่น (จิตตะ) หมายถึง เป็นผู้มีความคิด ความตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ตนทำ ทำสิ่งนั้นด้วยความคิด มีจิตใจจดจ่อ ไม่ฟุ้งซ่านล่องลอย ไม่ขาดสติปั้แป๋
4. หมั่นไตร่ตรองด้วยเหตุผล (วิมังสา) หมายถึง เป็นผู้มีปัญหาพิจารณาไตร่ตรอง ครุ่นคิดใคร่ครวญ ตรวจสอบตรองหาเหตุผล ตรวจสอบข้อบกพร่องในสิ่งที่ทำ รู้จักวางแผน คิดค้น ตลอดจนหาวิธีปรับปรุงแก้ไข เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง การรู้จักช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อตนเองและการรู้จักเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) อันจะนำมาซึ่งการรู้จักช่วยเหลือเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน รู้จักให้ตลอดจนเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2543 : 52-53) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนหรือพหุสูต มีลักษณะดังนี้

1. ความตั้งใจ คือ มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า
2. ความตั้งใจจำ คือ มีความจำดีรู้จักจับสาระสำคัญ จับหลักให้ได้แล้วจำให้แม่นยำ

3. ความตั้งใจท่อง คือ ต้องฝึกท่องให้คล่องปาก ท่องให้ขึ้นใจ จำได้คล่องแคล่วชัดเจนไม่ต้องพลิกตำรา โดยเฉพาะพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นความจริงแท้แน่นอน และไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนวิชาการทางโลกยังมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ เพราะยังไม่มีใครรู้จริง จึงควรท่องเฉพาะที่สำคัญและหมั่นคิดหาเหตุผลด้วย

4. ความตั้งใจขบคิด คือ ใส่ใจนึกคิด ตรึกตรองหาเหตุผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจนจบ นึกถึงครั้งใดก็เข้าใจปรุปรองหมด

5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา คือ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2533 : 6-15) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต ช่างคิดช่างสงสัย มีเหตุผล มีความพยายาม มีความอดทน มีความคิดริเริ่ม และมีการทำงานอย่างมีระบบ

รุจิร ภูสาระ และคณะ (2535 : 1) ได้สรุป พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ดังนี้

1. ตั้งใจฟังครูสอน
2. ขยันทำการบ้าน
3. ทบทวนความรู้อยู่เสมอ
4. ถามครูเมื่อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเรียน
5. เมื่อมีเวลาว่างเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด
6. จดจำความรู้ที่สำคัญไว้
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ
8. สังเกตและทดลองในสิ่งที่ตนเองอยากรู้
9. สนใจข่าวสารต่าง ๆ
10. ช่างสังเกตสิ่งที่เป็นความรู้
11. เข้าวัด ทำบุญและศึกษาพระธรรมเมื่อมีโอกาส
12. ไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ
13. จดบันทึกความรู้ใหม่ ๆ เอาไว้อ่านเวลาว่าง

Brubacher, Case และ Rogan (1994 : 39-42) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

1. ต้องมีเหตุผล
2. มีความอยากรู้อยากเห็น
3. มีแรงจูงใจ
4. ชอบจดสรุปจากสิ่งที่ศึกษาหาความรู้
5. ชอบความท้าทาย

พรสวรรค์ พิมพะนิตย์ (2538 : 51) กล่าวว่า ผู้มีลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ควรจะมีลักษณะ
ดังนี้

1. สามารถตั้งคำถามและแสวงหาความจริงด้วยตนเองได้
2. สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล
3. สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
4. สามารถคิดและแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
5. สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม
6. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
7. รับฟังความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
8. เรียนรู้อยู่เสมอ

วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (2538 : 1) กำหนดคุณลักษณะของผู้ที่มีพฤติกรรมการใฝ่รู้
ใฝ่เรียนว่าเป็นบุคคลที่ชอบสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว มักสงสัยชอบซักถามเกี่ยวกับเหตุการณ์สิ่ง
ที่พบเห็น และเรื่องราวต่าง ๆ เป็นคนไม่อยู่นิ่ง ชอบศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ชอบอ่านหนังสือ
ฟังข่าวสาร และสะสมภาพเกี่ยวกับความรู้มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ เป็นคนขยันมานะบากบั่น
มีความสุขสนทนากับการเรียนและการทำงาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2539 : 1) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของการใฝ่รู้
ใฝ่เรียนว่า อาจแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ซักถาม แสดงความคิดเห็น ชอบอ่านหนังสือ เป็นต้น
พฤติกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรส่งเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยใช้การฝึกทักษะต่าง ๆ
เช่น การฟัง การอ่าน การคิด การเขียนและการทดสอบ ซึ่งล้วนเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้
และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 14) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มี
ความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. มีการแสวงหาแนวทางใหม่
4. มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
5. มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ
7. มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิ ในการทำสิ่งต่าง ๆ

ไม่ย่อท้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 ก : 37) กล่าวถึง ลักษณะของ
ผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน
2. มีความกระตือรือร้น
3. กล้าแสดงความคิดเห็น
4. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
5. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542 : 3) กล่าวถึง ตัวบ่งชี้ ของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
2. กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
3. ตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีอยู่เสมอ
4. ริเริ่ม กล้าแสดงออกและตัดสินใจ

อารี พันธุ์ณี (2546 : 19) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะรักเรียน ชอบการศึกษาอยู่เสมอ ตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่รอบตัว หรือจากระบบการเรียน อยากรู้อยากเห็น สนใจ ติดตาม และแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเองและการทำงาน ติดตามข่าวสาร อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ เรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษตลอดชีวิตเพื่อปรับตนเองให้ทันสมัย ทันยุคทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

น้อยทิพย์ ลีมียิ่งเจริญ (2547 : 5) กล่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะนักเรียนและความรับผิดชอบต่อกลุ่มและความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ว่าต้องเป็นผู้ที่ตั้งใจเรียนและสนใจเรียน โดยจะต้องมีพฤติกรรมได้แก่ การมีสมาธิเมื่อครูกำลังสอนหรือทำงานไม่เข้าหาเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน และไม่นอนหลับในขณะที่ครูกำลังสอน ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รู้จักตั้งคำถาม ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จและร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนที่จัดขึ้น ตลอดจนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 9) ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้ สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จดบันทึกสรุปความรู้และประสบการณ์ ถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

วาสนา กิมเท็ง (2553 : 81) ได้กำหนดคุณลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกต มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น และชอบตั้งคำถาม
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจ
3. มีความมุ่งมั่นในการเรียน มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ และทำงานอย่างเป็นระบบ
4. มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างชาญฉลาด

5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ

7. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ก้าวทันโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

จากการศึกษาลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนดังกล่าวข้างต้น สามารถแสดงการเปรียบเทียบแนวคิดต่างๆ ได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

แนวคิด	ตัวชี้วัด	ด้านนิสัยรักการอ่าน	ด้านตั้งใจเรียน	ด้านความกระตือรือร้น	ด้านความมีเหตุผล	ด้านกล้าคิดริเริ่ม	ด้านความรับผิดชอบ
1. สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ(2540 : 14)			✓	✓		✓	
2. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2542 : 37)	✓			✓		✓	
3. กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542 : 3)			✓	✓		✓	
4. พระราชวรมุณี(ประยุทธ์ ปยุตโต)			✓		✓		
5. พระสมชาย ฐานวุฑโฑ			✓		✓		
6. พระบรมราโชวาท (สุภาพร มากแจ้ง) (2544 : 7-14)	✓	✓			✓	✓	
7. กระทรวงศึกษาธิการ				✓			
8. วรณวิไล หงส์ทอง (2551)					✓	✓	
9. ปิลาญญา วงศ์บุญ(2550 : 67-68)			✓	✓	✓	✓	

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ด้านนิสัยรักการอ่าน	ด้านตั้งใจเรียน	ด้านความกระตือรือร้น	ด้านความมีเหตุผล	ด้านกล้าคิดริเริ่ม	ด้านความรับผิดชอบ
10. จอห์น บลูบลูเซอร์แลคณะ (1994 : 39-42)			✓	✓		
11. ภพ เลหาไพบูลย์ (2535)			✓		✓	✓
12. ณัฐพล ลีกลิงห์แก้ว (2545)						✓
13. ผาสุก วงศ์พันธ์ (2551)						✓
14. สุภาพร รักอ่อน (2552)						✓
15. วัฒนา พาผล (2551)				✓	✓	
16.สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา(2553)	✓		✓			
17. วาสนา กิมเท็ง (2553: 81)			✓	✓	✓	✓

4. ตัวชี้วัดของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

4.1 ด้านรักการอ่าน

การสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กเป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก และการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ปกครองมีส่วนส่งเสริมให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี สำหรับการศึกษเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน ได้ศึกษาขอบเขตของนิสัยรักการอ่านในด้านความหมายของนิสัยรักการอ่าน องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน และวิธีการวัดและประเมิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ความหมายของรักการอ่าน

รักการอ่านหรือนิสัยรักการอ่านเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ควรมี ผู้วิจัยได้ศึกษานิสัยรักการอ่านจากนักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านไว้ดังนี้

ทวีศักดิ์ เตชาเลิศ (2528 : 7) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสม่ำเสมอเป็นประจำได้แก่ การใช้เวลาว่าง วิธีการได้นั่งสมาธิมาอ่าน ลักษณะการอ่าน การมีรสนิยมน

ในการอ่าน การใช้บริการห้องสมุด การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2538 : 34) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การฝึกใฝ่รู้ใฝ่เรียนแต่การอ่านและอ่านจนเคยชิน อ่านเป็นนิสัยแม้บางครั้งมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุ สำหรับการอ่านไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่กระดาษห่อของ อ่านได้ทุกสถานที่ ทุกโอกาส แม้แต่อยู่ในห้องสุขา และไม่ปล่อยเวลาว่างไปกับการทำกิจกรรมอื่นใด นอกเหนือจากการอ่าน

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2530 : 28-30) ได้ให้ความหมายนิสัยรักการอ่าน หมายถึง ผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และใช้การอ่านซึ่งเป็นเรื่องของทักษะ ต้องได้รับการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ จึงทำให้มีความสามารถในการอ่านได้ดี อีกทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้และช่วยทำให้จิตใจมีความสุขและเพลิดเพลิน สามารถพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เนื่องจากได้รับประสบการณ์หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกรักและการแสดงออกที่ดีต่อการอ่าน

พานี พิทักษา (2531 : 19) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ

เกสรสุรางค์ สักกะบุชา (2540 : 7) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกเกี่ยวกับความสนใจ การชอบอ่าน การมีความพร้อมและพยายามในการอ่าน ได้แก่ การดูหนังสือ การดูรูปภาพจากหนังสือ การอ่านหนังสือเรียน หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านซึ่งแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ โดยสามารถอ่านหนังสือได้ทุกสถานที่และทุกโอกาสตามความเหมาะสม

ศิริพร ทองชุด้ (2540 : 26) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านหนังสือ ชอบอ่านหนังสือ อ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัยเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ

ดวงพร พวงเพชร (2541 : 14) ได้ให้ความหมายนิสัยรักการอ่าน หมายถึง การแสดงออกถึงการชอบอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยเป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องถึงแม้จะมีอุปสรรคในการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ ยังคงอ่านอยู่เช่นเดิม

อวยพร พานิช และคณะ (2543 : 41) ได้อธิบายว่า นิสัยรักการอ่านเป็นความสนใจอ่านอย่างไม่หยุดยั้ง จนเป็นความเคยชินที่จะต้องอ่านหนังสือ ไม่มีความรู้สึกฝืนใจในขณะที่อ่านหนังสือ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 86) นิสัยรักการอ่าน คือ การชอบอ่านจนเป็นนิสัย สนใจอ่านตลอดเวลาจนเป็นนิสัย เมื่อมีเวลาว่างจะชอบอ่านมากกว่าทำอย่างอื่น ชอบอ่านหนังสือ หรือวัสดุการอ่านทุกชนิด ทุกประเภท ทั้งที่เป็นหนังสือให้ความบันเทิง และสารคดี

จากการศึกษาข้างบนสรุปได้ว่า ด้านรักการอ่าน หมายถึง การชอบอ่านหนังสือ สนใจอ่านตลอดเวลา เมื่อมีเวลาว่างจะชอบอ่านมากกว่าทำอย่างอื่น เป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ หนังสือให้ความบันเทิง และ สารคดี

4.1.2 องค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นในทัศนะที่ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุสดี กุฎอินทร์ (2529 : 424 – 464) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การที่บุคคลจะมี นิสัยรักการอ่านควรมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. อ่านโดยใช้วิจารณญาณ คิดหาเหตุผล ไตร่ตรองเนื้อหาที่อ่าน ความน่าเชื่อถือจุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียน คิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล พิจารณาว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ และประเมินคุณค่าของเนื้อหาที่อ่าน การอ่านโดยใช้วิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความคิดและการใช้เหตุผลได้ดี

2. อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านหนังสือที่ให้ความรู้ต่าง ๆ อย่างเข้าใจและ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แสวงหาแหล่งความรู้ จับใจความสำคัญ ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือ ได้แก่ ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ และสื่อประกอบเนื้อหาในหนังสือ เพื่อให้สามารถอ่านเนื้อหาสาระได้เข้าใจเป็นอย่างดี

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เกิดความสนุกสนาน ซาบซึ้งและได้เพิ่มพูนประสบการณ์ให้กว้างขวาง

ศิริพร ทองชุบ (2540 : 7 – 9) ให้ทัศนะจากการอ่านว่า นิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย การชอบอ่าน การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน และการแสวงหาหนังสือหรือสิ่งพิมพ์เพื่อการอ่าน

ดวงพร พวงเพ็ชร์ (2541 : 14 – 15) กล่าวว่า พฤติกรรมที่บ่งบอกให้ทราบว่า บุคคลมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การใช้เวลาว่างโดยการอ่านหนังสือ การซื้อหนังสือมาอ่าน หาโอกาสเพื่อการอ่าน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่าน การใช้บริการห้องสมุด และการกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านต้องประกอบด้วย ลักษณะต่าง ๆ 4 ประการ คือ

1. การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่านและหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกสถานที่ ต้องการอ่านโดยไม่มีควมจำเป็นมาบังคับ พอใจอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์ หรือพึ่งพาคนอื่น

2. การอ่านหนังสือหลายประเภท หมายถึง การอ่านหนังสือให้เข้าใจในเรื่องเดิมแต่จากหนังสือหลายเล่ม หรือหลายแหล่ง อ่านเนื้อหาหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวเหตุบ้านการเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี หรือสารคดี อ่านหลายประเภทของสิ่งพิมพ์ เช่น อ่านจากทั้งหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง หรือใบปลิว เป็นต้น

การอ่านประเภทของสิ่งพิมพ์ก็อ่านจากหลายเล่มหรือหลายฉบับ เพื่อจะได้ทราบความคิดหรือเรื่องเดียวกันจากผู้แต่งหลายคน หรือจากผู้แต่งคนเดียวกันที่มีผลงานในเรื่องเดียวกันมากกว่าหนึ่งชิ้น รวมทั้งมีการอ่านจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะมาจากห้องสมุด อ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้าน ซื้อจากร้าน หรือแผงหนังสือ

3. การอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง การเลือกอ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้ความเพลิดเพลิน กล่อมเกลาคิดใจ พัฒนาอารมณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ เช่น ข่าวสารคดี เรื่องตลกเบาสมอง รวมทั้งเลือกไม่อ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ไม่มีประโยชน์ รู้จักกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อ่านจับใจความสำคัญได้

4. การเห็นคุณค่าของการอ่าน หมายถึง การรู้จักประโยชน์ของการอ่าน ที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการแก้ไขปัญหา รู้ว่าสิ่งที่อ่านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่น อ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิงหรือจรรโลงใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน การรู้จักดูแลหนังสือเพื่อให้ใช้ได้นาน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือที่เนื้อหาดีมีคุณค่าจะให้ประโยชน์ เช่น ความรู้ ความบันเทิง คติสอนใจ ส่วนการอ่านหนังสือที่เนื้อหาไม่มีคุณค่าจะให้โทษ เช่น ความอาฆาตพยาบาท ทำให้เกิดความหลงผิด เป็นต้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 55 –58) กล่าวว่า นิสัยรักการอ่าน ต้องเกิดจากความสนใจในการอ่านเป็นสำคัญ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะจะเกิดความสุขและได้รับความรู้โดยไม่เครียด ทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูล ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

เปลื้อง ณ นคร (2542 : 40) กล่าวว่า การเกิดนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากความสนใจ การอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

อุทัย ดุลยเกษม (2543 : 30) กล่าวถึง การเกิดนิสัยรักการอ่านว่า เกิดมาจากการอ่านหนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และได้รับรสสุนทรีย์จากหนังสือมากกว่าเหตุอื่น เพราะยังอ่านก็ยิ่งสนุก ถ้าฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านต้องให้เด็กได้อ่านหนังสือที่เขาชอบอ่านเป็นประจำ จะทำให้เด็กได้รับความรู้ และความสนุกเพลิดเพลิน

นัตดา นำศรีเจริญสุข (2536 : 76 –82) ได้ทำการศึกษาคณะองค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 924 คน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง มีองค์ประกอบด้านการเก็บรวบรวมสาระสำคัญจากการอ่าน มีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้จากการอ่าน และมีวิจาร์ณญาณในการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า องค์ประกอบของความเป็นนักอ่านที่ดี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ

1. เก็บรวบรวมสาระสำคัญของการอ่าน การบันทึก จดจำสาระสำคัญ การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมหรือบันทึกเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ อ่านทบทวน มีสมาธิในการอ่าน

2. มีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีความพอใจ ความสนใจ ความรู้สึกยินดีที่ได้
อ่านหนังสือหรือหาหนังสือมาอ่าน เช่น ซื้อหนังสือเมื่อมีโอกาส รู้สึกดีใจเมื่อได้รับหนังสือเป็นของขวัญ
3. มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้จากการอ่าน การชวนขว
หาหนังสือมาอ่านหาโอกาสเพื่อการอ่าน ใช้เวลาว่างในการอ่าน รู้จักแหล่งสำหรับค้นคว้าหาหนังสือ
ไปนิตรรศการหรืองานแสดงหนังสือ
4. มีลักษณะท่าทางที่ถูกต้อง รู้ลักษณะท่าทางการกระทำ หรือ
การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการอ่าน วิธีการปฏิบัติที่ทำให้ได้รับประโยชน์จากการอ่านให้มากที่สุด
5. มีวิจารณ์ญาณในการอ่าน มีความสามารถในการจับใจความสำคัญของ
เรื่องที่อ่านรู้และเข้าใจในจุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น
จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อการมีคุณลักษณะการใฝ่รู้
ใฝ่เรียน ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการมีนิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน
ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน

4.1.3 ลักษณะนิสัยรักการอ่าน

จากการศึกษาองค์ประกอบของนิสัยรักการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจ
ใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการ
หลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมบ่งชี้ของลักษณะนิสัยรักการอ่าน
ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

4.1.3.1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน

คุณลักษณะด้านความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน เป็นคุณลักษณะที่ทำให้บุคคล
สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายและพฤติกรรม
บ่งชี้ไว้ในแง่มุมต่าง ๆ กัน ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 39) กล่าวว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน
หมายถึง การเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และเพียงพอกับโอกาสที่จะสามารถทำงานได้
และเพื่อจะได้ประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษาที่มีให้ตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 6) ได้ให้
ความหมาย ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่า เป็นคุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงถึง
ความกระตือรือร้น สนใจฝึกฝนคิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการ
จำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้
อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1. ความกระตือรือร้น
2. ความกล้า ความริเริ่ม และการตัดสินใจ
3. ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ

4. การแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ

5. ความใฝ่ฝันและจินตนาการ

6. ความชอบ ความชื่นชมและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร พฤติกรรม ที่แสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน มีดังนี้ คือ

1. เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2. แสวงหาแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ

3. หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม

4.1.3.2 ความสม่ำเสมอในการอ่าน

ความสม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528 : 7) กล่าวว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจำทุกวัน

วิฑูรย์ รองศรีแย้ม (2534 : 7) กล่าวว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ เป็นประจำทุกวัน

ดวงพร พวงเพ็ชร์ (2541 : 14-15) การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่าน และหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลาสถานที่ มีความต้องการอ่านเองโดยไม่จำเป็นต้องบังคับ มีความรู้สึกพอใจที่จะอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์ หรือพึ่งพาคนอื่น

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง ความถี่ ที่แสดงพฤติกรรมในการอ่าน พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสม่ำเสมอในการอ่าน คือ การอ่านเป็นประจำ

4.1.3.3 เจตคติต่อการอ่าน

เจตคติต่อการอ่านเป็นความรู้สึกของคนที่มีการอ่าน ซึ่งเกิดจากการรับรู้สิ่งนั้นจนทำให้เกิดความรู้สึกตั้งแต่ขั้นต้น ๆ จนถึงขั้นสูง ๆ คือ เกิดความสนใจ ความซาบซึ้งพอใจ และเจตคติต่อการอ่าน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

พร้อมพรรณ อุดมสิน (จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. 2543 : 32 ; อ้างอิงมาจาก พร้อมพรรณ อุดมสิน. 2538 : 84) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากมีประสบการณ์ในสิ่งนั้น และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่จะสนองต่อสิ่งเร้าไปทางใดทางหนึ่งหรือในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เห็นด้วยหรือชอบสิ่งนั้น สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ อีกลักษณะหนึ่ง คือ แสดงออกในทางไม่พึงพอใจ ไม่ชอบไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุนสิ่งนั้น ๆ

- ก่อ สวัสดิ์พานิช (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525 : 63 ; อ้างอิงมาจาก ก่อ สวัสดิ์พานิช. 2520) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยการอ่านที่ดีไว้ 5 ประการ คือ
1. มีนิสัยช่างถาม เช่น เรื่องที่อ่านนี้เป็นจริงหรือไม่ ความคิดใหม่ๆ ในเรื่องนี่คืออะไรเรื่องนี้แก้ปัญหาอะไรบ้าง
  2. มีนิสัยสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจ เช่น หลับตานึกดูภาพที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมาหรือเขียนแผนภาพเพื่อประกอบการคิด
  3. มีนิสัยต่อเติมใจความที่บกพร่อง เช่น เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว และมีบางตอนที่ผู้แต่งกล่าวไม่ละเอียด ก็ให้อาประสบการณ์ของตนต่อเติมเข้าไปให้สมบูรณ์
  4. มีนิสัยบันทึกข้อความที่สำคัญไว้ เช่น บันทึกข้อความที่สำคัญทำโครงการเรื่องคร่าวๆที่อ่าน และจดจำคำที่ตีเป็นคติไว้
  5. มีนิสัยทดสอบคุณค่าของสิ่งที่ตนอ่าน เช่น เรื่องที่อ่านนี้ดีแค่ไหน แก้ปัญหาที่ผู้อ่านตั้งไว้หรือไม่ และข้อบกพร่องของเรื่องนี้คืออะไร

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2544 : 14-15 ; อ้างอิงมาจาก ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525) ได้เสนอแนวทางการสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ไว้ดังนี้ วิธีส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือนั้นเริ่มจากการชักจูงและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีการที่เหมาะสม และได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงควรหาหนังสือไว้ให้มากเท่าที่จะทำได้ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเลือกอ่านได้ตามความสนใจของตนเอง ขั้นตอนในการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ มีดังนี้

1. จัดหาหนังสือที่ดีและเหมาะสมสำหรับเด็กให้มากพอ
2. จัดมุมหนังสือให้อ่าน เมื่อเด็กทำงานเสร็จก็จะมีเวลาสามารถหาอ่านได้
3. ชักชวน ชักนำไปให้อ่าน โดยวิธีการแสดงหนังสือใหม่ที่น่าสนใจเล่าเรื่อง บางตอนที่ตี ๆ สนุก ๆ ล่อใจให้เด็กหาอ่านเอง
4. ให้เด็กเลือกอ่านโดยเสรี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาว่าเด็กแต่ละเพศ แต่ละวัยย่อมมีความชอบหรือความไม่ชอบต่างกัน
5. ครูหรือผู้ปกครองต้องติดตามดูแลการอ่านของเด็กให้คำแนะนำเมื่อเด็กเกิดปัญหาในการอ่าน
6. มอบหมายงานให้ทำ เช่น กำหนดให้เล่านิทาน หานิทานมาเล่าสู่กันฟัง ให้จัดทำเรื่องย่อ แจ้งปิดประกาศ มีการบันทึกผลงานจากการอ่านต่าง ๆ ไว้
7. ชี้ให้เห็นประโยชน์ เน้นถึงรสไพเราะในการเรียนวรรณคดีตอนที่เด่น ยกคำพังเพยสุภาษิต หรือคติเตือนใจให้เด็กคิดหาเหตุผล หานิทานมาประกอบ

8. ประสานกับผู้ปกครองที่บ้าน เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน แนะนำให้ผู้ปกครองหาหนังสือให้เด็กอ่าน ขอความร่วมมือในการให้โอกาสเด็กได้มีเวลาอ่าน หมั่นเยี่ยมเยียน แสดงความสนใจ

จากการศึกษา สรุปได้ว่าเจตคติต่อการอ่าน มีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ ความรู้สึกต่อการแสวงหาความรู้ในการอ่าน และการใช้เวลาว่างค้นคว้าหาความรู้

4.1.3.4 การวัดนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน ไม่สามารถวัดได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสม และสามารถวัดนิสัยรักการอ่านได้นักวัดผลและนักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2535 : 441) กล่าวถึงวิธีการวัดและเครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะด้านจิตพิสัยว่า โดยทั่วไปแล้วเทคนิคการวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยมี 3 วิธีการใหญ่ ๆ คือ

1. การให้บุคคลบอกเรื่องราวให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
  - 1.1 การรายงานตนเอง (self-report) ซึ่งบันทึกข้อมูลโดยวิธี
    - 1.1.1 แบบสำรวจรายการ (check-list)
    - 1.1.2 มาตรฐานประมาณค่า (rating scale)
    - 1.1.3 แบบสอบถามปลายเปิด (open - ended questions)
    - 1.1.4 แบบสอบถามปลายปิด (closed – item questions)
    - 1.1.5 เทคนิคนัยจำแนกของออสกู๊ด (semantic differential)
  - 1.2 เทคนิคการฉายออก (projective techniques)
  - 1.3 แบบทดสอบสถานการณ์ (situational test)
  - 1.4 การเปรียบเทียบรายคู่ (paired comparisons)
  - 1.5 สัมภาษณ์
  - 1.6 อภิปรายกลุ่ม
2. ให้คนอื่นบอกเรื่องราวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เราจะวัด
  - 2.1 สังคมมิติ
  - 2.2 สัมภาษณ์คนที่รู้จักบุคคลที่เราจะวัด
  - 2.3 ให้ผู้อื่นตอบแบบสอบถาม รายงานพฤติกรรมของบุคคลที่เราจะวัด
3. สังเกต
  - 3.1 สังเกตในสถานการณ์เฉพาะที่ควบคุม
  - 3.2 สังเกตในสถานการณ์ทั่วไป

เราจะวัด

ภัทธา นิคมานนท์ (2540 : 153-154) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นพฤติกรรมภายใน แต่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ในการวัดต้องใช้เครื่องมือซึ่งเป็นสถานการณ์หรือแบบทดสอบไปกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมา เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยมีหลายประเภทและที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ มาตรฐานส่วนประมาณค่า แบบสำรวจรายการ แบบวัดเชิงสถานการณ์ และการสังเกต

จากการศึกษาเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย มีเครื่องมือวัดหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้ในการวัด ในการวัดนิสัยรักการอ่านของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบมาตรวัดเจตคติของลิเคิร์ท เพราะค่าที่วัดได้มักจะมีความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบอื่น

4.2 ด้านความตั้งใจเรียน

4.2.1 ความหมายของความตั้งใจเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 449) ได้ให้ความหมายของคำว่า ตั้งใจเรียน คือ มีการวางแผน ความมุ่งหมาย เจตนา มุ่งมั่น

ธนิตว์สรุ ตรีวิทยาภูมิ (2544 : 449) ได้ให้ความหมายของคำว่า ตั้งใจ คือ การจัดสรร ความสามารถ ในการดำเนินกรรมวิธีกับตัวกระตุ้นที่เข้าสู่บุคคล

Holton (1973 : 20-25) ได้ให้ความหมายว่า ตั้งใจ หมายถึง ความมีใจจดจ่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้เกิดสมาธิในการเรียน โดยมีพฤติกรรมอ่านหนังสือ มองครู ทำงานตามที่ครูสั่งสนใจในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียน

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2543 : 52-53) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความตั้งใจเรียน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. ความตั้งใจ คือ มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า
2. ความตั้งใจจำ คือ มีความจำดี รู้จักจับสาระสำคัญ จับหลักให้ได้แล้วจำให้แม่นยำ
3. ความตั้งใจท่อง คือ ต้องฝึกท่องให้คล่องปาก ท่องให้ขึ้นใจ จำให้คล่องแคล่วชัดเจน ไม่ต้องพลิกตำรา โดยเฉพาะพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นความจริงแท้แน่นอนและไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนวิชาการทางโลกยังมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เพราะยังไม่มีใครรู้จริง จึงควรท่องเฉพาะที่สำคัญ และหมั่นคิดหาเหตุผลด้วย
4. ความตั้งใจขบคิด คือ ใส่ใจนึกคิด ตรึกตรองหาเหตุผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจนจบ นึกถึงครั้งใดก็เข้าใจไปร่งหมด
5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา คือ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จากความหมายพอสรุปได้ว่า ด้านความตั้งใจเรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่มีความพากเพียรพยายาม สนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนในขณะที่ครูสอน ตั้งใจฟังครูไม่พูดคุย มาเรียนสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสั่ง และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

4.2.2 พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

การทำการบ้านนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมากของการเรียน เพราะถือว่าเป็นการทบทวนบทเรียนที่มีระยะเวลาสั้นกว่าทำความเข้าใจกว่าเวลาในห้องเรียน มีหลักที่ควรยึด ดังนี้

1. จัดเวลาทำการบ้าน ควรจะเป็นระยะเวลา 18.00-21.00 กับครึ่งวัน เข้าหรือบ่ายของวันหยุด ควรทำอย่างสม่ำเสมอจนติดเป็นนิสัย ถ้าวันใดไม่มีการบ้านก็ทบทวนบทเรียนแทน

2. ตรวจสอบความยากง่าย เมื่อได้รับคำสั่งจากครู อาจารย์ ให้ทำการบ้านแบบฝึกหัดใดหรือบทใด ตรวจสอบอย่างคร่าวๆว่าพอทำได้หรือไม่ หากมีที่สงสัยควรถามครู อาจารย์ก่อน

3. รีบทำการบ้านอย่าทิ้งไว้นาน เมื่อได้รับการบ้านวันใดให้รีบทำให้เสร็จในวันนั้น ถึงแม้กำหนดส่งการบ้านจะเหลืออีกหลายวัน ยกเว้นจะได้รับการบ้านหลายวิชา จึงค่อยทำวิชาที่ต้องส่งก่อนเป็นอันดับแรก หากทำการบ้านตามเวลาที่กำหนดไว้ไม่ทันต้องทำในเวลาทบทวนบทเรียน

4. ตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งครู การทบทวนบทเรียนนับเป็นกระบวนการที่สำคัญมากต่อการเรียนเพราะเป็นการเสริมความเข้าใจ และช่วยจำให้แม่นยำยิ่งขึ้น ทำดังนี้

4.1 จัดเวลาควรต่อจากการทำการบ้านและพักกลางวัน หลังจากรับประทานอาหารแล้วหรือเวลาอื่นๆ เช่น ก่อนครูเข้าสอนชั่วโมงว่าง

4.2 โน้ตย่อใจความสำคัญของบทเรียน การโน้ตย่อนอกจากจะเป็นประโยชน์สำหรับดูก่อนสอบแล้วยังเป็นการทบทวนไปในตัวด้วย เพราะการจะย่อใจความสำคัญได้ต้องอ่านและต้องเขียนด้วย ซึ่งทำให้จำได้แม่นยำกว่าการอ่านอย่างเดียว

4.3 สำหรับวิชาคำนวณ ควรย่อเฉพาะ กฎ ทฤษฎี นิยาม สูตร และหมั่นทำแบบฝึกหัดที่เรียนไปแล้วเป็นการทบทวนสูตรไปด้วย

4.4 อ่านโน้ตย่อทุกเวลาที่ว่างพอจะอ่านได้ เช่น เวลาเข้าเมื่อมาถึงโรงเรียนแล้วยังไม่ถึงเวลาเรียน เวลาพักกลางวัน

จากการศึกษาเรื่องตั้งใจเรียน สรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อให้แน่ใจจำได้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือความชำนาญในการเรียน ใจจดจ่อ มุ่งมั่นกับสิ่งที่เรียนอยู่ และสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จะทำให้เราเกิดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนขึ้นมาได้โดยเกิดจากความชอบ ความสนใจ ใส่ใจ และอยากมีความมุ่งมั่น เพื่อให้ตนเองได้รับและเกิดประโยชน์สูงสุด

4.3 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

4.3.1 ความหมายความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

เพ็ญแข คชคง (2548 : 7) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้ หมายถึง การแสวงหาความรู้ที่นอกเหนือไปจากตำราเรียน คือมีการนำเอาองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลอื่น มาใช้ประกอบหรือประยุกต์เพื่อให้ได้ความหลากหลายข้อมูล

ศักดิ์สิทธิ์ สุขบรม (2549 : 9) กล่าวว่า การแสวงหาความรู้ หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อสิ่งรอบตัว การเรียน การศึกษาค้นคว้า และการทำงาน หรือการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้วิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร ตำรา บุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลให้ตนเองมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นหรือพัฒนาขึ้น

จากความหมายของ กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ของนักการศึกษาข้างต้น พบว่า การให้ความหมายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนมองตามแนวคิดการศึกษาใด ดังนั้น จากคำนิยามที่นักการศึกษาได้ให้ไว้เกี่ยวกับ ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ (Enthusiasm in the Pursuit of Knowledge) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมชอบอ่านหนังสือ ชอบค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีความสามารถในการค้นคว้าความรู้ ด้วยการลงมือกระทำอย่างเป็นระบบจนเกิดความเข้าใจ

4.3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

การแสวงหาความรู้ความจริงเกิดขึ้นมาพร้อมกับมนุษย์ซึ่งมีความสนใจในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวตลอดเวลา นับแต่เริ่มกำเนิดมนุษย์ขึ้นมาในโลก โดยเป็นความพยายามที่จะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ตนเองซึ่งเริ่มจากการสังเกตความเป็นไปได้ของธรรมชาติเช่น ฝนตก ฟังร้อง ตลอดจนชนิดของสัตว์และพืชต่างๆ ในยุคโบราณมนุษย์ค้นหาความรู้ความจริงเพื่อการอยู่รอดและดำรงชีวิต โดยใช้ความเชื่อและศรัทธาในสิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติ ในยุคต่อ ๆ มาเป็นการค้นหาความรู้ความจริง โดยใช้ความคิดเชิงเหตุผลมากขึ้นและปัจจุบันพัฒนาเป็นวิทยาศาสตร์ จากที่กล่าวมา การแสวงหาความรู้ความจริงของมนุษย์มีวิวัฒนาการจากการเริ่มสังเกตจนถึงการศึกษาติดตามอย่างเป็นระบบ จนได้ข้อค้นพบหรือความรู้ใหม่ที่หักล้างความรู้เดิมได้ เช่น ความรู้ที่ว่าโลกกลม โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ เป็นต้น เมื่อค้นพบความรู้ต่างๆมีมากขึ้น และมีการถ่ายทอดความรู้นั้นให้กับคนรุ่นต่อมาจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มนุษย์ได้รับการพัฒนาวิธีการคิดอย่างมีเหตุผลและอย่างสร้างสรรค์

Ary และคณะ (2007 : 2-12) กล่าวถึงแหล่งการแสวงหาความรู้ ได้แก่

1. จากประสบการณ์ (Experience) เป็นวิธีการแสวงหาความรู้ความจริงจากการค้นพบด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองแก้ปัญหา การเรียนรู้และการแก้ปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เรียกว่า การแสวงหาความรู้แบบบังเอิญ หรือโดยวิธีเจตนาการลองผิดลองถูก เป็นต้น

2. จากผู้รู้ (Authority) เป็นการได้รับความรู้จากคำบอกเล่าของผู้อื่นที่เป็นผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป ได้แก่ นักปราชญ์ ผู้นำ นักบวชที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดหลักคำสอนทางศาสนา มนุษย์ ในสมัยโบราณยกย่องความคิดของบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นจริงตลอดเวลา ใครจะขัดแย้งต่อความคิดนี้ไม่ได้ นอกจากนี้ความรู้ดังกล่าวอาจมาจากการอ่านหนังสือ และ

เชื่อคำบอกเล่า หากความรู้บางอย่างมีการพัฒนาเป็นสิ่งที่ยอมรับ หรือเป็นข้อตกลงกันในสังคม หรือเป็นความเชื่อ ลักษณะความรู้ประเภทนี้เป็นสิ่งสร้างลักษณะทางสังคมทำให้เกิดการรวมกลุ่ม จนกลายเป็นประเพณีและบอกเล่าต่อๆมา เรียกว่าการแสวงหาความรู้ความจริงโดยชนบธรรมเนียมประเพณี

3. เหตุผลจากการอนุมาน (Deductive Reasoning) เป็นวิธีการทางตรรกวิทยา (Logic) โดย อริสโตเติล (Aristotle) เป็นผู้คิดขึ้น ในการแสวงหาความรู้ความจริง อย่างมีเหตุมีผลจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ส่วนคือ

ข้อเท็จจริงหลัก (Major Premise) : ผู้หญิงที่เข้าประกวดนางสาวไทยทุกคน เป็นคนสวย

ข้อเท็จจริงย่อย (Minor Premise) : สุจิราเป็นผู้หญิงที่เข้าประกวดนางสาวไทยคนหนึ่ง

ข้อสรุป (Conclusion) : สุจิราเป็นผู้หญิงสวยที่เข้าประกวดนางสาวไทย

4. เหตุผลจากการอุปมาน (Inductive Reasoning) เป็นวิธีการทางตรรกวิทยา (Logic) โดย ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) มองว่าการหาความรู้จากเหตุผลการอนุมาน (Deductive Reasoning) อาจไม่เป็นความจริงเสมอไปเพราะเป็นการอ้างเหตุผล โดยการใช้ภาษาดังนั้นจึงเกิดแนวคิดใหม่ว่าการแสวงหาความรู้ความจริงนั้นต้องดูจากของจริงจึงจะเชื่อถือได้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย่อย หรือข้อเท็จจริงย่อย ซึ่งเป็นการนำเหตุผลจากส่วนย่อยต่างๆ นำมาจัดประเภทดูสิ่งที่เหมือนกัน แล้วค่อยแปลความหมาย หรือนำมาสรุปน่าจะเป็นเหตุผลเชื่อถือได้มากกว่า เพราะต้องอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลย่อยเหล่านี้ มาพิจารณาหาความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันแล้วจึงสรุปออกมาเป็นเหตุผล จึงกล่าวได้ว่า การอุปมานเป็นสรุปจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ ตัวอย่างการอุปมาน : เหตุผลจากการอุปมาน

พ่อเป็นแมว แม่เป็นแมว ฉันเป็นแมว สรุปได้ว่าครอบครัวฉันเป็นแมว

5. วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Approach) เป็นวิธีการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ที่ ชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) และจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ได้พัฒนาและนำแนวคิดเชิงย้อนกลับ (Reflective Thinking) และแนวคิดการแก้ปัญหา (Problem Solving) มาเป็นพื้นฐานในการคิด เป็นกระบวนการศึกษาข้อเท็จจริงและความรู้ต่างๆ โดยผ่านการสังเกต การดำเนินการตามหลักตรรกศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีต่างๆ การทดสอบการค้นพบการทบทวนและการทำซ้ำผลิตความรู้ใหม่ จากกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กัน และเกี่ยวข้องเป็นวัฏจักร โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์คือการพิจารณาให้ใกล้ความจริงมากที่สุด โดยอาศัยการศึกษาข้อเท็จจริงทฤษฎี และการทดสอบเครื่องมือ

ดังนั้นวิธีการวิทยาศาสตร์ถือว่าเป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์และเหตุผลที่สามารถอธิบายได้มีลักษณะการศึกษาที่เป็นระบบตรงไปตรงมาปราศจากความลำเอียงและสามารถพิสูจน์ได้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

1. **ขั้นปัญหา (Problem)** เป็นการระบุและกำหนดขอบเขตของปัญหาของสิ่งที่ต้องการศึกษาให้ชัดเจน
2. **ขั้นตั้งสมมติฐาน (Hypotheses)** เป็นการคาดเดาหรือคาดคะเนคำตอบของปัญหาไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล
3. **ขั้นรวบรวมข้อมูล (Collecting Data)** เป็นการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่กำหนด
4. **ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)** เป็นการจัดกระทำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ โดยวิธีการตรรกศาสตร์หรือวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้
5. **ขั้นสรุปผล (Conclusion)** เป็นการสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลว่าข้อเท็จจริงของปัญหาที่แท้จริงนั้นคืออะไร

ลักษณะเด่นของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คือ มีวิธีค้นหาข้อมูลที่น่าเชื่อถือเป็นระบบปราศจากอคติที่ไม่สรุปหรือตัดสินใจด้วยความรู้สึกและสามารถทดสอบซ้ำได้ ซึ่งการวิจัยก็อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในการแสวงหาความรู้ความจริง

4.4 ด้านความมีเหตุผล

4.4.1 ความหมายความมีเหตุผล

สถาบันไทยพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย (2554 : 4) ได้ให้ความหมายความมีเหตุผล หมายถึง การพิจารณาที่จะดำเนินงานใดๆด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ ไม่ย่อท้อ ไร้อคติ คำนึงถึงเหตุและปัจจัยแวดล้อมทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องดีงามเกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์และความสุข โดยปราศจากการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

วัฒนา พาผล (2551 : 6) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การที่ผู้อื่นใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นประกอบ หรือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ทั้งเรื่องเรียน และเรื่องรอบตัว อย่างสมเหตุสมผล

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2550 : 6) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การพิจารณาที่จะดำเนินงานใดๆด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ ไม่ย่อท้อ ไร้อคติ คำนึงถึงเหตุและปัจจัยแวดล้อมทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์และความสุข โดยปราศจากการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550 : 5) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การแสดงถึงวิธีการใช้ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่สนับสนุนการกระทำและการตัดสินใจของตนเอง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

นารีนารถ นาคหลวง (2548 : 5) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง พฤติกรรม ที่แสดงการยอมรับในคำอธิบายเมื่อมีหลักฐานและข้อมูล มาสนับสนุนอย่างเพียงพอ แสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุมีผล หาความสัมพันธ์ของเหตุและผลที่เกิดขึ้น ตรวจสอบความถูกต้องสมเหตุสมผลกับ แนวคิดต่างๆ กับแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ หาหลักฐานจากการสังเกตและการทดลอง เพื่อสนับสนุน คิดค้นหาคำอธิบาย มีหลักฐานข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนจะสรุปผล

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 5) กล่าวว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การแสดงถึง วิธีการใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่สนับสนุนการกระทำและการตัดสินใจของตนเองโดยพิจารณา ตามความเหมาะสมของสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จากความหมายของ ด้านความมีเหตุผลของนักการศึกษาข้างต้น พบว่า ด้านความมี เหตุผล (Reasoning) หมายถึง การที่ผู้เรียนใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่สนับสนุนการกระทำและ การตัดสินใจของตนเอง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการยอมรับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อประกอบหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะกระทำการต่างๆ ทั้งเรื่องเรียน และ เรื่องรอบตัวอย่างสมเหตุสมผล

4.5 ด้านกล้าคิดริเริ่ม

4.5.1 ความหมายกล้าคิดริเริ่ม

วัฒนา พาผล (2551 : 5) กล่าวว่า กล้าคิดริเริ่ม หมายถึง การที่นักเรียนนำวิธีการ หรือแนวคิดใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำใครมาปรับใช้ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน เรื่องต่างๆ รอบตัว ตลอดจนกล้า นำเสนอแนวคิดใหม่ๆ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550 : 5) กล่าวว่า กล้าคิดริเริ่ม หมายถึง การนำความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด และการกระทำของตนเองเปิดเผยให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในสถานการณ์ที่มีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น รวมทั้งการนำแนวคิด วิธีการใหม่ๆ ที่ไม่ลอกเลียนแบบใครมาใช้ในการเรียนการตัดสินใจในการดำรงชีวิต

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 5) กล่าวว่า กล้าคิดริเริ่ม หมายถึง การนำ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของตนเอง เปิดเผยให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในสถานการณ์ที่มี ความสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น รวมทั้งการนำแนวคิด วิธีการใหม่ๆ ที่ไม่ลอกเลียนแบบ ใครมาใช้ในการเรียนการตัดสินใจในการดำรงชีวิต

นรินทร์ ศรีสว่าง (2541 : 5) กล่าวว่า กล้าคิดริเริ่ม หมายถึง การแสดงออก ซึ่งความเชื่อมั่น และความกล้าในการกระทำกิจกรรมและแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ในทางที่ ถูกต้องและเหมาะสม เช่น กล้าซักถามในเรื่องที่ตนเองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจและต้องการ

จากการศึกษาข้างต้นสรุปความหมายด้านกล้าคิดริเริ่มได้ว่า ด้านกล้าคิดริเริ่ม (Creation) หมายถึง การที่ผู้เรียนนำแนวคิดหรือวิธีการใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำใครมาปรับใช้ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน และเรื่องต่างๆ รอบตัว ตลอดจนกล้านำเสนอแนวคิดใหม่ๆ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มี สัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

4.5.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกล้าคิดริเริ่ม

อารี พันธมณี (2546 : 19) ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอนกนัย อันนำไปสู่การค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งความคิดเดิมผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์ค้นพบสิ่งต่างๆ ตลอดจนวิธีการคิด ทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้มิใช่เพียงความคิดในสิ่งที่เป็นไปได้หรือในสิ่งที่เป็เหตุผลอย่างเดียวนั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่ไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝัน หรือจินตนาการให้เป็นไปได้ จึงจะทำให้เกิดผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ขึ้น

Guilford (1967 : 61) ให้ความหมายความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดอนกนัย ประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม (Originality)
2. ความคิดคล่องตัว (Fluency)
3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)
4. ความคิดละเอียดลออ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2541 : 33) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ว่ามีดังนี้ คือ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความคิดที่แปลกแตกต่างจากผู้อื่น
2. ความว่องไวหรือความพร่งพรั่ง ปริมาณการคิดพร่งพรั่งออกมามากกว่าบุคคลอื่น
3. ความคล่องตัว เป็นชนิดของความคิดที่ปรากฏออกมาจะแตกต่างกันออกไปโดยไม่ซ้ำกันเลย
4. ความละเอียดลออประณีต ความคิดที่แสดงออกมานั้นละเอียดลออ สามารถที่จะนำมาทำให้สมบูรณ์และประณีตต่อไป
5. การสังเคราะห์ คือการรวบรวมสิ่งที่คิดได้มาทำให้มีความหมาย และนำมาพัฒนาต่อไปให้สมบูรณ์เป็นจริงได้

ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อตนเอง ลดความเครียดทางอารมณ์ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการแสดงออกอย่างอิสระทั้งความคิดและการปฏิบัติ มีความมุ่งมั่นจริงจังในสิ่งที่คิด หากได้ทำตามที่คิดจะทำให้ลดความเครียดและความกังวล เพราะได้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเอง

4.6 ด้านความรับผิดชอบ

4.6.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

กองศรี เชิญชม (2547 : 10) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ภาระหน้าที่แต่ละคนครองอยู่ ซึ่งบุคคลจะรับไม่ว่าจะเป็นงานทั่วไปที่ได้รับมอบหมายหรืองานในหน้าที่จะต้องทำให้

บรรลุความสำเร็จถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ต้องยอมรับทั้งความผิดพลาดและความสำเร็จ สามารถเชื่อถือได้ในเรื่องการปฏิบัติภาระหน้าที่

ยาใจ ปะมาคะเต (2549 : 28) ได้สรุปองค์ประกอบของความรับผิดชอบไว้ว่าเป็นที่ไว้วางใจได้ มีความคิดริเริ่มไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การทำงานแข่งขันมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม ผู้ที่มีความสามารถ มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต และตรงต่อเวลา

อรรถนารถ บุญเกิด (2546 : 16) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการกระทำ หรือตัดสินใจในการเรียนโดยไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม ได้แก่ การช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทำแบบฝึกหัดหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ การตรงต่อเวลานัดหมาย การปฏิบัติตามคำพูดที่ตกลงกันไว้ การเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เรณู แดงไทย (2548 : 29) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่ต้องการด้วยความเอาใจใส่ รอบคอบ และกล้ายอมรับในผลของการกระทำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ

นรินทร์ ศรีสว่าง (2541 : 5) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อการเรียนและการทำงาน โดยไม่ละเลยทอดทิ้งหลีกเลี่ยง และติดตามผลงานที่ได้กระทำลงไป เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จที่ดีขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปในด้านที่ดีและไม่ดี ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ จัดตารางเรียนและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนมาโรงเรียน

จากการศึกษาความหมายของความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่ต้องการด้วยความเอาใจใส่ตั้งใจที่จะปฏิบัติในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา กล้ายอมรับผลของการกระทำของตน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งานมีคุณภาพ และสำเร็จตามเป้าหมาย

4.6.2 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

นิลุบล สีนุพันธ์ (2548 : 25) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญยิ่งของมนุษย์ เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการงานทั้งปวง กิจกรรมที่มีความสำคัญย่อมต้องการผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เพราะถ้าหากขาดความรับผิดชอบแม้เพียงเล็กน้อยความเสียหายอันใหญ่หลวงอาจเกิดขึ้นได้ ผู้ที่ขาดความรับผิดชอบมักประสบความสำเร็จล้มเหลวในชีวิต ทั้งในด้านการงานและในชีวิตครอบครัว

วไลดา บุญประเสริฐ (2555 : 90) กล่าวว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้การทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมาย ทันตามเวลาที่กำหนด จึงทำให้บุคคลอื่นเชื่อมั่นไว้วางใจในการทำงานใดๆ ก็ตาม

4.6.3 ลักษณะของคนที่มีความรับผิดชอบ

คุณลักษณะของเด็กไทยที่ประเทศชาติต้องการและมีความจำเป็นที่ต้องปลูกฝังให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ความรับผิดชอบ ซึ่งกรมวิชาการ (2540 : 16-34) ได้กำหนดพฤติกรรมของความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. เอาใจใส่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
3. มีความเพียรพยายาม
4. มีความละเอียดรอบคอบ
5. มีอารมณ์หลักแน่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรค
6. ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
7. ตรงต่อเวลา
8. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งตนเองและสังคม
9. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์
10. ยอมรับการกระทำของตน

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2541 : 7) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้

4 ลักษณะ ได้แก่

1. มีวินัยในตนเอง
2. มีความกระตือรือร้น
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น

อังคณา ธีรศิลาเวทย์ (2548 : 16) คุณลักษณะของความรับผิดชอบมีลักษณะ

ดังนี้

1. เอาใจใส่การทำงานและการเรียน
2. มีความพากเพียร
3. ใช้ความสามารถของตนเต็มที่
4. กล้าเผชิญความจริง และยอมรับผลของการกระทำของตน
5. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี
6. รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ผู้อื่น
7. ติดตามผลงานที่ได้กระทำไป
8. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
9. ไม่ปัดความรับผิดชอบไปให้คนอื่น
10. ยอมรับผลของการกระทำ

วลิตา บุญประเสริฐ (2555 : 92) คุณลักษณะความรับผิดชอบ มีความสำคัญที่จะ
ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเอาใจใส่
ในการทำงานและการเรียน มีความขยันหมั่นเพียร รู้สึกว่าหน้าที่ของตนเองเป็นสิ่งสำคัญมีการ
วางแผนการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น และยอมรับผลของการกระทำ

5. ทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

เนื่องจากการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากบุคคล หรือ
สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ซึ่งได้มีผู้ที่กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต ดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2539 : 1) กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่เอื้อให้เกิดความใฝ่รู้
ใฝ่เรียน คือ การฟัง การอ่าน การคิด การเขียนและการทดสอบ ซึ่งล้วนเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหา
ความรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน

กรมวิชาการ (2540 : 9) กล่าวถึงทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมหรือ
กล่าวได้ว่า เป็นทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ 6 ทักษะ คือ

1. การฟัง เป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ
การคิดและการพูด การฟังจึงนับเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้

2. การถาม เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดกระบวนการคิด และ
เกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ คำถามที่ดีทำให้ผู้ถามเกิดการเรียนรู้ได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับความจำ
ไปจนถึงระดับประยุกต์ วิเคราะห์และประเมินค่า

3. การคิด เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์เห็นกาลไกล และสามารถควบคุม
การกระทำของตนเองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์การคิดอย่างมีเหตุผล และมีวิจารณญาณเป็นองค์ประกอบ
สำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ การตัดสินใจ และการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของคน

4. การอ่าน เป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้กระบวนการรับรู้
นับเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ การอ่านมิได้จำกัดเฉพาะการอ่านตัวอักษร
เท่านั้น ยังรวมไปถึงการอ่านสถิติ ข้อมูลต่าง ๆ ด้วย

5. การเขียน เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การคิด ทักษะคิดและ
ความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจ ทักษะการเขียนเป็นความสำคัญยิ่ง
ต่อการค้นคว้า บันทึกเหตุการณ์ข้อมูล และความจริงที่ค้นพบจากการแสวงหาความรู้เพื่อเก็บไว้
เป็นหลักฐานอันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

6. การทดลอง เป็นทักษะในการแสวงหาความรู้โดยการปฏิบัติจริงอย่างมีระบบเพื่อ
ค้นหาความจริงและสามารถสรุปผลอย่างมีเหตุผลได้ด้วยตนเอง การฝึกทักษะการทดลองอยู่เสมอจะ
ทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการศึกษาดทดลอง และนำไปใช้แก้ปัญหาได้

วาสนา กิมเท็ง (2553 : 82) กล่าวว่า ทักษะพื้นฐานที่เอื้อต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนประกอบด้วย

1. ทักษะการฟัง เป็นความสามารถของผู้เรียนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้วยการฟังซึ่งการฟังนี้ถือเป็นทักษะพื้นฐานของมนุษย์ในการรับรู้และในการแสวงหาความรู้
2. ทักษะการพูด เป็นความสามารถของผู้เรียนในการพูดหรือการถามสิ่งต่าง ๆ ที่เราอยากรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งการพูดหรือการถามนี้ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความกล้าคิด กล้าแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นทักษะหนึ่งที่ควรปลูกฝังผู้เรียน
3. ทักษะการอ่าน เป็นความสามารถของผู้เรียนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้วยการอ่าน ซึ่งทักษะการอ่านนี้ถือเป็นทักษะหนึ่งที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
4. ทักษะการคิด เป็นทักษะหนึ่งที่มีสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการคิดเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ คิดสิ่งทีแปลกใหม่เกิดจินตนาการที่ดี ซึ่งจะเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ
5. ทักษะการเขียน เป็นความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความคิด เหตุผล หรือทัศนคติ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อช่วยให้ผู้ที่อ่านมีความเข้าใจ
6. ทักษะการทดลอง เป็นทักษะหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง อย่างเป็นระบบระเบียบ และเป็นขั้นตอน ซึ่งการทดลองจะช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นของจริง ฝึกการแก้ปัญหา และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

6. การวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

การวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะทราบว่าความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนหรือไม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวัดเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริม และพัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของตัวผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้นต่อไป จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนพบว่าสามารถทำได้หลายแนวทาง ดังนี้

นรินทร์ ศรีสว่าง (2541 : 64) ได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2541 แบบทดสอบประกอบด้วย 5 ด้าน คือด้านช่างสังเกตอยากรู้ อยากรูเห็น ด้านพยายามและตั้งใจ ด้านขยันและอดทน ด้านรับผิดชอบ ด้านคิดริเริ่มและมั่นใจในตนเอง จำนวน 62 ข้อ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบด้านช่างสังเกต อยากรู้ออยากรูเห็น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.28–0.51 ด้านพยายามและตั้งใจ มีค่าระหว่าง 0.30–0.60 ด้านขยันและอดทน มีค่าระหว่าง 0.31–0.56 ด้านรับผิดชอบ มีค่าระหว่าง 0.34–0.50 และด้านคิดริเริ่มและมั่นใจในตนเอง มีค่าระหว่าง 0.23–0.52 และข้อสอบทุกข้อ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเที่ยง มีค่าตั้งแต่ 0.67–0.77 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92 ค่าความตรงเชิงพินิจพบว่า ทุกข้อ มีค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ ค่าความตรงตามทฤษฎี พบว่าทุกข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก

ระหว่าง 0.55–0.71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แปลความหมายของคะแนนโดยเกณฑ์ปกติ
ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

พิทักษ์ วงศ์แหวน (2546 : 71) ได้สร้างแบบสอบถามวัดพฤติกรรมใฝ่เรียน
เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ บ่อยที่สุด บ่อย ปานกลาง
นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ .4252–.8551 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
เท่ากับ .9457 ใช้วัดพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาศรีสะเกษ

น้อยทิพย์ ลิมยิ่งเจริญ (2547 : 8) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความมีวินัยด้าน
ความรับผิดชอบต่อกลุ่ม และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือในการวัดคุณลักษณะดังกล่าว
คือ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 68) ได้เสนอแบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้
ใฝ่เรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยเครื่องมือมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่าโดยให้
ครูและผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียนโดยใช้แบบสอบถาม โดยให้ผู้ประเมินใส่ตัวเลขระดับที่ตรงกับ
การปฏิบัติของผู้ถูกประเมินตามความเป็นจริงโดยได้แบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 3 ระดับคือ 1 หมายถึง
ปฏิบัติบ่อย หรือไม่เคยปฏิบัติ 2 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และ 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งนี้
ให้ผู้ประเมินทำการประเมินซ้ำถึง 3 ครั้งแล้วดูผลสรุปจากการประเมิน

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 60) สร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียน
ระดับช่วงชั้นที่ 3 โดยคุณลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสถานการณ์ 3 ตัวเลือก โดยวัดในด้านเห็นคุณค่า
ของสิ่งต่าง ๆ ด้านความอยากรู้อยากเห็น ด้านตั้งใจอย่างมีสติ ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านความเพียรพยายาม
ด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ด้านมีเหตุผล โดยเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ให้ 3 คะแนน เมื่อเลือกตอบ
ในตัวเลือกที่แสดงถึงการมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง ให้ 2 คะแนน เมื่อเลือกตอบในตัวเลือกที่แสดงถึง
การมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนปานกลาง และให้ 1 คะแนน เมื่อเลือกตอบในตัวเลือกที่แสดงถึงการมี
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่ำ และใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคือ คะแนนตั้งแต่ 165-198
แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับสูง คะแนนตั้งแต่ 99-164 แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน
อยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนตั้งแต่ 66-98 แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับต่ำ

วัฒนา พาผล (2551 : 5) ได้วิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสร้างแบบสอบถามวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
ของนักเรียนออกเป็น 7 ด้านคือ การเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ
การกล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการมีเหตุผล โดยเกณฑ์การให้
คะแนนจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง จริงมาก 4 หมายถึง จริงค่อนข้างมาก 3 หมายถึง
จริงปานกลาง 2 หมายถึง จริงค่อนข้างน้อย และ 1 หมายถึง จริงน้อย และใช้เกณฑ์การแปล
ความหมายคะแนนคือ 4.50-5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับมาก 3.50-4.49

หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 2.50-3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับปานกลาง 1.50-2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย และ 1.00-1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับน้อย

วาสนา กิมเท็ง (2553 : 84) ได้วัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 35 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มาก ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง น้อย และ ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด และเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยรายข้อเป็นคือ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับมากที่สุด 3.50 – 4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับมาก 2.50 – 3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับปานกลาง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับน้อย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะที่พิจารณาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. ความหมายของการวิเคราะห์

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542 : 113-115) เป็นวิธีการทางสถิติที่จะช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการลดจำนวนตัวแปรให้ลดน้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ ทำให้สามารถมองเห็นโครงสร้าง และแบบแผนของตัวแปรในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจะช่วยให้อธิบายความหมายและลักษณะของตัวแปรทำให้สามารถให้คำจำกัดความของตัวแปรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าควรจะศึกษาตัวแปรด้านใดบ้างและตัวแปรใดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรใด การวิเคราะห์องค์ประกอบจะเป็นศูนย์รวมความหลากหลายของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ตรวจสอบความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่สังเกตหรือวัดได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบมักทำใน 2 ลักษณะคือ

1. เพื่อสำรวจหรือค้นหาตัวแปรแฝงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ตัวแปรที่สังเกตหรือวัดได้ เรียกว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)
2. เพื่อพิสูจน์ตรวจสอบหรือยืนยันทฤษฎีที่ผู้อื่นค้นพบ เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 160-161) กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) หรือเรียกว่า การวิเคราะห์ตัวประกอบ เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ผลการวัด โดยใช้เครื่องมือ หรือเทคนิคหลายชุด หรือหลายด้าน อาจใช้แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสำรวจ ฯลฯ อาจใช้ชุดเดียวแต่มีการวัดแยกเป็นรายด้านหรือหลายชุดก็ได้ ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยให้ทราบว่า เครื่องมือหรือเทคนิคเหล่านั้นวัดแต่ละองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด และจะปรากฏค่าต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ ค่า Communalities ซึ่งเขียนแทนด้วย h^2 เป็นค่าความแปรปรวนที่แต่ละฉบับ (ด้าน)

แบ่งให้กับแต่ละองค์ประกอบเป็นส่วนที่ชี้ถึงว่าแต่ละฉบับ (ด้าน) วัตถุประสงค์ประกอบนั้นร่วมกับตัวแปรอื่น มากน้อยเพียงใด ค่า Eigenvalues เป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบรวมในแต่ละ องค์ประกอบซึ่งต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 1 จึงจะถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งๆ ที่แท้จริง Factor Loading เป็นค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่แต่ละฉบับ (ด้าน) วัตถุประสงค์ประกอบนั้น

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2547 : 18) ได้ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis : FA) เป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีสหสัมพันธ์ซึ่งกันและ กัน เป็นการลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ ทำให้สามารถมองเห็นโครงสร้างและ แบบแผนของตัวแปรในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งจะช่วยอธิบายความหมายและลักษณะ ของตัวแปรทำให้สามารถให้คำจำกัดความของตัวแปรได้ชัดเจนยิ่งขึ้นช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปร ด้านใดบ้างและตัวแปรใดที่เกี่ยวข้องกัน

ส. วาสนา ประवालพุกษ์ (2540 : 11) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยยึดหลัก ที่ว่า ตัวแปรหรือข้อมูลต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันนั้น เนื่องจากตัวแปรเหล่านั้นมีองค์ประกอบร่วมกัน (Common Factor) สังเกตได้จากการจับกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนั้นสามารถใช้องค์ประกอบร่วมแทนตัวแปรกลุ่มนั้นได้ เป็นการลดจำนวนข้อมูลให้น้อยลงการจัดกลุ่ม ของตัวแปร ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรทำให้ทราบถึงโครงสร้างและแบบแผนของ ข้อมูล ทำให้องค์ประกอบร่วมของตัวแปรได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายได้ถึงความแปรปรวนร่วมระหว่าง ตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นอันแสดงถึงขนาด (Magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับ องค์ประกอบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง วิธีการทางสถิติที่ช่วยจัดกลุ่ม ตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่ต้องการศึกษาโดยพิจารณาจากค่าไอเกน (Eigen Value) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

1. ค่าไอเกน (Eigen Value) หมายถึงค่าที่แสดงถึงองค์ประกอบนั้นมีคุณลักษณะ ที่วัดในสิ่งเดียวกัน ซึ่งพิจารณาว่ามีกี่องค์ประกอบและได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน เท่ากับหรือมากกว่า 1

2. ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หมายถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ โดยพิจารณาได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าเท่ากับหรือ มากกว่า 0.30

2. จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีจุดมุ่งหมายอยู่ 2 ประการ คือ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2547 : 19)

1. เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบรวมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือเพื่อค้นหาตัวแปรแฝง (องค์ประกอบ) ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ตัวแปรสังเกตได้หรือวัดได้เรียกว่าวิเคราะห์ วิธีนี้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ผลจากการวิเคราะห์จะช่วยให้ลดจำนวนตัวแปรและได้องค์ประกอบซึ่งทำให้เข้าใจลักษณะของข้อมูลและสะดวกในการแปลความหมาย

2. เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือเพื่อพิสูจน์ตรวจสอบหรือยืนยันทฤษฎีที่ผู้อื่นค้นพบ เรียกการวิเคราะห์วิธีนี้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) กรณีนี้ผู้วิจัยต้องมีสมมติฐานอยู่ก่อนแล้วและใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนสมมติฐานเพียงใด

อุทุมพร จามรมาร (2527 : 3-7) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยยึดหลักการที่ว่า ตัวแปรหรือข้อมูลนั้น ตัวแปรใดเกี่ยวข้องกันและเกี่ยวข้องกันอย่างไรตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มักจะได้รับคำจำกัดความที่แน่นอนและยอมรับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้นมักแสดงให้เห็นในรูปคณิตศาสตร์ การวิเคราะห์ตัวประกอบจึงเป็นวิธีการทางสถิติที่จะช่วยให้คำจำกัดความหมายของตัวแปรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปรใดบ้าง ซึ่งในการวิเคราะห์ตัวประกอบมีหลักใหญ่ ๆ ที่ต้องการอยู่ 2 ลักษณะ คือ มีความหมายเชิงสถิติและมีความหมายในเนื้อหา โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบดังนี้

1. ช่วยให้การบรรยายเกี่ยวกับปริเขต (Domain) ที่ต้องการศึกษา
2. ช่วยตรวจสอบทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
3. ช่วยสร้างความสัมพันธ์เชิงหน้าที่ (Function Relations) ระหว่างตัวแปร
4. วิเคราะห์บุคคลหรือวัตถุและจัดให้เป็นประเภทต่าง ๆ
5. วิเคราะห์โครงสร้างเชิงตัวประกอบ (Factorial Structures) ของตัวแปรที่เป็นเกณฑ์และช่วยบ่งชี้ตัวแปรที่เป็นประโยชน์ในสมการถดถอย
6. เป็นการพิสูจน์ข้อค้นพบของผู้วิเคราะห์กับของคนอื่นโดยใช้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างใหม่จากประชากรกลุ่มเดียวกัน
7. เป็นการลดจำนวนข้อมูลให้น้อยลงเพื่อให้ได้ลักษณะร่วมกันที่ซ่อนอยู่
8. ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของ แบบวัด
9. ช่วยในการสร้างแบบวัดในลักษณะต่างๆ

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมีวิธีการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2547 : 20)

3.1 การคำนวณค่าสหสัมพันธ์ภายในและสร้างเมตริกซ์สหสัมพันธ์

ขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ต้องการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบเมตริกซ์สหสัมพันธ์

3.2 การสกัดองค์ประกอบ (Factor extraction)

ขั้นตอนที่สองในการวิเคราะห์องค์ประกอบคือ การค้นหรือแยกองค์ประกอบร่วมให้มีจำนวนองค์ประกอบน้อยที่สุดที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ตัวแปรที่สังเกตได้ ซึ่งมีวิธีการต่างๆ ดังนี้

3.2.1 Maximum Likelihood Method หรือ Canonical Factoring

3.2.2 Least-squares Method หรือ Principal Axis Factoring

3.2.3 Alpha Factoring

3.2.4 Principal Components Analysis

3.2.5 Image Factoring

3.3 การหมุนแกน (Method of Rotation)

การหมุนแกนองค์ประกอบมีเป้าหมายเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่มีโครงสร้างง่าย (Simple Structure) ไม่ซับซ้อนซึ่งมี 2 วิธี คือ

3.3.1 การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) หมายถึง การหมุนแกนที่จะเป็นผลให้องค์ประกอบที่ไม่ได้สัมพันธ์กัน การหมุนแบบนี้มีวิธีให้เลือกใช้ 3 วิธี คือ 1) Varmax 2) Equamax และ 3) Quartimax

3.3.2 การหมุนแกนแบบมุมแหลม (Oblique Rotation) หมายถึง การหมุนแกนที่จะเป็นผลให้องค์ประกอบที่ได้มีความสัมพันธ์กัน การหมุนแกนแบบนี้มีวิธีให้เลือกใช้ 3 วิธี คือ 1) Quartimin 2) Covarimin และ 3) Oblimin

ผลจากการหมุนแกนทำให้ได้องค์ประกอบที่มีโครงสร้างง่ายกว่าองค์ประกอบที่ได้ก่อนการหมุนแกน ผลจากการหมุนแกนไม่ทำให้ค่าการร่วม (h) ค่าไอเกน (Eigen Value) และ เปอร์เซ็นต์ความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบ (Percent of Variance) ที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบ เปลี่ยนแปลงแต่มีผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading Coefficient) ในเมตริกซ์องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบเปลี่ยนแปลง

3.4 การสร้างองค์ประกอบจากค่า Loading และตั้งชื่อองค์ประกอบ

เมื่อได้เมตริกซ์องค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบหลังจากหมุนแกนแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ การสร้างองค์ประกอบ โดยอาศัยค่า Loading ซึ่งการที่จะตัดสินใจว่าจะได้

ก็องค์ประกอบ พิจารณาจากค่าไอเกนที่เกินหนึ่งการทดสอบสกรี (Scree-Test) ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างของค่าไอเกนจากการเขียนกราฟ

การเลือกค่า Loading เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรใดจะรวมกันอยู่ในองค์ประกอบใดให้พิจารณาเกณฑ์ที่ค่า Loading 0.30 ถึง 0.40 (โดยไม่พิจารณาเครื่องหมายว่าเป็นบวกหรือลบ) แล้วคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) สูงสุดอยู่บนองค์ประกอบนั้นเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ ถ้าตัวแปรใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบให้พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.10 ขึ้นไปแต่ถ้าความแตกต่างของน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.10 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อนพิจารณาว่าตัวแปรนั้นไม่เป็นตัวประกอบใดเลย (อุทุมพร จามรมาน. 2527 : 3-7)

การเลือกตัวแปรเข้าองค์ประกอบ ถ้าองค์ประกอบใดประกอบด้วยข้อคำถามหรือตัวแปรไม่ถึง 3 ข้อ จะตัดองค์ประกอบนั้นออกถือว่าเป็นองค์ประกอบไม่ชัดเจน (ส.วาสนา ประมวลพฤษ. 2540 : ไม่มีเลขหน้า)

การตั้งชื่อองค์ประกอบ หลังจากทีเลือกตัวแปรเข้ารวมกันอยู่ในองค์ประกอบเดียวกันขั้นตอนต่อมาคือ การตั้งชื่อให้องค์ประกอบมีกฎการตั้งชื่อดังนี้ คือ ชื่อจะต้องสั้นและมีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบหรือตามโครงสร้างทฤษฎี

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

มีวิธีการ 4 ขั้นตอน คือ

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นจะต้องมีลักษณะเป็นตัวแปรต่อเนื่องหลายๆ ตัวแปรที่เก็บจากตัวอย่างกลุ่มหนึ่งเสนอข้อมูลในลักษณะของเมตริก เรียกว่า “เมตริกของข้อมูล” (Data Matrix)

4.2 การสกัดตัวประกอบ (Extracting Initial Factors) มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาจำนวนแฟกเตอร์รวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร

4.3 การหมุนแกน (Rotation) วิธีการหมุนแกนมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาวิธีที่ง่ายในการหาองค์ประกอบ โดยคงจำนวนองค์ประกอบและ Communalities ไว้คงเดิมวิธีหมุนแกน มี 2 วิธี คือ

4.3.1 การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) องค์ประกอบร่วมต่างๆ ไม่สัมพันธ์กันมี 3 วิธี คือ

- 1) Quartimax หมุนแกนโดยการเน้นการเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น
- 2) Varimax หมุนแกนโดยการเปลี่ยนคอลัมน์ให้ง่ายขึ้น คือ ให้เกิด

ความแปรผันของคอลัมน์ใน Factor Pattern Matrix

- 3) Equimax ใช้วิธีประนีประนอมระหว่าง Quartimax กับ Varimax

4.3.2 การหมุนแกนแบบมุมแหลม (Oblique Rotation) มี 2 วิธีการหลัก คือ

- 1) Oblimin หมุนแกนโดยยึด Reference Axes

- 2) Quartimin $r = 0$ Most Oblique
- 3) Biquartimin $r = .5$ Least Oblique
- 4) Covarimin $r = 1$ Least Oblique
- 5) Oblimax หมุนแกนโดยไม่ใช้ Reference Axes แต่ใช้ Pattern Matrix

หมุนแกนเช่นเดียวกับ Quartimax Orthogonal

4.4 การสร้างมาตราองค์ประกอบ (Factor Scale) จุดประสงค์ในการสร้างองค์ประกอบมี 2 ประการ คือ

4.4.1 เพื่อค้นหามิติของข้อมูลสังเกต

4.4.2 เพื่อนำองค์ประกอบร่วมบางองค์ประกอบไปใช้ในการค้นคว้าต่อไป โดยทั่วไปในการวิเคราะห์องค์ประกอบจะใช้มาตรการสร้างองค์ประกอบเพื่อจะศึกษาโครงสร้างขององค์ประกอบต่อไป วิธีการสร้างมาตราองค์ประกอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น

1. ใช้การถดถอย (Regression)
2. ใช้เกณฑ์ (Least Squares)
3. วิธีของบาร์ทเลส (Bartless)
4. ใช้หลักของออร์โธกอนอล (Orthogonal Constraints)
5. ใช้ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงในตัวแปรสังเกตต่างๆ

สร้างส่วนประกอบสำคัญ (Principal Component Scale)

สรุป การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีสหสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ ทำให้สามารถมองเห็นโครงสร้างและแบบแผนของตัวแปรในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งจะช่วยอธิบายความหมายและลักษณะของตัวแปรทำให้สามารถให้คำจำกัดความของตัวแปรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าควรจะศึกษาตัวแปรด้านใดบ้างและตัวแปรใดที่เกี่ยวข้องกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล, ภคนันต์ ทองคำ และจรรย์ ไขยศศักดิ์ (2542 : 76) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่การศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการเสริมแรงของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการเสริมแรงของผู้ปกครอง ส่งผลต่อการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิทักษ์ วงศ์แหวน (2546 : 87-93) ศึกษาปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจภายในตน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 91-92) ได้ศึกษาแบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ ด้านการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ด้านอยากรู้อยากเห็น ด้านตั้งใจอย่างมีสติ ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านเพียรพยายาม ด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และด้านมีเหตุผล มีค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดอยู่ระหว่าง .221 ถึง .562 แบบวัดมีความสอดคล้องทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บังอร เกิดดำ (2549 : 80) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 794 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดนิสัยรักการอ่าน แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .64, .67, 68 และ 68 ตามลำดับ

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550 : 67-68) ศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 แบบวัดเป็นลักษณะเป็นสถานการณ์ 3 ตัวเลือก ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจอย่างมีสติ กล้าคิดริเริ่มความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ความมีเหตุผล โดยมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับสูง โดยมีความรู้คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านกล้าคิดริเริ่มสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีเหตุผล ความเพียรพยายาม ความตั้งใจอย่างมีสติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามลำดับ

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ตัวแปรเพศกับระดับชั้นไม่ส่งผลให้เกิดผลของปฏิสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วัฒนา พาผล (2551 : 153) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้รับอิทธิพลจากแรงจูงใจในการเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การเห็นคุณค่าในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ครองทรัพย์ อุตนาม (2553 : 71-72) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน แบบวัดแรงจูงใจในการเรียน แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดการกำหนดเป้าหมายในอนาคต แบบวัดปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงสุด คือ แรงจูงใจในการเรียน ($r = .892$) การเห็นคุณค่าในตนเอง ($r = .845$) การกำหนดเป้าหมายในอนาคต ($r = .708$) ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ($r = .685$) และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ($r = .548$) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่ำสุด

พงษ์เทพ ปลื้มใจ (2555 : 133) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ทางบวกกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ความฉลาดทางอารมณ์ และการส่งเสริมทางสังคมจากครอบครัว และปัจจัยที่มีอำนาจในการพยากรณ์ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีค่า $R = .895$ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน (R^2) ได้ร้อยละ 80.10

ดวงฤทัย รวาระรินทร์ (2556 : 124-125) ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อันหนึ่งของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้อันมี 7 องค์ประกอบ 37 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านมีความอยากรู้อยากเห็น ด้านมีความตั้งใจอย่างมีสติ ด้านมีนิสัยรักการอ่าน ด้านชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านมีนิสัยชอบจดบันทึก ด้านมีเหตุผล และด้านเข้าร่วม

กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ มีค่าระหว่าง .86 ถึง .91 โมเดลการวัด มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .221 ถึง .782 และมีความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .935

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Bernard (พิทักษ์ วงศ์แหวน. 2546 : 60 ; อ้างอิงมาจาก Bernard. 1991 : 1721-A) ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในมลรัฐมิชิแกน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์กับความขยันในการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อ เปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า นักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมากกว่า นักเรียนชาย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Milson (นิภา วงษ์สุรภินันท์. 2548 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Milson. 2002) ทำการศึกษาโดยการนำอินเทอร์เน็ตเข้ามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาซึ่งก่อนหน้านี้ การสอนแบบสาดิต โดยทำให้การทดลองกับนักเรียนเกรด 6 เพื่อค้นหาลักษณะของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการรับรู้คุณค่าและแหล่งการเรียนรู้ ทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงโดยเลือกทางที่มีอุปสรรค น้อยที่สุด ครูสามารถชี้แนะให้นักเรียนไปสู่การสร้างความรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนในการใช้อินเทอร์เน็ตได้ระดับ ความสามารถของนักเรียนในการดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ การเข้าถึงและการรับรู้คุณค่าของ การแสวงหาความรู้ของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน

Anderson (วัฒนา พาผล. 2551 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Anderson. 2001) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบระบบการสร้างความคิดของการใฝ่รู้ใฝ่เรียนในห้องทดลองและการพัฒนา ความรู้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 72 คน และเรียนหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ ชีววิทยา ผลการศึกษา แสดงให้เห็นถึงระบบความคิดที่ต่อเนื่องในการเล่าเรื่องของนักเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่าเฉลี่ย ที่มีการพัฒนาเกิดขึ้นภายหลังจากการทดลองในห้องทดลองกับ คณะแผนกสุดท้าย เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ทางชีววิทยาและขอบเขตความถูกต้องของแนวคิด ผลจากการสาดิตจะให้นักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงจากการเขียนเล่าเรื่องไว้มากมายเกี่ยวกับความคิด ต่อเนื่องที่สัมพันธ์กัน โดยใช้เหตุผลสืบเนื่องมาจากความคิดพื้นฐานของการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลง และ ซับซ้อนเพิ่มพูนไปตามชีวิตและความถี่ของค่าเฉลี่ยเหตุการณ์ ของการจัดหมวดหมู่ความคิดระดับสูง ในการบอกเล่าที่อวกามและเพิ่มพูนขึ้นตามจำนวนของระบบความสัมพันธ์ในการคิด

Cranley (2003 : 1531-A) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติในด้านจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติในด้านจริยธรรมของ นักเรียนประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้ในกรอบจริยธรรมนักเรียน มาตรการที่จะจัดการศึกษา โดยการนำเอาจริยธรรมในหลักสูตรปกติ การสอนจริยธรรมโดยใช้สถานการณ์ทางประเพณี การสอน จริยธรรมโดยใช้กิจกรรมในหลักสูตรปกติ การสอนจริยธรรมโดยใช้สถานการณ์ทางประเพณี การสอน จริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง การสอนจริยธรรมโดยกำหนดระเบียบ กฎของห้องเรียน การสอนจริยธรรมโดยดำเนินตามนโยบาย และระเบียบของทางราชการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำมาพัฒนาหรือส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มี คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 12 จังหวัด แบ่งเป็น 9 เขตพื้นที่การศึกษา มีจำนวนโรงเรียน 495 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 203,600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 800คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีใช้สูตรคำนวณ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 : 52) คำนวณได้ 385 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ต้องมีอย่างต่ำจำนวน 385คน ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรมีขนาดใหญ่ และเพื่อให้โมเดลมีความคงทน (Robustness) ในการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 800คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในภาคอีสานตอนบน เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ทั้งหมด 9 เขต สุ่มมาร้อยละ 50 ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ 5 เขต ได้แก่ สพม. 24 (จังหวัดกาฬสินธุ์) สพม. 27 (จังหวัดร้อยเอ็ด) สพม.20 (จังหวัดอุดรธานี) สพม.25 (จังหวัดขอนแก่น) สพม.22 (จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร)

ขั้นที่ 2 ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยแบ่งโดยแบ่งขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการดังนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่

โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,501 - 2,500 คน โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1,500 คน โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน

ชั้นที่ 3 สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวนระดับละ 1 ห้อง รวมเป็น 3 ห้องเรียน และทำการสุ่มนักเรียนในแต่ละห้องอีกครั้งหนึ่ง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	ระดับชั้น			รวม
			ม.4	ม.5	ม.6	
สพม.20 (จังหวัดอุดรธานี)	ใหญ่พิเศษ	อุดรพิทยานุกูล	20	20	23	63
	ใหญ่	ศรีธาตุพิทยาคม	15	13	15	43
	กลาง	สุเม็ส้าพิทยาคาร	10	12	10	32
	เล็ก	ตาดทองพิทยาคม	8	5	6	19
สพม.22 (จังหวัดนครพนม, จังหวัดมุกดาหาร)	ใหญ่พิเศษ	นครพนมวิทยาคม	18	21	20	59
	ใหญ่	นาแกสามัคคีวิทยา	15	15	16	46
	กลาง	นาแกพิทยาคม	10	10	12	32
	เล็ก	โพนแพงพิทยาคม	7	6	4	17
สพม.24 (จังหวัดกาฬสินธุ์)	ใหญ่พิเศษ	อนุกูลนารี	25	22	25	72
	ใหญ่	ร่องคำ	16	16	15	47
	กลาง	ห้วยเม็กวิทยาคม	10	11	10	31
	เล็ก	ฆ้องชัยวิทยาคม	5	5	6	16

ตาราง 2 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	ขนาด โรงเรียน	โรงเรียน	ระดับชั้น			รวม
			ม.4	ม.5	ม.6	
สพม.25 (จังหวัดขอนแก่น)	ใหญ่พิเศษ	น้ำพองศึกษา	19	20	21	60
	ใหญ่	มัธยาศึกษา	14	15	16	45
	กลาง	หนองสองห้องวิทยา	11	10	9	30
	เล็ก	บัวใหญ่พิทยาคม	6	5	6	17
สพม.27 (จังหวัดร้อยเอ็ด)	ใหญ่พิเศษ	โพนทองพัฒนาวิทยา	25	25	26	76
	ใหญ่	ปทุมรัตน์พิทยาคม	15	15	16	46
	กลาง	เชียงใหม่ประชานุสรณ์	11	12	11	34
	เล็ก	โนนชัยศรีวิทยา	5	5	5	15
รวม			265	263	272	800

จากตาราง 2 ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างนี้วิเคราะห์องค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) จำนวน 60 ข้อ ครอบคลุม 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนิสัยรักการอ่าน
2. ด้านการตั้งใจเรียน
3. ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้
4. ด้านความมีเหตุผล
5. ด้านกล้าคิดริเริ่ม
6. ด้านความรับผิดชอบ

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 120–121)

1. คำถามเชิงนิมิต (Positive Scale)

มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน
มากหรือเห็นด้วย	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลางหรือไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อยหรือไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน

2. คำถามเชิงนิเสธ (Negative Scale)

มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน
มากหรือเห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
ปานกลางหรือไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อยหรือไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	4 คะแนน
น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน

และเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลความว่า	มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลความว่า	มากหรือเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลความว่า	ปานกลางหรือไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลความว่า	น้อยหรือไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลความว่า	น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างแบบวัดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(Exploratory Factor Analysis : EFA) มีขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด

1.2 ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารตำราบทความและรายงานการวิจัยต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.3 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัย

ได้นำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

1.4 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือกำหนดรูปแบบของแบบวัดลักษณะข้อคำถามเป็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ สร้างข้อคำถามทั้งหมด 10 ด้าน จำนวน 65 ตัวบ่งชี้ แบ่งเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

1. ด้านนิสัยรักการอ่าน	จำนวน 17 ข้อ
2. ด้านการตั้งใจเรียน	จำนวน 13 ข้อ
3. ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านความมีเหตุผล	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านกล้าคิดริเริ่ม	จำนวน 4 ข้อ
6. ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ

1.5 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของข้อคำถามให้มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมตามโครงสร้างทฤษฎีแล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบวัดที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามนิยามความเหมาะสมด้านภาษาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

1.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.6.3 นางจรรุพร รววมวงศ์ (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพหนองพัฒนาวิทยา

1.6.4 นางกิตติยา ทองจำรูญ (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษาครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพหนองพัฒนาวิทยา

1.6.5 นางสุภานันท์ เดชโยธิน (กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจิตวิทยาครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพหนองพัฒนาวิทยา

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) มีค่า IOC ตั้งแต่ .00 ถึง 1.00 โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ผลปรากฏว่า มีแบบวัดที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 60 ข้อ

มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.00 และมีแบบวัดที่ไม่เข้าเกณฑ์ ได้คัดออก จำนวน 5 ข้อ ดังนี้ ได้แก่ ข้อ 27, 56, 63, 64 และ 65 ซึ่งมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ผลดังตาราง 31 (ในภาคผนวก)

1.7 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.8 นำแบบวัดที่ผ่านการทดลองใช้ (Tryout) มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ข้อที่คัดเลือกไว้มีจำนวน 60 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .220 ถึง .745 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .95 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

1.9 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบวัดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) มีขั้นตอนดังนี้

2.1 นำแบบวัดซึ่งผ่านการพิจารณาแต่ละองค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมาปรับปรุงแก้ไขฉบับสมบูรณ์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2 นำแบบวัดที่ได้มาจัดพิมพ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัทยมหาสารคามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตดังกล่าวไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอ กำหนดวันและเวลา

3. จัดเตรียมแบบวัดให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และส่งแบบวัดทางไปรษณีย์ โดยประสานงานทางโทรศัพท์ตามวันเวลาที่กำหนดโดยชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ทราบวัตถุประสงค์ของการวัดและขอความร่วมมือในการตอบแบบวัดเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง

5. นำแบบวัดที่ได้รับคืนมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์นำข้อมูลมาบันทึกให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้
  - 2.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อคำถามทั้งหมดโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
  - 2.2 นำตัวที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นอย่างมีนัยสำคัญไปสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component)
  - 2.3 หมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) แบบอโรทอนอลเพื่อให้ได้ องค์ประกอบที่เป็นอิสระต่อกันด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax)
  - 2.4 พิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 และเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนจึงคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักเกิน 0.30 ขึ้นไปส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.30 ไม่นำมาพิจารณาหรือคัดออก เหลือข้อคำถามจำนวน 59 ข้อ
  - 2.5 นำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปกำหนดชื่อองค์ประกอบจากตัวบ่งชี้ที่ตั้งแต่ 3 ตัวบ่งชี้ขึ้นไปจึงจะรวมกันเป็น 1 องค์ประกอบของความไม่รู้ไม่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้
  - 3.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อคำถามทั้งหมด โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
  - 3.2 ตรวจสอบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่โดยพิจารณาจากค่า
  - 3.3 Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy โดยค่า KMO เป็นการทดสอบว่าข้อมูลมีความเหมาะสมในการใช้วิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่โดยค่าที่ได้ควรจะมากกว่า 0.5 จึงถือว่าข้อมูลนั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2548 : 168)
  - 3.4 Bartlett's test of sphericity เป็นการตรวจสอบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของประชากรว่าเป็นเมตริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ตั้งนั้นค่า Bartlett's test ควรจะมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig < 0.05) หมายความว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ไม่เป็นเมตริกซ์เอกลักษณะ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2548 : 168)

3.5 นำเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามการตรวจสอบข้างต้น มาดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน

ในการตรวจสอบความตรงถ้าโมเดลที่ได้ไม่มีความตรงผู้วิจัยจะปรับโมเดลแล้ววิเคราะห์ใหม่การปรับแก้พิจารณาจากดัชนีปรับรูปแบบ (Modification Indices) และพื้นฐานทางทฤษฎีที่ผู้วิจัยศึกษามาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนกว่าจะได้โมเดลที่มีความตรงโดยการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้เกณฑ์ดัชนีตามข้อสรุป (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 ก : 281) สรุปได้ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เกณฑ์พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน	เกณฑ์วัดระดับความกลมกลืน
ค่าไค-สแควร์ (χ^2)	χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือค่า P-value สูงกว่า 0.05 แสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่าดัชนี GFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไปแสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่าดัชนี AGFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไปแสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
RMSEA	น้อยกว่า 0.02 แสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่า Largest Standardized Residual	มีค่า -2 ถึง 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)(Index of Item Objective Congruence)

(สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 ข : 111)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) โดยสูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 ข : 116)

$$r_{xy} = \frac{n\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	n	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบ
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ ของแต่ละคน
	Y	แทน	คะแนนรวมของแต่ละคน

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของข้อแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (Arithmetic Mean) ใช้สูตรค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 123-124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 126)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2.3 สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) (Coefficient of Variation) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 : 147)

$$C.V. = \frac{S}{\bar{X}}$$

เมื่อ	C.V.	แทน	สัมประสิทธิ์การกระจาย
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สูตรของเพียร์สันโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 106-107)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของตัวแปรชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของตัวแปรชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของตัวแปร X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของตัวแปร Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างตัวแปร X กับ Y
n	แทน จำนวนคู่ของตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square : χ^2) ค่าสถิติไค-สแควร์เป็นค่าที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความถ่วงมีค่าเป็นศูนย์ค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำมากยิ่งมีค่าใกล้ศูนย์มากเท่าไรหรือค่าใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom : df) แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 56)

$$\chi^2 = (n-1)F[s, \Sigma(\theta)] \quad ; \quad df = \frac{1}{2} (k)(k+1) - t$$

เมื่อ χ^2	แทน ค่าไค-สแควร์
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$F[s, \Sigma(\theta)]$	แทน ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความถ่วงของโมเดลจากพารามิเตอร์ θ
k	แทน จำนวนตัวแปรสังเกตได้
df	แทน จำนวนองศาอิสระ (Degrees of freedoms)
t	แทน จำนวนพารามิเตอร์อิสระ

3.3 ดัชนีความสอดคล้องหรือความตรงของรูปแบบตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index : GFI) มีสูตรดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 41)

$$GFI = \frac{F[s, \Sigma(\theta)]}{F[s, \Sigma(o)]}$$

เมื่อ GFI	แทน ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์
$F[s, \Sigma(\theta)]$	แทน ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความถ่วงของรูปแบบจากพารามิเตอร์ θ
$F[s, \Sigma(o)]$	แทน ค่า F ของรูปแบบที่ไม่มีพารามิเตอร์ในรูปแบบ

3.4 ดัชนีความสอดคล้องหรือความตรงของรูปแบบตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index : AGFI) มีสูตรดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 48)

$$AGFI = \left\{ \left[\frac{1}{2df} \right] k(k+1) \right\} (1 - GFI)$$

เมื่อ AGFI แทน ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว
 GFI แทน ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
 K แทน จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้
 df แทน จำนวนองศาอิสระ (Degrees of Freedoms)

3.5 ดัชนีค่ารากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าดัชนี RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.06 แสดงว่าโมเดลตามสมมุติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 56)

$$RMSEA = \sqrt{\frac{FO}{df}}$$

เมื่อ RMSEA แทน ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ
 FO แทน MAX. (nF - d, 0)
 F แทน ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลจากพารามิเตอร์
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 df แทน องศาอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการแสดงผลการวิเคราะห์และเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C.V	แทน	สัมประสิทธิ์การกระจาย
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
P-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ
χ^2	แทน	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติ ไค - สแควร์
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
df	แทน	ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination)
GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
SRMR	แทน	รากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Squared Residual)
RMSEA	แทน	รากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

Know	แทน	ความรู้ใฝ่เรียน
Read	แทน	ด้านรักการอ่าน
Learn	แทน	ด้านความตั้งใจเรียน
Enthusiasm	แทน	ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้
Reason	แทน	ด้านความมีเหตุผล
Initiative	แทน	ด้านกล้าคิดริเริ่ม
Responsibility	แทน	ด้านความรับผิดชอบ
X1 – X60	แทน	ข้อคำถามแต่ละข้อ ตั้งแต่ข้อ 1 ถึง 60

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นตอนโดยเริ่มจาก

1. ผลการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิด ได้กรอบแนวคิด ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านนิสัยรักการอ่าน ด้านความตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้น ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านความรับผิดชอบ
2. ผลการหาตัวบ่งชี้จากตัวบ่งชี้หลักโดยศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำตัวบ่งชี้และองค์ประกอบที่ได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือก ได้ตัวบ่งชี้หลัก 6 ด้าน และตัวบ่งชี้ย่อย 60 ตัว
3. นำตัวบ่งชี้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนได้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความโดยใช้เกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.50 โดยให้คะแนนสอดคล้องมีค่าเป็น 1 ไม่แน่ใจมีค่าเป็น 0 และไม่สอดคล้องมีค่าเป็น -1 ปรากฏว่า แบบวัดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.52 ถึง 1.00 ดังรายละเอียด (ภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามเพศและระดับชั้นที่กำลังศึกษา
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis :EFA)
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis :CFA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามเพศและระดับชั้น

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำแนกตามเพศและระดับชั้น

ลักษณะของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง		เพศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง				รวม	
		ชาย		หญิง		จำนวน	ร้อยละ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 4	129	48.7	136	51.3	265	33.1
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	119	45.2	144	54.8	263	32.9
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	126	46.3	146	53.7	272	34.0
รวม		374	46.8	426	53.2	800	100

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามเพศและระดับชั้น จำนวน 800 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 426 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 เมื่อพิจารณาระดับชั้นส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ และสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสังเกตได้ แสดงดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	C.V
1. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ	3.61	.880	.244
2. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเล่มก่อนมาโรงเรียน	3.38	.913	.270
3. เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย	3.49	.896	.257
4. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน	3.54	.909	.257
5. ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆ ที่เรียนไม่เข้าใจ	3.87	.817	.211
6. ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง	3.83	.814	.213
7. ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น	3.82	.847	.222
8. เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้	3.77	.873	.232
9. ข้าพเจ้าชอบเฝ้หาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน	4.06	.740	.182
10. ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ	3.55	.920	.259
11. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน	3.63	.942	.260
12. การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้	3.67	.905	.247
13. ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า	3.57	.932	.261
14. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ ต่าง ๆ	3.44	.953	.277
15. ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้	3.91	.772	.197
16. ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้	3.80	.823	.217
17. ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.78	.765	.202
18. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ	3.92	.767	.196

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D	C.V
19. เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ	4.04	.784	.194
20. ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า	4.04	.748	.185
21. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.91	.753	.193
22. ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	3.91	.743	.190
23. ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด	3.98	.727	.183
24. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน	3.21	1.082	.337
25. ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง	3.24	.987	.305
26. ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี	3.60	.905	.251
27. เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ	3.52	.994	.282
28. เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือ ข้าพเจ้าจะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด	3.45	.924	.268
29. เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ	3.27	1.002	.306
30. ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ	3.84	.759	.198
31. ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	3.89	.795	.204
32. เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น	3.89	.790	.203

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D	C.V
33. ยิ่งมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น	3.88	.772	.199
34. เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน	3.74	.903	.241
35. ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	3.74	.965	.258
36. ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย	3.67	.986	.269
37. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา	3.67	.929	.253
38. ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น	3.87	.905	.234
39. เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ	3.82	.791	.207
40. เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ	3.95	.821	.208
41. ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจ	3.77	.901	.239
42. ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น	4.07	.781	.192
43. ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน	4.11	.784	.191
44. เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง	4.13	.787	.191
45. เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ	4.03	.809	.201
46. เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	3.86	.808	.209
47. ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่	3.92	.772	.197
48. ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง	3.94	.808	.205

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D	C.V
49. ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.94	.845	.214
50. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา	3.96	.785	.198
51. ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.81	.822	.216
52. ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง	3.79	.832	.220
53. ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ ต้องรวบรวมข้อมูล ก่อนเสมอ	4.02	.791	.197
54. ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่	4.07	.758	.186
55. ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด	3.93	.813	.207
56. เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน	4.01	.761	.190
57. ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด	4.00	.782	.196
58. ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้ จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร	3.83	.844	.220
59. ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และ ข้อคิดเห็นก่อนเสมอ	3.89	.773	.199
60. ข้าพเจ้าปรับปรุงงานของตนเองอยู่ตลอดเวลา	3.71	.857	.231

จากตาราง 5 พบว่า ตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จำนวน 60 ข้อ โดยเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.21 ถึง 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ 1.082 ถึง .727 และสัมประสิทธิ์การกระจายมีค่าตั้งแต่ .182 ถึง .337 โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เท่ากับ 4.11 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าต่ำสุดคือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน เท่ากับ 3.21 ขณะที่ตัวบ่งชี้ที่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุดคือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน เท่ากับ 1.082 และตัวบ่งชี้ที่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุดคือ ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆ ที่เรียนไม่เข้าใจ เท่ากับ .727 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุดคือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน เท่ากับ .337 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำสุด คือ ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่ เท่ากับ .182 ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมากกับการเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม 60 ข้อ ผู้วิจัยได้นำตัวบ่งชี้ดังกล่าวสร้างเป็นแบบสอบถามองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิธีการสกัดแบบตัวประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis : PC) และหมุนแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal) โดยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) เพื่อเป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตาราง 6

ตาราง 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวบ่งชี้องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ตอนบน (n=800)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16
X1	1.00															
X2	.605**	1.00														
X3	.516**	.579**	1.00													
X4	.613**	.637**	.609**	1.00												
X5	.317**	.387**	.331**	.387**	1.00											
X6	.416**	.417**	.414**	.462**	.586**	1.00										
X7	.418**	.413**	.376**	.463**	.576**	.708**	1.00									
X8	.367**	.368**	.354**	.372**	.538**	.596**	.648**	1.00								
X9	.200**	.249**	.209**	.219**	.398**	.337**	.325**	.332**	1.00							
X10	.604**	.592**	.507**	.656**	.383**	.487**	.442**	.360**	.252**	1.00						
X11	.571**	.528**	.480**	.581**	.380**	.446**	.430**	.408**	.212**	.712**	1.00					
X12	.549**	.497**	.514**	.596**	.388**	.491**	.497**	.427**	.200**	.618**	.677**	1.00				
X13	.586**	.549**	.509**	.618**	.378**	.496**	.452**	.410**	.234**	.634**	.628**	.674**	1.00			
X14	.533**	.550**	.444**	.533**	.393**	.436**	.467**	.431**	.206**	.556**	.525**	.530**	.627**	1.00		
X15	.213**	.278**	.302**	.273**	.425**	.360**	.384**	.358**	.621**	.248**	.203**	.263**	.227**	.244**	1.00	
X16	.274**	.372**	.325**	.328**	.469**	.378**	.388**	.396**	.480**	.305**	.332**	.327**	.305**	.324**	.520**	1.00
X17	.268**	.311**	.284**	.307**	.419**	.358**	.384**	.388**	.495**	.287**	.317**	.309**	.267**	.266**	.589**	.607**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16
X18	.209**	.296**	.255**	.264**	.425**	.329**	.361**	.355**	.540**	.225**	.225**	.232**	.205**	.228**	.571**	.547**
X19	.234**	.307**	.255**	.263**	.494**	.408**	.415**	.409**	.436**	.277**	.329**	.323**	.307**	.319**	.377**	.461**
X20	.300**	.326**	.287**	.302**	.495**	.425**	.449**	.451**	.440**	.330**	.365**	.345**	.379**	.347**	.330**	.431**
X21	.140**	.202**	.255**	.212**	.372**	.315**	.315**	.303**	.511**	.224**	.212**	.191**	.157**	.174**	.547**	.454**
X22	.242**	.350**	.323**	.304**	.480**	.422**	.454**	.399**	.474**	.321**	.334**	.366**	.332**	.346**	.529**	.534**
X23	.289**	.291**	.253**	.348**	.485**	.450**	.428**	.430**	.418**	.322**	.351**	.358**	.349**	.320**	.412**	.455**
X24	.567**	.545**	.455**	.553**	.283**	.445**	.422**	.403**	.171**	.608**	.531**	.541**	.627**	.657**	.140**	.272**
X25	.485**	.538**	.505**	.539**	.263**	.399**	.377**	.373**	.158**	.574**	.484**	.494**	.565**	.541**	.223**	.253**
X26	.435**	.494**	.473**	.486**	.395**	.419**	.396**	.365**	.251**	.479**	.469**	.506**	.548**	.518**	.279**	.362**
X27	.434**	.521**	.428**	.459**	.367**	.403**	.410**	.395**	.217**	.463**	.485**	.476**	.486**	.515**	.265**	.334**
X28	.501**	.602**	.458**	.574**	.367**	.459**	.451**	.395**	.225**	.568**	.522**	.540**	.605**	.559**	.261**	.360**
X29	.493**	.538**	.489**	.533**	.357**	.479**	.402**	.424**	.224**	.544**	.525**	.528**	.554**	.552**	.255**	.378**
X30	.294**	.337**	.302**	.328**	.417**	.346**	.386**	.391**	.418**	.322**	.304**	.354**	.282**	.258**	.454**	.508**
X31	.313**	.313**	.307**	.365**	.425**	.371**	.349**	.363**	.403**	.350**	.333**	.309**	.263**	.270**	.467**	.446**
X32	.309**	.397**	.312**	.342**	.482**	.429**	.484**	.436**	.431**	.320**	.313**	.339**	.319**	.353**	.431**	.390**
X33	.304**	.361**	.331**	.327**	.531**	.408**	.421**	.427**	.409**	.357**	.334**	.365**	.359**	.351**	.398**	.437**
X34	.432**	.423**	.410**	.428**	.371**	.469**	.417**	.407**	.301**	.508**	.480**	.458**	.495**	.470**	.246**	.360**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16
X35	.442**	.520**	.395**	.477**	.436**	.452**	.437**	.434**	.276**	.541**	.492**	.447**	.503**	.574**	.255**	.376**
X36	.491**	.445**	.342**	.453**	.330**	.449**	.453**	.400**	.208**	.557**	.534**	.494**	.522**	.543**	.156**	.310**
X37	.499**	.462**	.346**	.440**	.359**	.456**	.434**	.361**	.239**	.580**	.523**	.498**	.535**	.526**	.247**	.327**
X38	.400**	.363**	.317**	.385**	.410**	.391**	.399**	.372**	.290**	.416**	.461**	.441**	.433**	.492**	.268**	.378**
X39	.254**	.365**	.341**	.367**	.433**	.344**	.407**	.386**	.466**	.302**	.306**	.312**	.293**	.313**	.530**	.510**
X40	.328**	.293**	.294**	.359**	.443**	.503**	.463**	.426**	.395**	.402**	.393**	.402**	.383**	.429**	.442**	.464**
X41	.395**	.452**	.370**	.464**	.415**	.466**	.451**	.408**	.265**	.484**	.496**	.496**	.513**	.519**	.231**	.334**
X42	.282**	.254**	.317**	.311**	.493**	.439**	.462**	.419**	.388**	.305**	.361**	.366**	.340**	.369**	.353**	.389**
X43	.226**	.204**	.211**	.219**	.453**	.397**	.425**	.366**	.411**	.230**	.272**	.309**	.251**	.279**	.352**	.377**
X44	.275**	.255**	.178**	.312**	.513**	.496**	.478**	.416**	.328**	.325**	.330**	.373**	.326**	.359**	.287**	.402**
X45	.299**	.287**	.271**	.335**	.574**	.555**	.534**	.481**	.332**	.384**	.420**	.393**	.382**	.406**	.273**	.366**
X46	.390**	.380**	.422**	.458**	.440**	.446**	.500**	.446**	.417**	.481**	.443**	.462**	.469**	.428**	.436**	.453**
X47	.325**	.365**	.321**	.327**	.451**	.469**	.451**	.428**	.602**	.403**	.361**	.373**	.398**	.332**	.455**	.430**
X48	.344**	.284**	.300**	.330**	.490**	.487**	.513**	.434**	.334**	.352**	.361**	.342**	.351**	.357**	.314**	.388**
X49	.400**	.370**	.375**	.443**	.526**	.583**	.580**	.510**	.298**	.415**	.436**	.460**	.465**	.452**	.311**	.421**
X50	.403**	.381**	.366**	.402**	.481**	.514**	.556**	.472**	.377**	.429**	.427**	.409**	.440**	.439**	.279**	.369**
X51	.366**	.382**	.348**	.378**	.554**	.523**	.595**	.515**	.346**	.354**	.368**	.373**	.378**	.399**	.360**	.392**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16
X52	.432**	.445**	.420**	.470**	.622**	.609**	.607**	.549**	.352**	.446**	.428**	.480**	.444**	.461**	.400**	.451**
X53	.341**	.356**	.302**	.382**	.490**	.442**	.442**	.387**	.389**	.431**	.437**	.428**	.423**	.407**	.372**	.402**
X54	.271**	.309**	.285**	.329**	.504**	.419**	.403**	.421**	.392**	.376**	.386**	.365**	.327**	.360**	.374**	.391**
X55	.334**	.339**	.299**	.313**	.454**	.437**	.440**	.476**	.330**	.378**	.376**	.351**	.389**	.383**	.326**	.380**
X56	.242**	.302**	.230**	.277**	.542**	.362**	.367**	.338**	.405**	.291**	.337**	.312**	.305**	.269**	.371**	.364**
X57	.272**	.308**	.300**	.312**	.484**	.541**	.423**	.405**	.442**	.343**	.374**	.351**	.327**	.272**	.414**	.406**
X58	.363**	.349**	.293**	.375**	.425**	.512**	.623**	.489**	.321**	.413**	.377**	.420**	.401**	.411**	.380**	.358**
X59	.285**	.319**	.280**	.311**	.508**	.437**	.466**	.573**	.456**	.343**	.369**	.376**	.377**	.348**	.425**	.391**
X60	.441**	.454**	.409**	.491**	.418**	.540**	.512**	.459**	.308**	.526**	.475**	.500**	.523**	.490**	.329**	.442**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X17	X18	X19	X20	X21	X22	X23	X24	X25	X26	X27	X28	X29	X30	X31	X32
X17	1.00															
X18	.614**	1.00														
X19	.372**	.457**	1.00													
X20	.397**	.412**	.718**	1.00												
X21	.564**	.631**	.375**	.345**	1.00											
X22	.536**	.568**	.506**	.509**	.574**	1.00										
X23	.437**	.503**	.471**	.506**	.448**	.609**	1.00									
X24	.217**	.120**	.219**	.316**	.085**	.235**	.253**	1.00								
X25	.236**	.145**	.204**	.245**	.159**	.239**	.198**	.644**	1.00							
X26	.321**	.309**	.367**	.362**	.302**	.379**	.317**	.465**	.540**	1.00						
X27	.291**	.292**	.293**	.296**	.241**	.371**	.319**	.487**	.478**	.564**	1.00					
X28	.354**	.290**	.279**	.292**	.247**	.354**	.306**	.550**	.579**	.575**	.544**	1.00				
X29	.334**	.236**	.245**	.275**	.248**	.379**	.263**	.594**	.613**	.520**	.554**	.659**	1.00			
X30	.516**	.514**	.365**	.382**	.526**	.588**	.503**	.240**	.283**	.373**	.378**	.363**	.366**	1.00		
X31	.464**	.441**	.352**	.362**	.428**	.471**	.488**	.281**	.264**	.276**	.320**	.291**	.324**	.562**	1.00	
X32	.408**	.465**	.620**	.654**	.395**	.472**	.470**	.239**	.234**	.353**	.353**	.299**	.247**	.431**	.381**	1.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X17	X18	X19	X20	X21	X22	X23	X24	X25	X26	X27	X28	X29	X30	X31	X32
X33	.422	.462	.520	.549	.396	.501	.425	.243	.233	.353	.312	.380	.336	.449	.421	.597
X34	.274	.217	.331	.356	.216	.363	.373	.484	.451	.372	.325	.456	.476	.307	.317	.241
X35	.312	.321	.409	.435	.279	.430	.434	.514	.447	.475	.516	.527	.459	.328	.339	.368
X36	.215	.175	.363	.408	.130	.348	.367	.534	.487	.426	.407	.491	.478	.290	.298	.275
X37	.264	.229	.356	.413	.178	.334	.349	.528	.475	.421	.428	.520	.476	.287	.358	.317
X38	.342	.351	.458	.472	.303	.439	.431	.441	.296	.410	.479	.408	.387	.355	.359	.392
X39	.579	.522	.374	.430	.544	.562	.471	.234	.294	.373	.364	.342	.342	.558	.556	.459
X40	.456	.436	.477	.505	.419	.559	.544	.323	.274	.347	.348	.347	.327	.468	.508	.435
X41	.303	.274	.399	.475	.219	.364	.391	.453	.396	.480	.449	.467	.450	.244	.270	.356
X42	.324	.373	.480	.416	.361	.425	.395	.257	.199	.328	.288	.284	.282	.308	.339	.459
X43	.313	.399	.519	.478	.343	.463	.445	.146	.128	.301	.251	.237	.178	.337	.372	.469
X44	.320	.308	.431	.487	.251	.407	.442	.310	.191	.292	.248	.272	.244	.320	.365	.395
X45	.324	.299	.453	.513	.278	.432	.482	.322	.226	.346	.298	.276	.307	.285	.357	.418
X46	.461	.480	.486	.518	.370	.523	.456	.375	.360	.400	.338	.404	.367	.443	.421	.450
X47	.428	.492	.603	.613	.400	.495	.461	.278	.260	.396	.331	.371	.328	.430	.362	.607
X48	.338	.301	.429	.481	.322	.396	.436	.295	.201	.309	.291	.325	.285	.334	.388	.399
X49	.331	.267	.532	.495	.285	.403	.408	.422	.364	.457	.356	.399	.394	.361	.423	.473
X50	.325	.284	.423	.563	.286	.468	.440	.405	.334	.379	.336	.399	.377	.363	.348	.425
X51	.374	.389	.412	.430	.360	.409	.437	.309	.263	.411	.357	.388	.291	.418	.330	.611

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X17	X18	X19	X20	X21	X22	X23	X24	X25	X26	X27	X28	X29	X30	X31	X32
X52	.403**	.363**	.414**	.431**	.364**	.462**	.410**	.374**	.335**	.400**	.432**	.450**	.456**	.476**	.407**	.485**
X53	.408**	.372**	.599**	.603**	.343**	.476**	.451**	.291**	.304**	.396**	.371**	.390**	.362**	.347**	.365**	.530**
X54	.372**	.423**	.666**	.593**	.347**	.464**	.482**	.297**	.245**	.343**	.316**	.353**	.279**	.395**	.428**	.556**
X55	.388**	.358**	.561**	.546**	.373**	.474**	.449**	.333**	.311**	.356**	.409**	.365**	.390**	.360**	.345**	.492**
X56	.377**	.452**	.582**	.555**	.428**	.449**	.469**	.150**	.120**	.304**	.287**	.262**	.233**	.385**	.360**	.600**
X57	.422**	.474**	.595**	.552**	.395**	.463**	.480**	.221**	.192**	.324**	.284**	.329**	.297**	.379**	.390**	.551**
X58	.396**	.344**	.419****	.463**	.304**	.399**	.369**	.398**	.340**	.353**	.377**	.412**	.398**	.420**	.366**	.474**
X59	.449**	.440**	.566**	.584**	.384**	.464**	.444**	.295**	.254**	.360**	.365**	.337**	.325**	.443**	.419**	.621**
X60	.386**	.315**	.345**	.418**	.291**	.404**	.410**	.512**	.496**	.410**	.404**	.516**	.514**	.384**	.394**	.366**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X33	X34	X35	X36	X37	X38	X39	X40	X41	X42	X43	X44	X45	X46	X47	X48
X33	1.00															
X34	.329**	1.00														
X35	.405**	.515**	1.00													
X36	.310**	.575**	.631**	1.00												
X37	.346**	.574**	.576**	.713**	1.00											
X38	.408**	.462**	.607**	.528**	.601**	1.00										
X39	.428**	.275**	.357**	.252**	.296**	.355**	1.00									
X40	.409**	.449**	.443**	.485**	.490**	.506**	.569**	1.00								
X41	.405**	.514**	.569**	.548**	.596**	.658**	.294**	.440**	1.00							
X42	.396**	.348**	.375**	.330**	.333**	.408**	.368**	.437**	.427**	1.00						
X43	.416**	.273**	.312**	.292**	.272**	.363**	.373**	.437**	.326**	.641**	1.00					
X44	.382**	.358**	.373**	.420**	.459**	.440**	.338**	.501**	.418**	.573**	.605**	1.00				
X45	.371**	.415**	.396**	.401**	.421**	.462**	.364**	.464**	.481**	.468**	.501**	.625**	1.00			
X46	.462**	.417**	.447**	.405**	.392**	.457**	.493**	.522**	.419**	.395**	.396**	.380**	.422**	1.00		
X47	.609**	.370**	.419**	.379**	.403**	.410**	.419**	.471**	.441**	.415**	.444**	.393**	.429**	.520**	1.00	
X48	.387**	.395**	.370**	.390**	.432**	.422**	.373**	.477**	.412**	.433**	.521**	.537**	.627**	.412**	.432**	1.00
X49	.424**	.420**	.424**	.403**	.424**	.426**	.372**	.418**	.465**	.501**	.486**	.555**	.616**	.426**	.440**	.596**
X50	.407**	.474**	.455**	.466**	.472**	.445**	.365**	.478**	.507**	.474**	.467**	.547**	.570**	.449**	.418**	.572**
X51	.448**	.293**	.394**	.351**	.329**	.359**	.407**	.408**	.393**	.421**	.431**	.392**	.513**	.417**	.454**	.499**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X33	X34	X35	X36	X37	X38	X39	X40	X41	X42	X43	X44	X45	X46	X47	X48
X52	.598**	.405**	.434**	.403**	.404**	.381**	.422**	.449**	.396**	.430**	.402**	.470**	.474**	.442**	.461**	.480**
X53	.539**	.337**	.483**	.431**	.442**	.442**	.377**	.447**	.452**	.490**	.411**	.439**	.436**	.459**	.527**	.417**
X54	.534**	.346**	.420**	.419**	.439**	.462**	.370**	.515**	.439**	.469**	.440**	.459**	.452**	.458**	.575**	.442**
X55	.518**	.366**	.423**	.406**	.437**	.424**	.393**	.493**	.460**	.448**	.337**	.381**	.391**	.397**	.480**	.371**
X56	.614**	.242**	.312**	.226**	.254**	.362**	.399**	.400**	.342**	.451**	.444**	.356**	.382**	.412**	.573**	.378**
X57	.581**	.357**	.394**	.301**	.345**	.398**	.398**	.483**	.362**	.474**	.450**	.387**	.412**	.487**	.636**	.369**
X58	.553**	.412**	.422**	.449**	.436**	.396**	.389**	.467**	.410**	.366**	.307**	.376**	.387**	.482**	.556**	.336**
X59	.596**	.288**	.415**	.319**	.339**	.430**	.461**	.448**	.396**	.457**	.449**	.361**	.415**	.495**	.644**	.411**
X60	.435**	.498**	.472**	.487**	.477**	.439**	.400**	.489**	.448**	.357**	.286**	.414**	.346**	.632**	.408**	.342**

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	X49	X50	X51	X52	X53	X54	X55	X56	X57	X58	X59	X60
X49	1.00											
X50	.645**	1.00										
X51	.563**	.572**	1.00									
X52	.538**	.537**	.626**	1.00								
X53	.432**	.457**	.394**	.475**	1.00							
X54	.452**	.415**	.414**	.432**	.681**	1.00						
X55	.396**	.419**	.367**	.417**	.609**	.605**	1.00					
X56	.357**	.376**	.480**	.437**	.521**	.547**	.471**	1.00				
X57	.392**	.391**	.453**	.432**	.551**	.583**	.490**	.686**	1.00			
X58	.417**	.424**	.438**	.473**	.460**	.450**	.523**	.450**	.548**	1.00		
X59	.469**	.415**	.465**	.439**	.552**	.564**	.492**	.553**	.588**	.550**	1.00	
X60	.441**	.407**	.366**	.469**	.438**	.397**	.422**	.283**	.365**	.501**	.408**	1.00

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = .970 , Bartlett's Test of Sphericity = 35850.744 , df = 1770 , Sig = <0.0001,

** p < .01, * p < .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้อความมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1770 ค่า เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นการทดสอบค่าโค-สแควร์ของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ จากผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 35850.744 ($p < .01$) แสดงว่า เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้แตกต่างจากเมตริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อมูลชุดนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีไกเซอร์-เมเยอร์-อัลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง ควรมีค่ามากกว่า 0.5 จากผลการวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ .970 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมมาก

2. ผลการสกัดองค์ประกอบ ดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่า Communalities (h^2) ของตัวบ่งชี้

ข้อ	Commuality	ข้อ	Commuality	ข้อ	Commuality	ข้อ	Commuality
X1	.609	X19	.694	X37	.695	X55	.583
X2	.645	X20	.664	X38	.656	X56	.674
X3	.592	X21	.622	X39	.613	X57	.669
X4	.696	X22	.639	X40	.632	X58	.693
X5	.606	X23	.532	X41	.619	X59	.640
X6	.688	X24	.650	X42	.541	X60	.616
X7	.745	X25	.616	X43	.634		
X8	.644	X26	.619	X44	.664		
X9	.535	X27	.656	X45	.672		
X10	.716	X28	.639	X46	.584		
X11	.644	X29	.636	X47	.665		
X12	.620	X30	.578	X48	.607		
X13	.674	X31	.510	X49	.666		
X14	.614	X32	.673	X50	.611		
X15	.614	X33	.623	X51	.647		
X16	.553	X34	.578	X52	.649		
X17	.623	X35	.633	X53	.619		
X18	.656	X36	.698	X54	.652		

จากตาราง 7 พบว่า ค่า Communalities (h^2) มีค่าตั้งแต่ .510 ถึง .745 จะเห็นว่า ค่า Communalities (h^2) มีค่าสูง จึงถือได้ว่าตัวบ่งชี้แต่ละตัวสามารถวัดองค์ประกอบรวมได้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน โดยวิเคราะห์เมตริกซ์สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ และสกัด องค์ประกอบด้วยวิธีเน้นองค์ประกอบหลัก ผลปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวน สะสมในแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละของ ความแปรปรวน	ร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	25.099	41.832	41.832
2	4.979	8.299	50.131
3	2.453	4.088	54.219
4	1.759	2.932	57.150
5	1.556	2.593	59.743
6	1.153	1.922	61.665
7	1.039	1.732	63.396

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigenvalue) ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ คะแนนองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มี 7 องค์ประกอบ โดยทั้ง 7 องค์ประกอบ สามารถอธิบาย ความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 63.396 ของความแปรปรวนทั้งหมด

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ โดยวิเคราะห์จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์และสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเน้นองค์ประกอบหลักและทำการหมุนแกนองค์ประกอบ หลักแบบตั้งฉากด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) เพื่อให้ตัวแปรสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะ ที่ชัดเจนขึ้นผลการหมุนแกน โดยการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า .30 (โดยไม่ พิจารณาว่าเป็นจำนวนบวกหรือจำนวนลบ) แล้วจึงพิจารณาเป็นองค์ประกอบ จะเลือกตัวแปรที่มี น้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น ถ้าตัวแปรใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน

หลายค่ามากกว่า 1 องค์กรประกอบ จะพิจารณาค่าองค์กรประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์กรประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไป แต่ถ้าความแตกต่างขององค์กรประกอบไม่ถึง 0.1 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน ไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์กรประกอบใดเลย และตั้งชื่อองค์กรประกอบที่วิเคราะห์ที่ได้ชัดเจน ปรากฏดังตาราง 9-14

ตาราง 9 องค์กรประกอบที่ 1 ด้านรักการอ่าน

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์กรประกอบ
X1	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ	.733
X2	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเล่มก่อนมาโรงเรียน	.735
X3	เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัว ไปอ่านด้วย	.697
X4	เมื่อมีเวลว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน	.776
X10	ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ	.763
X11	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน	.704
X12	การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้	.696
X13	ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า	.748
X14	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าว เหตุการณ์ ต่าง ๆ	.631
X24	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน	.711
X25	ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง	.719
X26	ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี	.577
X27	เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข้าพเจ้าจะ อ่านด้วย ความสนใจ	.539
X28	เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้า จะเข้าไปดูเพื่อ อ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด	.676
X29	เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่าน เพิ่มเติมเสมอ	.662
X34	เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น มาอ่าน	.467

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X35	ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	.474
	ค่าไอเกน	25.099
	ร้อยละของความแปรปรวน	41.832
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	41.832

จากตาราง 9 องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 17 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .467 ถึง .776 มีค่าไอเกนเท่ากับ 25.099 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 41.832 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 41.832 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านรักการอ่าน

ตาราง 10 องค์ประกอบที่ 2 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X9	ข้าพเจ้าชอบเฝ้หาความรู้จากแหล่งต่างๆที่นอกเหนือจากตำราเรียน	.606
X15	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้	.718
X16	ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้	.632
X17	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ	.724
X18	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ	.727
X21	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.737
X22	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	.640
X23	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด	.494
X30	ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ	.665
X31	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.596

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X39	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของ โรงเรียน ต่างๆ	.700
X40	เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ	.476
X46	เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้า จะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	.431
	ค่าไอเกน	4.979
	ร้อยละของความแปรปรวน	8.299
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	50.131

จากตาราง 10 องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 13 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่
ระหว่าง .431 ถึง .737 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.979 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.299 มีค่า
ความแปรปรวนสะสมร้อยละ 50.131 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหา
ความรู้

ตาราง 11 องค์ประกอบที่ 3 ด้านความมีเหตุผล

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X19	เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน	.692
X20	ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ	.640
X32	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่อง ของข้าพเจ้า	.660
X33	เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะปรับปรุงตนเอง ให้ดีขึ้น	.631
	ยังมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น	.631

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X47	ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือ เตรียมตัวสอบ ล่วงหน้าอย่างเต็มที่	.660
X53	ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ	.628
X54	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่	.656
X55	ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด	.546
X56	เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน	.723
X57	ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด	.689
X59	ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็น ก่อนเสมอ	.635
	ค่าไอเกน	2.453
	ร้อยละของความแปรปรวน	4.088
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	54.219

จากตาราง 11 องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 11 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่
ระหว่าง .546 ถึง .723 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.453 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.088
มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 54.219 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความมีเหตุผล

ตาราง 12 องค์ประกอบที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X5	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆที่เรียนไม่เข้าใจ	.482
X42	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่ อาจจะเกิดขึ้น	.559
X43	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน	.645

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X44	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อย	.686
	ทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง	.704
X45	เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ	.667
X48	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง	.644
X49	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.606
X50	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา	.501
X51	ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	.414
X52	ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง	
	ค่าไอเกน	1.759
	ร้อยละของความแปรปรวน	2.932
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	57.150

จากตาราง 12 องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 10 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .414 ถึง .704 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.759 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.932 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 57.150 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านความรับผิดชอบ

ตาราง 13 องค์ประกอบที่ 5 ด้านตั้งใจเรียน

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X36	ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย	.598
X37	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา	.595
X38	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น	.554
X41	ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจ	.468
	ค่าไอเกน	1.556
	ร้อยละของความแปรปรวน	2.593
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	59.743

จากตาราง 13 องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .468 ถึง .598 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.556 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.593 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 59.743 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านตั้งใจเรียน

ตาราง 14 องค์ประกอบที่ 6 ด้านกล้าคิดริเริ่ม

ข้อ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
X6	ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง	.498
X7	ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น	.568
X8	เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้	.557
X58	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร	.545
	ค่าไอเกน	1.153
	ร้อยละของความแปรปรวน	1.922
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	61.665

จากตาราง 14 องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .498 ถึง .568 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.153 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.922 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 61.665 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านกล้าคิดริเริ่ม

ผลการศึกษารายองค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าได้องค์ประกอบทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบแต่เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ(Factor Loading) ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และมีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 3 ตัวขึ้นไป สามารถจัดเป็นองค์ประกอบได้ทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ และได้ทำการกำหนดชื่อขององค์ประกอบแต่ละด้านโดยพิจารณาจากลักษณะที่ตัวบ่งชี้เหล่านั้นมุ่งชี้ร่วมกัน เรียงลำดับตามค่าผลรวมของน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังตาราง 15

ตาราง 15 สรุปผลการศึกษารองศ์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวน(ข้อ)
1	ด้านรักการอ่าน	17
2	ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	13
3	ด้านความมีเหตุผล	11
4	ด้านความรับผิดชอบ	10
5	ด้านตั้งใจเรียน	4
6	ด้านกล้าคิดริเริ่ม	4
	รวม	59

จากตาราง 15 พบว่า ผลการศึกษารองศ์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 59 ตัวบ่งชี้ สามารถสร้างเป็นโมเดลโครงสร้างของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จำนวน 800 คนผลปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวนข้อ	$\bar{X}$	S.D.	C.V.
1	ด้านรักการอ่าน	17	3.509	.945	.268
2	ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	13	3.893	.774	.199
3	ด้านความมีเหตุผล	11	3.971	.777	.196
4	ด้านความรับผิดชอบ	10	3.966	.807	.203
5	ด้านตั้งใจเรียน	4	3.744	.931	.249
6	ด้านกล้าคิดริเริ่ม	4	3.813	.844	.221
	รวม	59	22.896	5.078	1.336

จากตาราง 16 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 22.896 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.078 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย เท่ากับ 1.336 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.509 ถึง 3.971 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ .774 ถึง .945 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายตั้งแต่ .196 ถึง .268

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านรักการอ่าน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรับผิดชอบ ด้านตั้งใจเรียน และด้านกล้าคิดริเริ่ม ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก แบ่งออกเป็น 6 โมเดลดังนี้

1. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านรักการอ่าน ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ ดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านรักการอ่าน

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Read			
		สปส	SE	t	R ²
X1	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ	.702	.025	22.147	.493
X2	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเล่มก่อนมาโรงเรียน	.732	.023	23.385	.533
X3	เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัว ไปอ่านด้วย	.638	.027	19.575	.408
X4	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน	.754	.020	24.560	.568
X10	ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ	.806	.018	26.918	.652
X11	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน	.732	.022	23.464	.536
X12	การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้	.743	.026	23.707	.552

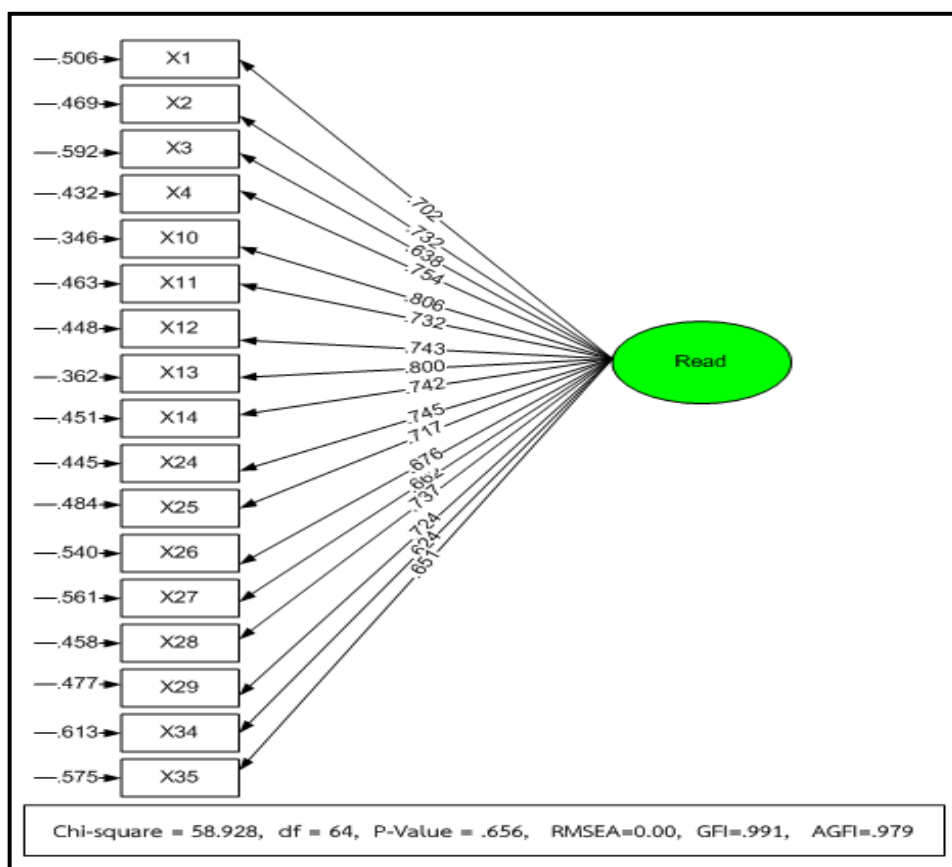

ตาราง 17 (ต่อ)

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Read			
		สปส	SE	t	R ²
X13	ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า	.800	.022	26.378	.639
X14	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ	.742	.026	23.741	.550
X24	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน	.745	.025	23.853	.555
X25	ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง	.717	.027	22.745	.515
X26	ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี	.676	.030	20.713	.459
X27	เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ	.662	.032	20.033	.438
X28	เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบที่มีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้า จะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด	.737	.027	23.193	.543
X29	เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ	.724	.028	22.623	.523
X34	เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน	.624	.032	18.950	.388
X35	ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	.651	.031	18.870	.424

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านรักการอ่าน พบว่าองค์ประกอบด้านรักการอ่าน (Read) มีจำนวน 17 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .624 ถึง .806 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ตั้งแต่ .388 ถึง .652 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = 58.928$, $df = 64$, $P\text{-Value} = .656$, $RMSEA = 0.00$, $GFI = .991$, $AGFI = .979$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านรักการอ่าน มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านรักการอ่าน

2. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย 13 ตัวบ่งชี้ ดังตาราง 18

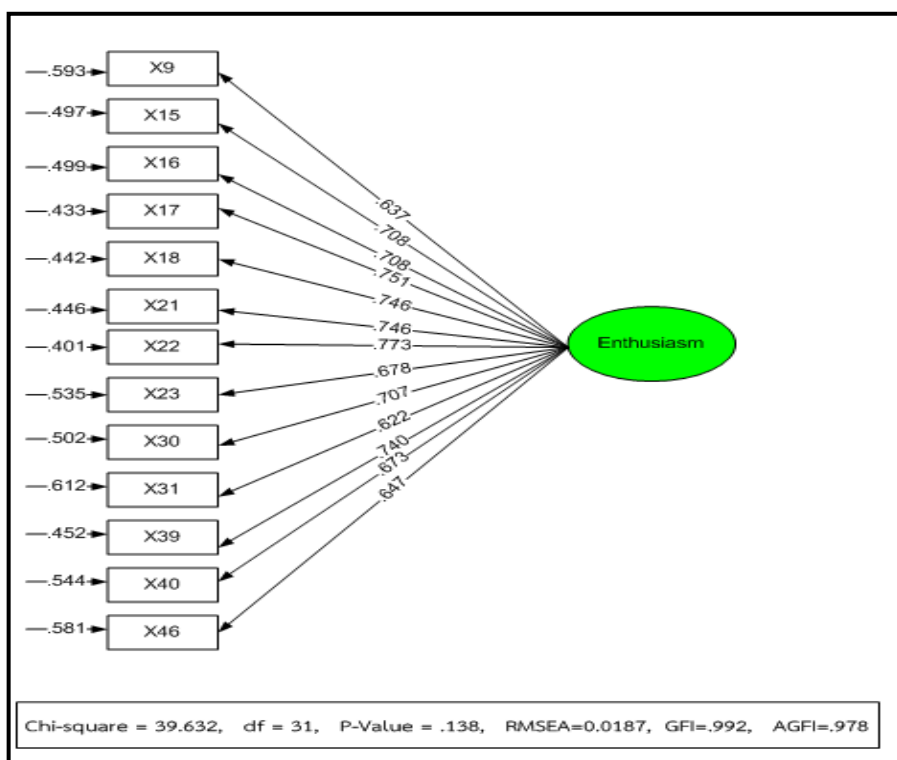

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Enthusiasm			
		สปส	SE	t	R ²
X9	ข้าพเจ้าชอบเฝ้หาความรู้จากแหล่งต่างๆที่นอกเหนือจากตำราเรียน	.637	.032	19.178	.406
X15	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้	.708	.028	22.158	.503
X16	ข้าพเจ้าคิดว่า การแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้	.708	.028	22.124	.501
X17	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ	.751	.027	23.623	.565
X18	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ	.746	.028	23.211	.557
X21	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.746	.027	23.381	.555
X22	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	.773	.024	25.075	.599
X23	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด	.678	.032	20.310	.462
X30	ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ	.707	.029	21.902	.499
X31	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.622	.034	18.434	.387
X39	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ	.740	.026	23.502	.548
X40	เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ	.673	.033	19.845	.455
X46	เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	.647	.031	19.728	.419

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ (Enthusiasm) พบว่า องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้น มีจำนวน 13 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .622 ถึง .773 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ตั้งแต่ .387 ถึง .599 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = 39.632$, $df = 31$, $P\text{-Value} = .138$, $RMSEA = .0187$, $GFI = .992$, $AGFI = .978$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

3. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความมีเหตุผล ประกอบด้วย 11 ตัวบ่งชี้
ดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความมีเหตุผล

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Reason			
		สปส	SE	t	R ²
X19	เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อน ประกอบการตัดสินใจ	.742	.029	22.710	.550
X20	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า	.753	.032	22.360	.567

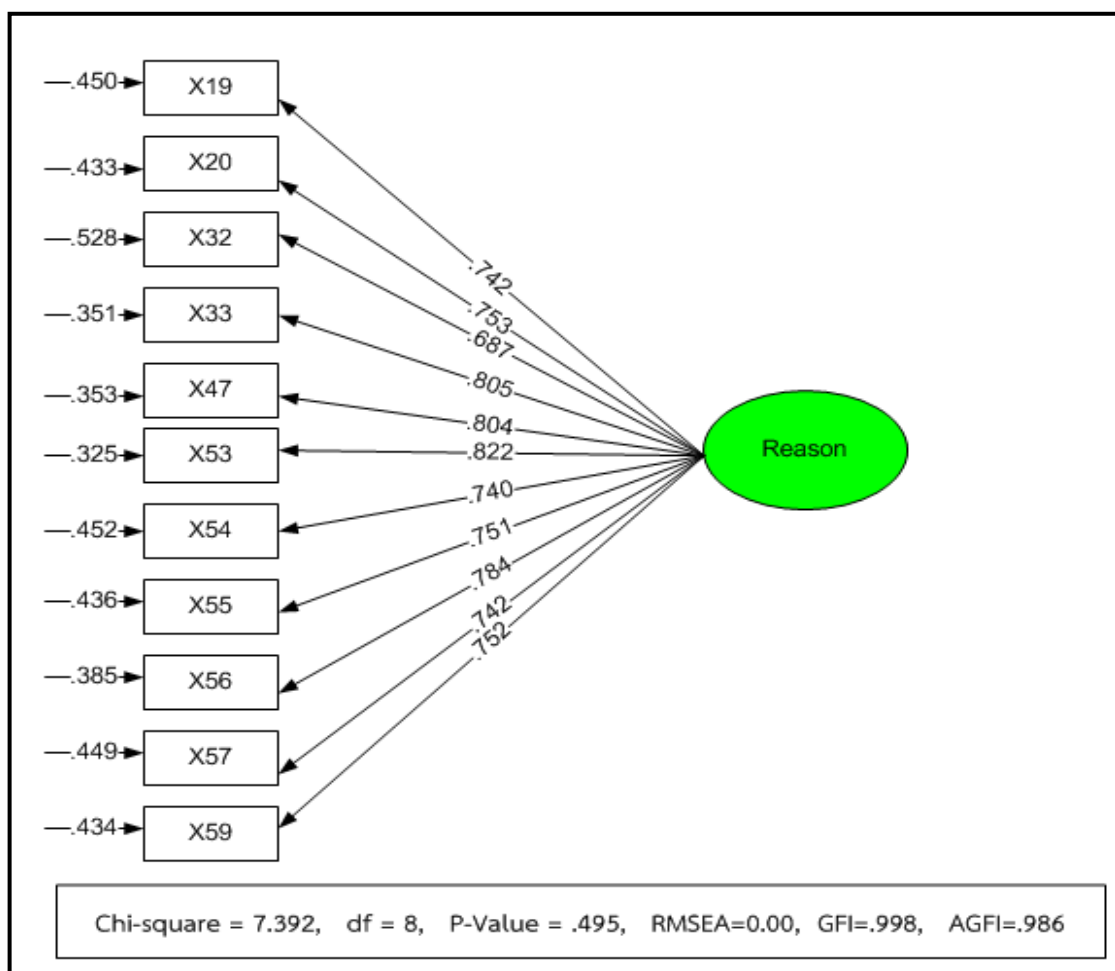

ตาราง 19 (ต่อ)

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Reason			
		สปส	SE	t	R ²
X32	เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น	.687	.032	20.494	.472
X33	ยิ่งมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น	.805	.032	24.126	.649
X47	ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือ เตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่	.804	.029	24.776	.647
X53	ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ	.822	.037	23.335	.675
X54	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่	.740	.032	21.827	.547
X55	ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด	.751	.037	20.953	.564
X56	เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน	.784	.030	23.687	.615
X57	ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด	.742	.027	23.454	.551
X59	ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็นก่อนเสมอ	.752	.031	22.605	.566

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความมีเหตุผล (Reason) พบว่า องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล มีจำนวน 11 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .687 ถึง .822 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ตั้งแต่ .472 ถึง .675 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = 7.392$, $df = 8$, $P\text{-Value} = .495$, $RMSEA = .000$, $GFI = .998$, $AGFI = .986$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านความมีเหตุผล มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความมีเหตุผล

4. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 10 ตัวบ่งชี้

ดังตาราง 20

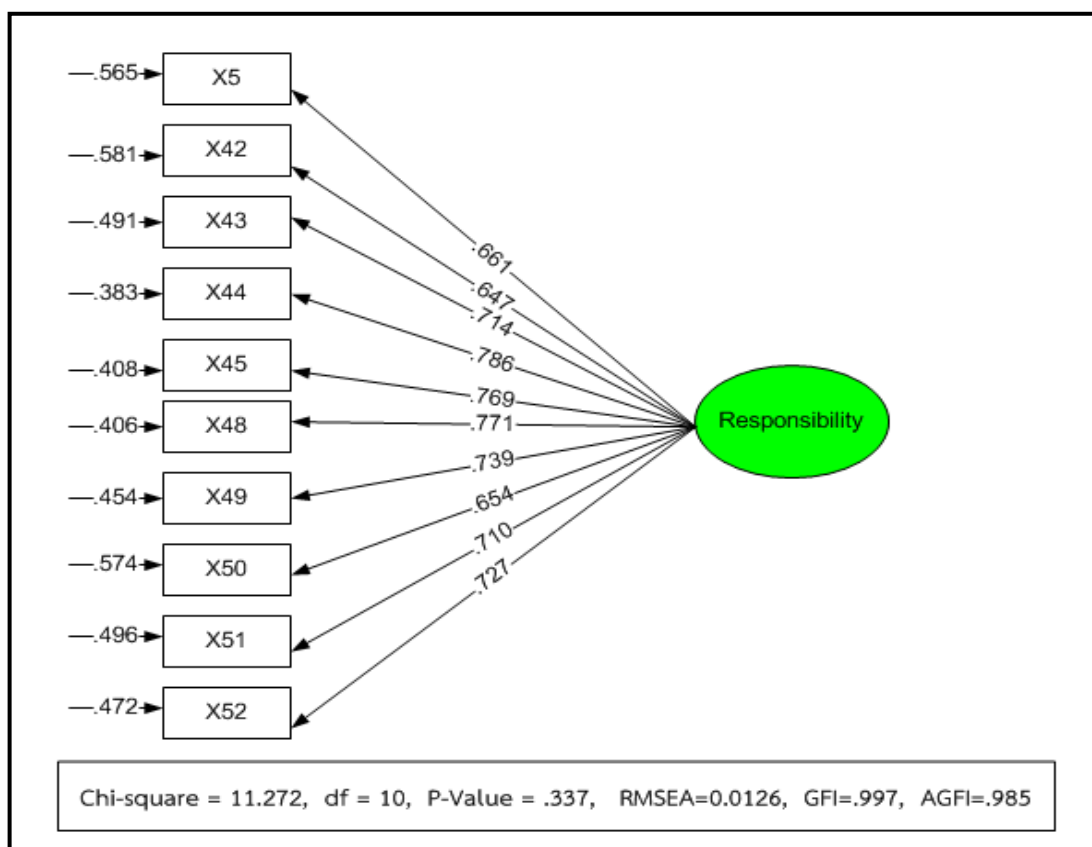

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านความรับผิดชอบ

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Responsibility			
		สปส	SE	t	R ²
X5	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆที่เรียนไม่เข้าใจ	.661	.037	18.445	.436
X42	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น	.647	.035	18.705	.419
X43	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน	.714	.031	21.348	.509
X44	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จ เรียบร้อยทัน กำหนดส่งงานทุกครั้ง	.786	.034	22.933	.617
X45	เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ	.769	.029	23.565	.592
X48	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง	.771	.031	23.156	.594
X49	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.739	.032	21.991	.546
X50	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา	.654	.037	18.231	.427
X51	ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	.710	.040	18.710	.504
X52	ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง	.727	.037	20.084	.528

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความรับผิดชอบ (Responsibility) พบว่า องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบมีจำนวน 10 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .647 ถึง .786 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ตั้งแต่ .419 ถึง .617 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = 11.272$, $df = 10$, $P\text{-Value} = .337$, $RMSEA = .0126$, $GFI = .997$, $AGFI = .985$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านความรับผิดชอบ

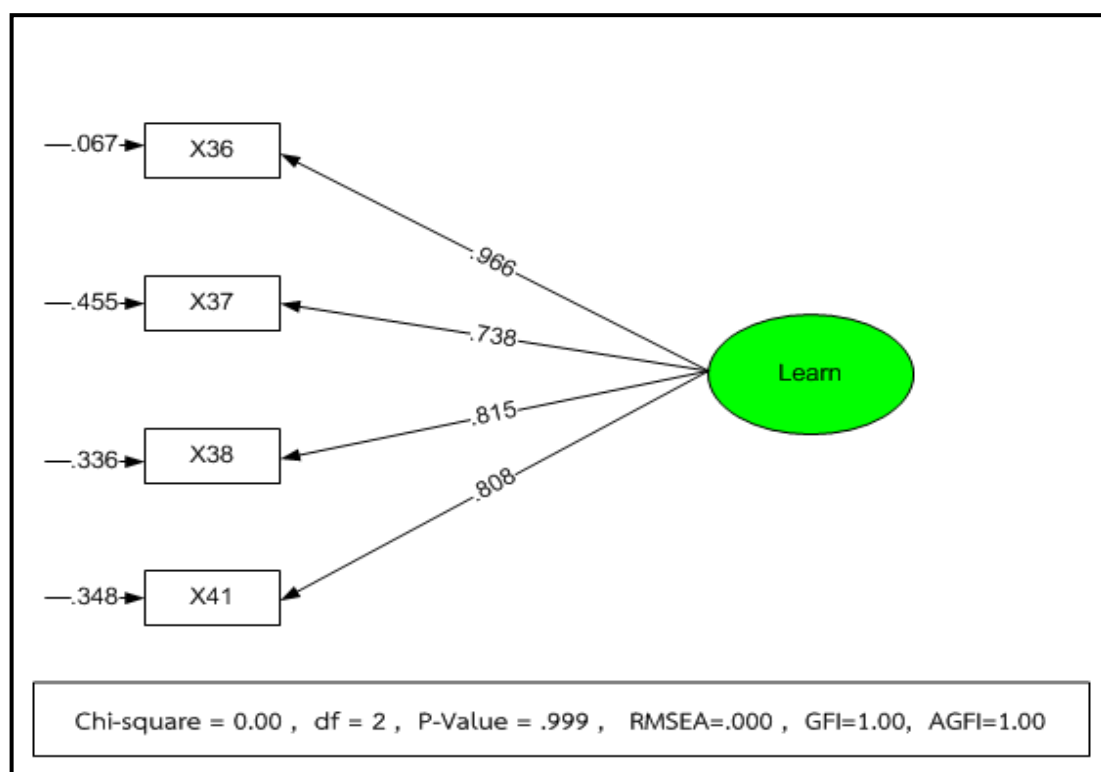
5. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านตั้งใจเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังตาราง 21

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านตั้งใจเรียน

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Learn			
		สปส	SE	t	R ²
X36	ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย	.966	.032	32.509	.933
X37	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา	.738	.022	24.782	.545
X38	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น	.815	.027	27.326	.664
X41	ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจ	.808	.026	27.230	.652

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านตั้งใจเรียน (Learn) พบว่า องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .738 ถึง .966 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ตั้งแต่ .545 ถึง .933 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = .000$, $df = 2$, $P\text{-Value} = .999$, $RMSEA = .000$, $GFI = 1.000$, $AGFI = 1.000$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านตั้งใจเรียน

6. องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านกล้าคิดริเริ่ม ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังตาราง 22

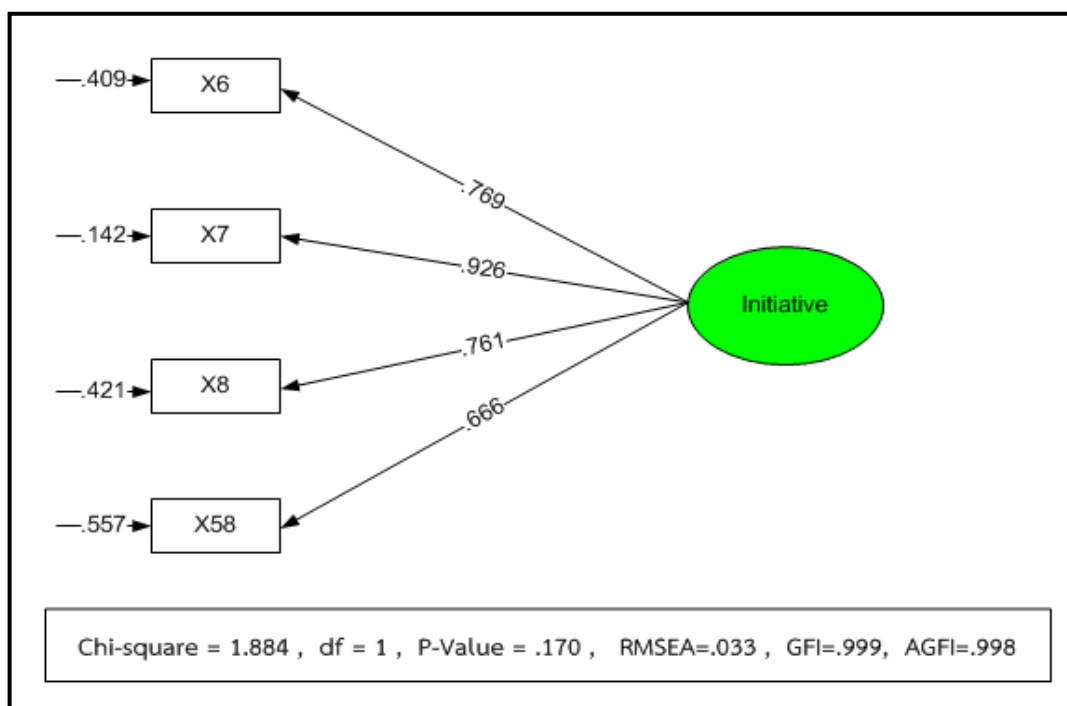

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของด้านกล้าคิดริเริ่ม

เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ					
ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	Initiative			
		สปส	SE	t	R ²
X6	ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหาขั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง	.769	.030	23.387	.591
X7	ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น	.926	.034	28.825	.858
X8	เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้	.761	.037	21.219	.579
X58	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร	.666	.032	19.860	.443

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านกล้าคิดริเริ่ม (Initiative) พบว่า องค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .666 ถึง .926 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ตั้งแต่ .443 ถึง .858 เมื่อพิจารณาค่า $\chi^2 = 1.884$, $df = 1$, $P\text{-Value} = .170$, $RMSEA = .033$, $GFI = .999$, $AGFI = .990$ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม มีความตรงเชิงโครงสร้าง รายละเอียดดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดด้านกล้าคิดริเริ่ม

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก ของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ
 และมีข้อคำถามทั้งหมด 59 ตัวแปรสังเกตได้

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านรักการอ่าน				
Y1	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ	.584	.465	.054
Y2	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน	.644	.510	.028
Y3	เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัว ไปอ่านด้วย	.563	.401	.003
Y4	เมื่อมีเวลว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน	.656	.537	.041
Y5	ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ	.665	.561	.044
Y6	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน	.674	.533	.045
Y7	การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้	.666	.563	.083
Y8	ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า	.724	.634	.116
Y9	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ	.704	.571	.094
Y10	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน	.728	.492	-.003
Y11	ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง	.636	.445	.039
Y12	ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี	.609	.456	.025
Y13	เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ	.629	.411	.032
Y14	เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้าจะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด	.659	.528	.007
Y15	เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ	.687	.497	.048
Y16	เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน	.572	.436	.0113

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	น้ำหนัก องค์ประกอบ	R ²	สัมประสิทธิ์ คะแนน องค์ประกอบ
Y17	ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	.666	.511	.147
องค์ประกอบที่ 2 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้				
Y18	ข้าพเจ้าชอบเฝ้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆที่นอกเหนือจากตำราเรียน	.462	.400	.061
Y19	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้	.516	.458	.028
Y20	ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้	.575	.491	.054
Y21	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ	.539	.502	.027
Y22	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ	.522	.497	.033
Y23	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.503	.472	.103
Y24	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	.558	.574	.054
Y25	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด	.514	.504	.080
Y26	ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ	.533	.508	.083
Y27	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.513	.415	.009
Y28	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของ โรงเรียนต่างๆ	.570	.524	.040
Y29	เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ	.602	.549	.101
Y30	เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	.583	.522	.104

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
Y26	ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ	.533	.508	.083
Y27	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.513	.415	.009
Y28	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของ โรงเรียนต่างๆ	.570	.524	.040
Y29	เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ	.602	.549	.101
Y30	เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	.583	.522	.104
องค์ประกอบที่ 3 ด้านความมีเหตุผล				
Y31	เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ	.588	.553	.079
Y32	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า	.559	.562	.037
Y33	เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น	.561	.486	.067
Y34	ยิ่งมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น	.579	.576	.063
Y35	ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่	.586	.606	.062
Y36	ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ	.593	.568	.067
Y37	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่	.574	.566	.141
Y38	ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด	.519	.492	.018

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
Y39	เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน	.575	.557	.137
Y40	ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด	.580	.571	.094
Y41	ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และ ข้อคิดเห็นก่อนเสมอ	.596	.618	.171
องค์ประกอบที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ				
Y42	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจทเรียนต่างๆที่เรียนไม่ เข้าใจ	.498	.390	.037
Y43	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึง ถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น	.482	.383	.053
Y44	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ ใครเตือน	.517	.445	.001
Y45	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง	.575	.529	.056
Y46	เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ	.559	.503	.075
Y47	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง	.651	.597	.121
Y48	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.591	.571	.109
Y49	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา	.584	.508	.037
Y50	ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	.624	.558	.115
Y51	ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง	.626	.592	.179
องค์ประกอบที่ 5 ด้านตั้งใจเรียน				
Y52	ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่า เบื่อหน่าย	.681	.536	.279
Y53	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา	.679	.581	.192
Y54	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น	.640	.531	.166
Y55	ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจ	.665	.577	.242

ตาราง 23 (ต่อ)

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
องค์ประกอบที่ 6 ด้านกล้าคิดริเริ่ม				
Y56	ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหาขั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง	.655	.649	.317
Y57	ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น	.695	.683	.152
Y58	เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้	.662	.587	.241
Y59	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร	.631	.566	.247

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าระหว่าง 0.462 ถึง 0.728 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ระหว่าง 0.383 ถึง 0.683 และมีค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบระหว่าง -0.003 ถึง 0.317

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
ด้านรักการอ่าน	.831	.691
ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้	.837	.700
ด้านความมีเหตุผล	.885	.783
ด้านความรับผิดชอบ	.910	.828
ด้านตั้งใจเรียน	.853	.727
ด้านกล้าคิดริเริ่ม	.869	.755

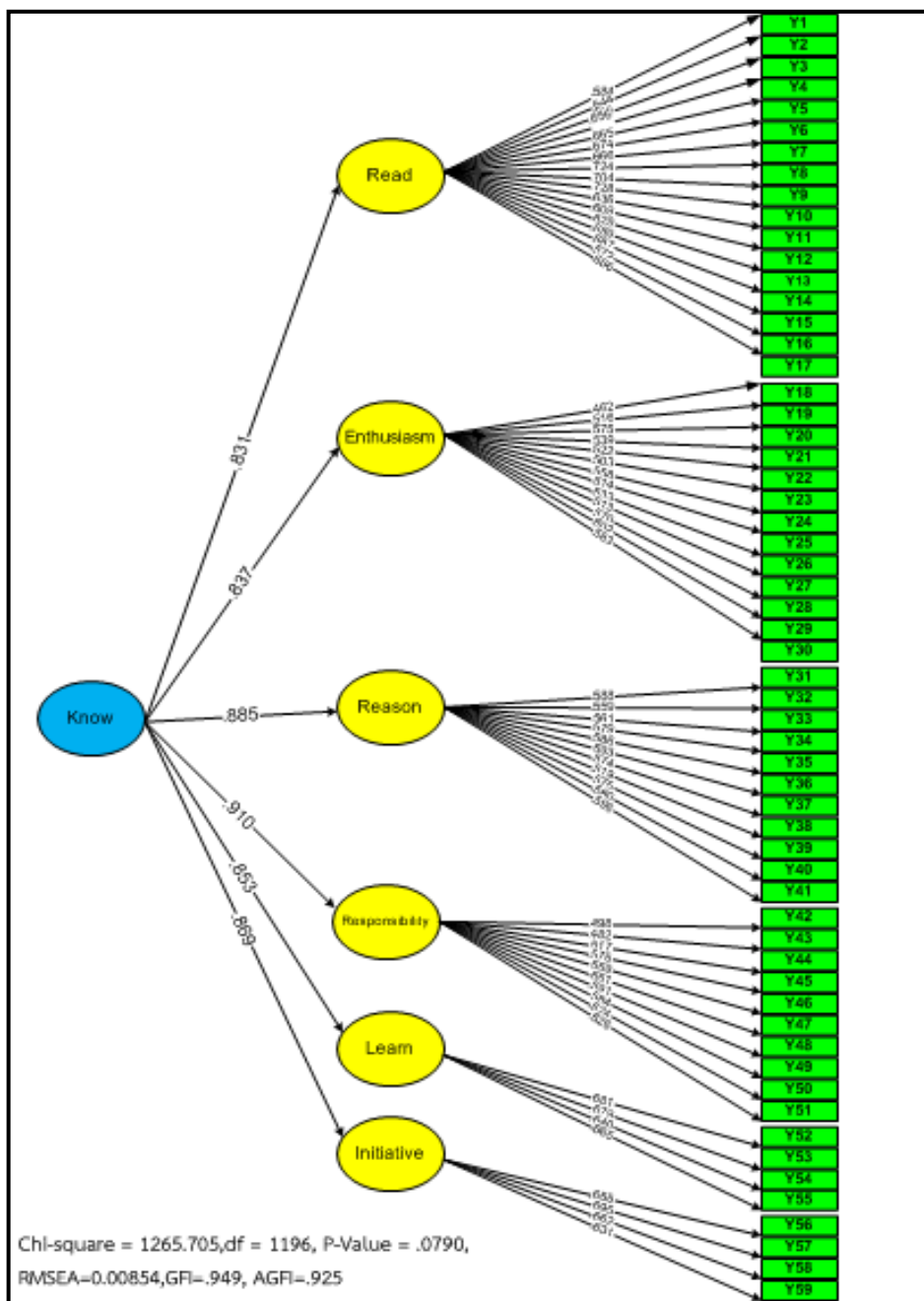
$\chi^2 = 1265.705$ df = 1196 P-value = 0.0790

GFI = 0.949 AGFI = 0.925 SRMSEA = 0.00854

จากตาราง 24 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความรู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.831 ถึง 0.910 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และด้านรักการอ่าน มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 และ 0.831 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1265.705 ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ .0790 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 1196 ค่า GFI = .949 ค่า AGFI = .925 ค่า RMSEA = 0.00854 แสดงว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ยืนยันองค์ประกอบความรู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

สรุปผล

จากการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และมีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 3 ตัวขึ้นไป พบว่ามี 6 องค์ประกอบ 59 ตัวบ่งชี้ มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.414 ถึง 0.776 ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านรักการอ่าน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจเรียน ด้านกล้าคิดริเริ่ม องค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 63.396 ของความแปรปรวนทั้งหมด

1.1 องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านรักการอ่าน มีตัวบ่งชี้ 17 ตัว คือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ (X1) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน (X2) เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย (X3) เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าจะเอาน้ำหนังสือมาอ่าน (X4) ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ (X10) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือ

ด้วยความเพลิดเพลิน (X11) การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้ (X12) ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า (X13) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ (X14) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน (X24) ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง (X25) ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี (X26) เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ (X27) เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้า จะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด (X28) เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ (X29) เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน (X34) ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน (X35) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.467 ถึง 0.776 มีค่าไอเกนเท่ากับ 25.099 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 41.832 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 41.832

1.2 องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ มีตัวบ่งชี้ 13 ตัว คือ ข้าพเจ้าชอบไต่หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน (X9) ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้ (X15) ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ (X16) ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ (X17) ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ (X18) ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (X21) ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (X22) ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด (X23) ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ (X30) ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น (X31) เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของ โรงเรียนต่างๆ (X39) เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ (X40) เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้ (X46) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ ระหว่าง 0.431 ถึง 0.737 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.979 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.299 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 50.131

1.3 องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล มีตัวบ่งชี้ 11 ตัว คือ เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ (X19) ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า (X20) เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (X32) ยิ่งมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น (X33) ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบจึงอ่านหนังสือ เตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่ (X47) ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ (X53) ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ (X54) ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณา ก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด (X55) เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน (X56) ข้าพเจ้าจะ

วิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด (X57) ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และ
 ข้อคิดเห็นก่อนเสมอ (X59) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.546 ถึง 0.723 มีค่าไอเกนเท่ากับ
 2.453 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.088 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 54.219

1.4 องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ มีตัวบ่งชี้ 10 ตัว คือ ข้าพเจ้า
 พยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่าง ๆ ที่เรียนไม่เข้าใจ (X5) ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผน
 และคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น (X42) ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน
 (X43) เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง (X44)
 เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ (X45) ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จ
 ทุกครั้ง (X48) ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย (X49) ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา (X50)
 ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (X51) ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของ
 ตนเอง (X52) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.414 ถึง 0.704 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.759 ร้อยละ
 ของความแปรปรวนเท่ากับ 2.932 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 57.150

1.5 องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน มีตัวบ่งชี้ 4 ตัว คือ ข้าพเจ้าจะตั้งใจ
 ฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย (X36) ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา
 (X37) ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น (X38) ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้
 น่าสนใจ (X41) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.468 ถึง 0.598 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.556 ร้อยละ
 ของความแปรปรวนเท่ากับ 2.593 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 59.743

1.6 องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบด้านด้านกล้าคิดริเริ่ม มีตัวบ่งชี้ 4 ตัว ข้าพเจ้าใช้
 รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง (X6) ในการทำกิจกรรมกลุ่ม
 ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น (X7) เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการ
 ใหม่ ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้ (X8) ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมี
 ความคิดที่ไม่เหมือนใคร (X58) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.498 ถึง 0.568 มีค่าไอเกนเท่ากับ
 1.153 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.922 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 61.665

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกของตัวบ่งชี้ความรู้ใฝ่เรียนของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าประกอบด้วย 6
 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ทั้งหมด 59 ตัว ตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าระหว่าง 0.388 ถึง
 0.966 โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างทุกองค์ประกอบ โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ
 ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้ง 6 ด้าน
 มีค่าเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.831 ถึง 0.910 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนัก
 องค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม

ด้านตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และด้านรักการอ่าน มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 และ 0.831 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1265.705 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.0790 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 1196 ค่า GFI = 0.949 ค่า AGFI = 0.925 ค่า RMSEA = 0.00854 แสดงว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว มีจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 7 องค์ประกอบและจากการหมุนแกนอโธคอนอลแล้วคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้องค์ประกอบที่ชัดเจน 6 องค์ประกอบ 59 ตัวบ่งชี้เรียงลำดับตามค่าผลรวมของน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล องค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และ องค์ประกอบด้านรักการอ่าน อภิปรายผลได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านรักการอ่าน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเล่มก่อนมาโรงเรียน เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้ ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้าจะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภทว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุดหรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รักการอ่านหรือนิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้ต่างในการอ่านด้วยความพึงพอใจและมีการปฏิบัติเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของศิริพร ทองชุบ (2540 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านหนังสือ ชอบอ่านหนังสือ อ่านจนเคยชิน อ่านจน

เป็นนิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ และจากคำกล่าวของ เปลื้อง ณ นคร (2542 : 40) และ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 55 – 58) ที่ว่า การเกิดนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เพราะจะเกิดความสุขและได้รับความรู้โดยไม่เครียด ทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ คนที่มีนิสัยรักการอ่านสูงจะเป็นคนมีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง จากการวิจัยครั้งนี้พบว่านิสัยรักการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บังอร เกิดคำ (2549 : 88-89) พบว่า นิสัยรักการอ่าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสดงว่าถ้านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงด้วย

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสอง ประกอบด้วย 13 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าชอบใฝ่หาความรู้ จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้ ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียนเพื่อให้ความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 6/2-6/22) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน บุคคลจะต้องมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ ดังนั้นบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสาม มีตัวบ่งชี้ 11 ตัว คือ เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อน เกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอนข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้นเมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียนก็จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ยิ่งมีความรู้มากเท่าไรเราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบจึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่ ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน ข้าพเจ้าจะ

วิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็นก่อนเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปีลันญา วงศ์บุญ (2550 : 67-68) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยวัด ความมีเหตุผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ John W. Brubacher, Case และ Rogan (1994 : 39-42) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนคือ ต้องมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อประกอบหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ทั้งเรื่องเรียน และเรื่องรอบตัวอย่างสมเหตุสมผล

องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสี่ ประกอบด้วย 10 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่าง ๆ ที่เรียนไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้งโดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันทีกำหนดส่งงานทุกครั้ง เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 14) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะ คือ มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อารี พันธุ์มณี (2546 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นบุคคลที่มี ลักษณะรักเรียน ชอบการศึกษาอยู่เสมอ ตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่ รอบตัว หรือจากระบบการเรียน อยากรู้อยากเห็น สนใจ ติดตาม และแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเองและการทำงาน ดังนั้นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับห้า ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น ยิ่งเรียนหนังสือข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ น่าสนใจ นักเรียนที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจเรียน ตั้งใจฟัง มุ่งมั่นในสิ่งที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2543 : 52-53) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หรือพหุสูต มีลักษณะดังนี้ ความตั้งใจ ความตั้งใจจำ ความตั้งใจท่อง ความตั้งใจขบ ความแทงตลอดด้วยปัญญา และสอดคล้องกับแนวคิดของ น้อยทิพย์ ลิ้มยิ่งเจริญ (2547 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ ตั้งใจฟังครูสอน เมื่อครูกำลังสอนต้องมีสมาธิ ไม่นอนหลับขณะที่ครูกำลังสอน ดังนั้นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนต้องเป็นผู้ที่ตั้งใจเรียนและสนใจเรียน

องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับหก ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้ ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นใน

กลุ่มเพื่อนถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสนา กิมเท็ง (2553 : 81) ได้กล่าวไว้ว่าคุณลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ คือผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกและกล้าตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 60) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยวัดในด้านกล้าคิดริเริ่ม ดังนั้น บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงจะมีคุณลักษณะด้านกล้าคิดริเริ่มสูง

การยืนยันองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าโมเดลความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรับผิดชอบ มีค่าสูงที่สุดและมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบด้านรักการอ่านน้อยที่สุดซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกันและการเล็งดู ความเอาใจใส่จากผู้ปกครองแตกต่างกัน ดังนั้นโรงเรียนควรปลูกฝังนักเรียนในเรื่องความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคอีสานตอนบน สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ และสำหรับการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคอีสานตอนบน มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ซึ่งครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครองตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรร่วมมือกันในการส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไปในอนาคต

1.2 ควรนำองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ได้ไปพัฒนาเป็นเครื่องมือวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่นๆของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน เช่น องค์ประกอบด้านความอยากรู้อยากเห็น ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความเพียรพยายาม เป็นต้น

2.3 ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนที่เป็นอนาคตของชาติต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2542.
- กรมวิชาการ. การศึกษาศักยภาพของเด็กไทยระยะที่ 1 (พ.ศ. 2540). กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2540.
- . รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2543.
- กองศรี เขียวชม. ผลการใช้โปรแกรมการเตือนตนเองและโปรแกรมการชี้แนะด้วยวาจาที่มีต่อการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- กระทรวงศึกษาธิการ. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2548.
- . แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2553.
- . หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- กिल्ลี วรณฉยี่. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : บ็ุกส์แอสตันด์, 2538.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “ทำอย่างไรลูกจึงใฝ่รู้ใฝ่เรียน,” แม่และเด็ก. 22(326) : 133-135 ; เมษายน, 2542.
- เกสสุรางค์ สักกะบุชา. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2541.
- ครองทรัพย์ อุดนาม. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการ อ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาไทย และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion). กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2542.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมพ์ลสิทธิ์. “การวิเคราะห์องค์ประกอบ,” การวัดผลการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 20(58) :31-43 ; พฤษภาคม-สิงหาคม, 2548.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.
- ดวงพร พวงเพชร. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- ดวงฤทัย รวาวรินทร์. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2556.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ธนิษฐ์ ตรีวิทยาภูมิ. “โครงการจัดทำข้อมูลองค์ความรู้ งดทที่ 1” นิยามธุรกิจ : การตลาด. กรุงเทพฯ : เอสที พรินเตอร์, 2544.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. โมเดลริสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- นรินทร์ ศรีสว่าง. การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- น้อยทิพย์ ลิมย์เจริญ. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยวิธีการบูรณาการและกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข และพัฒนาความมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อกลุ่มและใฝ่รู้ใฝ่เรียน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

- นัตดา นำศรีเจริญสุข. การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536.
- นารีนาถ นาคหลวง. การพัฒนาแบบวัดเจคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความสนใจใฝ่รู้ ความมีเหตุผลและความใจกว้าง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. อุดรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 2548.
- นิภา วงษ์สุรภินันท์. การสร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- นิรันดร์ ตั้งธีระบัณฑิตกุล, ภคินันต์ ทองคำ และจรรย์ ไชยศักดิ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 8. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.
- นิลุบล สีนุพันธ์. การใช้นิทานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความมีวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- บ้งอร เกิดดำ. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2549.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- . การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2556.
- . วิธีการทางสถิติ เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2547 ก.
- . วิธีการทางสถิติ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2547 ข.
- บุญชิต มณีโชติ. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมความใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ พย.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- ประณม จันทิม. “รักการอ่าน และการเรียนรู้ ถวายสมเด็จพระรัตนราชสุดาฯ,” วารสารวิชาการ. 6(7) : 66 ; กรกฎาคม, 2546.
- ปิลันญา วงศ์บุญ. การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2550.
- เปลื้อง ณ นคร. ศิลปะการอ่าน หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2542.
- ผุสดี ภูอินทร์. การพัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา (2). เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

- พงษ์เทพ ปลื้มใจ. ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- พรพรรณ อุทัยวี. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนในนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- พรสวรรค์ พิมพะนิตย์. (2538). การสร้างแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผล และจริยธรรม (มน102) สำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2538.
- พระราชวรมนี (ประยูรค์ ปยุตโต). การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 2530.
- พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. มงคลชีวิต ฉบับธรรมทายาท เล่ม 1. กรุงเทพฯ : นิวไฉต์การพิมพ์, 2543.
- พานี พิทักษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- พิทักษ์ วงศ์แหวน. การศึกษาปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยพัฒนา, 2550.
- เพ็ญแข คชคง. ผลของการฝึกใช้โปรแกรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2548.
- ภพ เลหาทไพบูลย์. แนวการสอนวิทยาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์การพิมพ์, 2540.
- ยาใจ ปะมาคะเต. ผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2549.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมจิตวิทยา อักษร A-L. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสการพิมพ์, 2548.
- . พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546.

- รุจิรี ภู่อาระ และคณะ. **แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2535.
- เรณู แดงไทย. **ผลการสอนโดยใช้กระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่างที่มีค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2548.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีวินัย.** รายงานการวิจัยฉบับที่ 60.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- วลิตา บุญประเสริฐ. **การศึกษาความสัมพันธ์คาโนนิกอระหว่างรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.** วิทยานิพนธ์
ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2555.
- วัฒนา พาผล. **การวิเคราะห์โครงสร้างสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- วาสนา กิมเท็ง. **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based
Learning) ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และความใฝ่รู้
ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553 .
- วิชัย วงษ์ใหญ่. “กระบวนการทัศน์ใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล,”
มศว ศิลปวัฒนธรรม. 1(3) : 34 – 35 ; มกราคม – มิถุนายน, 2541.
- วิชาญ อัครวนสกุล. “การใช้เวลาว่างที่ดีที่สุดสำหรับวัยรุ่น,” **วารสารวิชาการ.** 5(11) : 14-15 ;
พฤศจิกายน, 2545.
- วิฑูรย์ รองศรีแย้ม. **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- วินัย พัฒนรัฐ และคณะ. **แบบเรียนมาตรฐานฉบับพิเศษเน้นกระบวนการ สอน. 6 ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6.** กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, 2538.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- ศักดิ์สิทธิ์ สุขขรม. **การพัฒนาแบบวัดจริยธรรมด้านความใฝ่รู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- ศิริพร ทองชุดา. **ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการ
อ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพัทลุง.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2540.

- ส.วาสนา ประवालพุกฤษ์. **เอกสารประกอบการเรียนวิชาการวิเคราะห์องค์ประกอบ**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. **วิทยาศาสตร์กับการแก้ปัญหา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. “การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis : FA),” **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 4(8) : 15-21 ; กรกฎาคม, 2547.
- . **ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555 ก.
- . **สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา**. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555 ข.
- สมบุญร์ ชิตพงศ์. “การสร้างเครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย,” **จิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการวัดและประเมินผล**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ : การออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล (เล่มที่ 2) มาตรฐานด้านผู้เรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542 ก.
- . **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542 ข.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. **จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2540.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. **การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2553.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. “นิสัยรักการอ่าน รากฐานของการพัฒนาคน,” **จันทร์เกษม**. (198) : 26 – 32 ; กันยายน – ตุลาคม, 2530.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. **การสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสังเกตหลักฐานความเที่ยงตรงความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ด่านสุธาการพิมพ์, 2545.
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. “สอนอย่างไรให้ไม่รู้,” **วารสารวิทยาลัยคริสเตียน**. 5(2) : 31-35 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2542.

- อรรถนารถ บุญเกิด. **การเสริมแรงในการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระ
ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- อวยพร พานิช และคณะ. “ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร,” ใน **ภาษากับความคิด
ในกระบวนการสื่อสาร.** หน้า 38-45. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- อังคณา ธีรศิลาเวทย์. **จิตลักษณะและปัจจัยทางสังคมที่สัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- อารี พันธุ์มณี. **จิตวิทยาการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลีฟเพรส, 2542.
- . “จากการสอนสู่การจุดประกายความใฝ่รู้,” **วารสารวิชาการ.** 26(1) : 15-16 ;
ตุลาคม, 2546.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. “หัวใจปฏิรูป..การศึกษา,” **วารสารวิชาการ.** 4 : 11-12 ; มีนาคม, 2544.
- อุทัย ดุลยเกษม. **ศึกษาเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์, 2543.
- อุทุมพร จามรมาร. **วิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- Ary, D. and others. **Introduction to Research in Education.** 7th ed. Belmont, CA :
Thomson Wadsworth, 2007.
- Cranley, Mary Elizabeth. “Tessaban School : The Moral Life of a Thai Primary
School,” **Dissertation Abstracts International.** 64(5) : 1531 – A ;
November, 2003.
- Good, C.V. **Dictionary of Education.** New York : McGraw – Hill Book Company, 1973.
- Guildford, J.P. **The Nature of Human Intelligence.** New York : McGraw-Hill, 1967.
- Holton, Gerale. **Introduction to Concepts and Theories in Psychology.**
Massachusetts : Addition Wesley Hurlock, Elizabeth berger, 1973.
- Brubacher, John W., Charles W. Case and Timothy G. Rogan. **Becoming Reflective
Educator How to Build Culture of Inquiry in the Schools.** United State of
America : s.n., 1994.
- Kohlberg, L. “Moral Stages and Moralization: The Cognitive-developmental,”
in **Moral Development and Behavior: Theory.** p. 1204–1205. Research
and Social Issues, ed. T. Lickona. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- McClelland, David C. and others. **The Achievement Motive.** New York : Appleton
Century Crofts Inc, 1969.
- Piaget, J. Y. **The Moral Judgement of the Child.** New York : The Free Press, 1976.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นางจรรุพร รวมวงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนวิทยา
4. นางกิตติยา ทองจำรูญ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนวิทยา
5. นางสุภานันท์ เดชโยธิน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนวิทยา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัย ซึ่งในการตอบแบบวัดฉบับนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด เป็นเพียงการศึกษาการปฏิบัติตนของนักเรียนเท่านั้น ดังนั้นคำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการเรียนของนักเรียน และคำตอบของนักเรียนจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบแบบวัดนี้ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3. ในการตอบแบบสอบถามทั้งสองตอน ขอความกรุณาตอบข้อความให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางพจมาน พิเดช

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่กำหนดให้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ข้อละ 1 คำตอบ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
2	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3	เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย	.....	.....	.....	.....	.....
4	เมื่อมีเวลว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน	.....	.....	.....	.....	.....
5	ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆที่เรียนไม่เข้าใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง	.....	.....	.....	.....	.....
7	ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น	.....	.....	.....	.....	.....
8	เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆเพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้	.....	.....	.....	.....	.....
9	ข้าพเจ้าชอบเฝ้ามหาความรู้จากแหล่งต่างๆที่นอกเหนือจากตำราเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10	ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
11	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้ ...	.....	.....	.....	.....	.....
13	ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....
14	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าว เหตุการณ์ ต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
15	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้ ..	.....	.....	.....	.....	.....
16	ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อ การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
17	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
18	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
19	เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครู สอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อน ประกอบการตัดสินใจ	.....	.....	.....	.....	.....
20	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....
21	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
22	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
23	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้ ได้คะแนนสูงสุด	.....	.....	.....	.....	.....
24	ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน	.....	.....	.....	.....	.....
25	ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง ...	.....	.....	.....	.....	.....
26	ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี	.....	.....	.....	.....	.....
27	เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข้าพเจ้าจะ อ่านด้วยความสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
28	เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือ ข้าพเจ้า จะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามี เนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด	.....	.....	.....	.....	.....
29	เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหา หนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
30	ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดี เท่าเพื่อนๆ	.....	.....	.....	.....	.....
31	ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32	เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
33	ยิ่งมีความรู้มากเท่าไร เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น	.....	.....	.....	.....	.....
34	เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใด ข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน	.....	.....	.....	.....	.....
35	ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	.....	.....	.....	.....	.....
36	ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย	.....	.....	.....	.....	.....
37	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
38	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
39	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ	.....	.....	.....	.....	.....
40	เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งสำคัญไว้เสมอ.. ..	.....	.....	.....	.....	.....
41	ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
42	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
43	ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน	.....	.....	.....	.....	.....
44	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
45	เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
46	เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้	.....	.....	.....	.....	.....
47	ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบ จึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่	.....	.....	.....	.....	.....
48	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
49	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
50	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
51	ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
52	ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
53	ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
54	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่	.....	.....	.....	.....	.....
55	ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด	.....	.....	.....	.....	.....
56	เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน	.....	.....	.....	.....	.....
57	ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด	.....	.....	.....	.....	.....
58	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร	.....	.....	.....	.....	.....
59	ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็นก่อนเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
60	ข้าพเจ้าปรับปรุงงานของตนเองอยู่ตลอดเวลา	.....	.....	.....	.....	.....

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 25 ผลการประเมินความเหมาะสมของข้อความตามนิยามศัพท์เฉพาะความเหมาะสม
ด้านภาษา (IOC) ของแบบสอบถามองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
26	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
27	0	0	0	+1	+1	2.00	0.40
28	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
31	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
34	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
35	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
39	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
40	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
41	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
42	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
43	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
44	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
45	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
46	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
47	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
48	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
49	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
50	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
51	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
52	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
53	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
54	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
55	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
56	0	0	+1	0	+1	2.00	0.40
57	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
58	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
59	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
60	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
61	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
62	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00
63	0	0	-1	+1	+1	1.00	0.20
64	0	0	-1	+1	+1	1.00	0.20
65	0	0	-1	0	+1	0.00	0.00

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r_{xy})	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r_{xy})	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r_{xy})	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(r_{xy})
1	.529	16	.396	31	.442	46	.434
2	.294	17	.282	32	.391	47	.391
3	.282	18	.253	33	.251	48	.289
4	.239	19	.491	34	.745	49	.468
5	.332	20	.303	35	.265	50	.677
6	.245	21	.361	36	.288	51	.457
7	.309	22	.241	37	.355	52	.510
8	.279	23	.255	38	.420	53	.220
9	.615	24	.642	39	.303	54	.340
10	.278	25	.518	40	.550	55	.553
11	.326	26	.498	41	.479	56	.307
12	.228	27	.316	42	.580	57	.290
13	.332	28	.267	43	.476	58	.473
14	.638	29	.285	44	.376	59	.698
15	.229	30	.248	45	.297	60	.587

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .92

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-4374-3142 ต่อ 6074

ที่ ศธ 0530.5(2)/676

วันที่ 11 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นางพจมาน พิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ 0530.5(2)/675

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นางพจมาน พิเดช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของความรู้ ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก ในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตดจะได้นำดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/678

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนทองพัฒนศึกษา

ด้วย นางพจมาน พิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของความไม่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางพจมาน พิเศษ ทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ทั้งนี้จะเริ่มทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ตั้งแต่.....
25-29 พฤษภาคม 2558..... เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.679

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นางพจมาน พิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบของความไม่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางพจมาน พิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ทั้งนี้จะเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ตั้งแต่...8 มิถุนายน 2558 ถึง 30 กันยายน 2558..... เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6214

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก

ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก

CFA MODEL

DA NI=17 NO=800 MA=KM

LA

X1 X2 X3 X4 X5 X6 X7 X8 X9 X10 X11 X12 X13 X14 X15 X16 X17

KM

1.000

0.605 1.000

0.516 0.579 1.000

0.613 0.637 0.609 1.000

0.604 0.592 0.507 0.656 1.000

0.571 0.528 0.480 0.581 0.712 1.000

0.549 0.497 0.514 0.596 0.618 0.677 1.000

0.586 0.549 0.509 0.618 0.634 0.628 0.674 1.000

0.533 0.550 0.444 0.533 0.556 0.525 0.530 0.627 1.000

0.567 0.545 0.455 0.553 0.608 0.531 0.541 0.627 0.657 1.000

0.485 0.538 0.505 0.539 0.574 0.484 0.494 0.565 0.541 0.644 1.000

0.435 0.494 0.473 0.486 0.479 0.469 0.506 0.548 0.518 0.465 0.540 1.000

0.434 0.521 0.428 0.459 0.463 0.485 0.476 0.486 0.515 0.487 0.478 0.564
1.000

0.501 0.602 0.458 0.574 0.568 0.522 0.540 0.605 0.559 0.550 0.579 0.575
0.544 1.000

0.493 0.538 0.489 0.533 0.544 0.525 0.528 0.554 0.552 0.594 0.613 0.520
0.554 0.659 1.000

0.432 0.423 0.410 0.428 0.508 0.480 0.458 0.495 0.470 0.484 0.451 0.372
0.325 0.456 0.476 1.000

0.442 0.520 0.395 0.477 0.541 0.492 0.447 0.503 0.574 0.514 0.447 0.475
0.516 0.527 0.459 0.515 1.000

SD

0.880 0.913 0.896 0.909 0.920 0.942 0.905 0.932 0.953 1.082 0.987 0.905

0.994 0.924 1.002 0.903 0.965

MO NX=17 NK=1 LX=FU,FR PH=SY TD=SY

LK

'Read'

PATH DIAGRAM

OU SE TV RS MR FS MI ND=3

ตัวอย่างคำสั่งการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

PATH FACTOR ANALYSIS

DA NI=59 NO=800 MA=CM

LA

Y1 Y2 Y3 Y4 Y5 Y6 Y7 Y8 Y9 Y10 Y11 Y12 Y13 Y14 Y15 Y16 Y17 Y18 Y19 Y20 Y21 Y22 Y23
Y24 Y25 Y26 Y27 Y28 Y29 Y30 Y31 Y32 Y33 Y34 Y35 Y36 Y37 Y38 Y39 Y40 Y41 Y42 Y43
Y44 Y45 Y46 Y47 Y48 Y49 Y50 Y51 Y52 Y53 Y54 Y55 Y56 Y57 Y58 Y59

KM

1.000

0.605 1.000

0.516 0.579 1.000

0.613 0.637 0.609 1.000

0.604 0.592 0.507 0.656 1.000

0.571 0.528 0.480 0.581 0.712 1.000

0.549 0.497 0.514 0.596 0.618 0.677 1.000

0.586 0.549 0.509 0.618 0.634 0.628 0.674 1.000

0.533 0.550 0.444 0.533 0.556 0.525 0.530 0.627 1.000

0.567 0.545 0.455 0.553 0.608 0.531 0.541 0.627 0.657 1.000

0.485 0.538 0.505 0.539 0.574 0.484 0.494 0.565 0.541 0.644 1.000

0.435 0.494 0.473 0.486 0.479 0.469 0.506 0.548 0.518 0.465 0.540 1.000

0.434 0.521 0.428 0.459 0.463 0.485 0.476 0.486 0.515 0.487 0.478 0.564
1.000

0.501 0.602 0.458 0.574 0.568 0.522 0.540 0.605 0.559 0.550 0.579 0.575

0.544 1.000

0.493 0.538 0.489 0.533 0.544 0.525 0.528 0.554 0.552 0.594 0.613

0.520 0.554 0.659 1.000

0.432 0.423 0.410 0.428 0.508 0.480 0.458 0.495 0.470 0.484 0.451 0.372

0.325 0.456 0.476 1.000

0.442 0.520 0.395 0.477 0.541 0.492 0.447 0.503 0.574 0.514 0.447

0.475 0.516 0.527 0.459 0.515 1.000

0.200 0.249 0.209 0.219 0.252 0.212 0.200 0.234 0.206 0.171 0.158 0.251

0.217 0.225 0.224 0.301 0.276 1.000

0.213 0.278 0.302 0.273 0.248 0.203 0.263 0.227 0.244 0.140 0.223 0.279

0.265 0.261 0.255 0.246 0.255 0.621 1.000

0.274 0.372 0.325 0.328 0.305 0.332 0.327 0.305 0.324 0.272 0.253 0.362

0.334 0.360 0.378 0.360 0.376 0.480 0.520 1.000

0.268 0.311 0.284 0.307 0.287 0.317 0.309 0.267 0.266 0.217 0.236

0.321 0.291 0.354 0.334 0.274 0.312 0.495 0.589 0.607 1.000

0.209	0.296	0.255	0.264	0.225	0.225	0.232	0.205	0.228	0.120	0.145	0.309
	0.292	0.290	0.236	0.217	0.321	0.540	0.571	0.547	0.614	1.000	
0.140	0.202	0.255	0.212	0.224	0.212	0.191	0.157	0.174	0.085	0.159	0.302
	0.241	0.247	0.248	0.216	0.279	0.511	0.547	0.454	0.564	0.631	1.000
	0.242	0.350	0.323	0.304	0.321	0.334	0.366	0.332	0.346	0.235	0.239
	0.379	0.371	0.354	0.379	0.363	0.430	0.474	0.529	0.534	0.536	0.568
	0.574	1.000									
	0.289	0.291	0.253	0.348	0.322	0.351	0.358	0.349	0.320	0.253	0.198
	0.317	0.319	0.306	0.263	0.373	0.434	0.418	0.412	0.455	0.437	0.503
	0.448	0.609	1.000								
	0.294	0.337	0.302	0.328	0.322	0.304	0.354	0.282	0.258	0.240	0.283
	0.373	0.378	0.363	0.366	0.307	0.328	0.418	0.454	0.508	0.516	0.514
	0.526	0.588	0.503	1.000							
	0.313	0.313	0.307	0.365	0.350	0.333	0.309	0.263	0.270	0.281	0.264
	0.276	0.320	0.291	0.324	0.317	0.339	0.403	0.467	0.446	0.464	0.441
	0.428	0.471	0.488	0.562	1.000						
0.254	0.365	0.341	0.367	0.302	0.306	0.312	0.293	0.313	0.234	0.294	0.373
	0.364	0.342	0.342	0.275	0.357	0.466	0.530	0.510	0.579	0.522	0.544
	0.562	0.471	0.558	0.556	1.000						
0.328	0.293	0.294	0.359	0.402	0.393	0.402	0.383	0.429	0.323	0.274	0.347
	0.348	0.347	0.327	0.449	0.443	0.395	0.442	0.464	0.456	0.436	0.419
	0.559	0.544	0.468	0.508	0.569	1.000					
0.390	0.380	0.422	0.458	0.481	0.443	0.462	0.469	0.428	0.375	0.360	0.400
	0.338	0.404	0.367	0.417	0.447	0.417	0.436	0.453	0.461	0.480	0.370
	0.523	0.456	0.443	0.421	0.493	0.522	1.000				
0.341	0.356	0.302	0.382	0.431	0.437	0.428	0.423	0.407	0.291	0.304	0.396
	0.371	0.390	0.362	0.337	0.483	0.389	0.372	0.402	0.408	0.372	0.343
	0.476	0.451	0.347	0.365	0.377	0.447	0.459	1.000			
0.271	0.309	0.285	0.329	0.376	0.386	0.365	0.327	0.360	0.297	0.245	0.343
	0.316	0.353	0.279	0.346	0.420	0.392	0.374	0.391	0.372	0.423	0.347
	0.464	0.482	0.395	0.428	0.370	0.515	0.458	0.681	1.000		
0.334	0.339	0.299	0.313	0.378	0.376	0.351	0.389	0.383	0.333	0.311	0.356
	0.409	0.365	0.390	0.366	0.423	0.330	0.326	0.380	0.388	0.358	0.373
	0.474	0.449	0.360	0.345	0.393	0.493	0.397	0.609	0.605	1.000	

0.234	0.307	0.255	0.263	0.277	0.329	0.323	0.307	0.319	0.219	0.204	0.367
	0.293	0.279	0.245	0.331	0.409	0.436	0.377	0.461	0.372	0.457	0.375
	0.506	0.471	0.365	0.352	0.374	0.477	0.486	0.599	0.666	0.561	1.000
0.300	0.326	0.287	0.302	0.330	0.365	0.345	0.379	0.347	0.316	0.245	0.362
	0.296	0.292	0.275	0.356	0.435	0.440	0.330	0.431	0.397	0.412	0.345
	0.509	0.506	0.382	0.362	0.430	0.505	0.518	0.603	0.593	0.546	0.718
	1.000										
	0.309	0.397	0.312	0.342	0.320	0.313	0.339	0.319	0.353	0.239	0.234
	0.353	0.353	0.299	0.247	0.241	0.368	0.431	0.431	0.390	0.408	0.465
	0.395	0.472	0.470	0.431	0.381	0.459	0.435	0.450	0.530	0.556	0.492
	0.620	0.654	1.000								
0.304	0.361	0.331	0.327	0.357	0.334	0.365	0.359	0.351	0.243	0.233	0.353
	0.312	0.380	0.336	0.329	0.405	0.409	0.398	0.437	0.422	0.462	0.396
	0.501	0.425	0.449	0.421	0.428	0.409	0.462	0.539	0.534	0.518	0.520
	0.549	0.597	1.000								
	0.242	0.302	0.230	0.277	0.291	0.337	0.312	0.305	0.269	0.150	0.120
	0.304	0.287	0.262	0.233	0.242	0.312	0.405	0.371	0.364	0.377	0.452
	0.428	0.449	0.469	0.385	0.360	0.399	0.400	0.412	0.521	0.547	0.471
	0.582	0.555	0.600	0.614	1.000						
0.272	0.308	0.300	0.312	0.343	0.374	0.351	0.327	0.272	0.221	0.192	0.324
	0.284	0.329	0.297	0.357	0.394	0.442	0.414	0.406	0.422	0.474	0.395
	0.463	0.480	0.379	0.390	0.398	0.483	0.487	0.551	0.583	0.490	0.595
	0.552	0.551	0.581	0.686	1.000						
	0.285	0.319	0.280	0.311	0.343	0.369	0.376	0.377	0.348	0.295	0.254
	0.360	0.365	0.337	0.325	0.288	0.415	0.456	0.425	0.391	0.449	0.440
	0.384	0.464	0.444	0.443	0.419	0.461	0.448	0.495	0.552	0.564	0.492
	0.566	0.584	0.621	0.596	0.553	0.588	1.000				
0.325	0.365	0.321	0.327	0.403	0.361	0.373	0.398	0.332	0.278	0.260	0.396
	0.331	0.371	0.328	0.370	0.419	0.602	0.455	0.430	0.428	0.492	0.400
	0.495	0.461	0.430	0.362	0.419	0.471	0.520	0.527	0.575	0.480	0.603
	0.613	0.607	0.609	0.573	0.636	0.644	1.000				
0.282	0.254	0.317	0.311	0.305	0.361	0.366	0.340	0.369	0.257	0.199	0.328
	0.288	0.284	0.282	0.348	0.375	0.388	0.353	0.389	0.324	0.373	0.361
	0.425	0.395	0.308	0.339	0.368	0.437	0.395	0.490	0.469	0.448	0.480
	0.416	0.459	0.396	0.451	0.474	0.457	0.415	1.000			
0.226	0.204	0.211	0.219	0.230	0.272	0.309	0.251	0.279	0.146	0.128	0.301
	0.251	0.237	0.178	0.273	0.312	0.411	0.352	0.377	0.313	0.399	0.343

	0.463	0.445	0.337	0.372	0.373	0.437	0.396	0.411	0.440	0.337	0.519
	0.478	0.469	0.416	0.444	0.450	0.449	0.444	0.641	1.000		
	0.275	0.255	0.178	0.312	0.325	0.330	0.373	0.326	0.359	0.310	0.191
	0.292	0.248	0.272	0.244	0.358	0.373	0.328	0.287	0.402	0.320	0.308
	0.251	0.407	0.442	0.320	0.365	0.338	0.501	0.380	0.439	0.459	0.381
	0.431	0.487	0.395	0.382	0.356	0.387	0.361	0.393	0.573	0.605	1.000
0.299	0.287	0.271	0.335	0.384	0.420	0.393	0.382	0.406	0.322	0.226	0.346
	0.298	0.276	0.307	0.415	0.396	0.332	0.273	0.366	0.324	0.299	0.278
	0.432	0.482	0.285	0.357	0.364	0.464	0.422	0.436	0.452	0.391	0.453
	0.513	0.418	0.371	0.382	0.412	0.415	0.429	0.468	0.501	0.625	1.000
		0.344	0.284	0.300	0.330	0.352	0.361	0.342	0.351	0.357	0.295
	0.201	0.309	0.291	0.325	0.285	0.395	0.370	0.334	0.314	0.388	0.338
	0.301	0.322	0.396	0.436	0.334	0.388	0.373	0.477	0.412	0.417	0.442
	0.371	0.429	0.481	0.399	0.387	0.378	0.369	0.411	0.432	0.433	0.521
	0.537	0.627	1.000								
0.400	0.370	0.375	0.443	0.415	0.436	0.460	0.465	0.452	0.422	0.364	0.457
	0.356	0.399	0.394	0.420	0.424	0.298	0.311	0.421	0.331	0.267	0.285
	0.403	0.408	0.361	0.423	0.372	0.418	0.426	0.432	0.452	0.396	0.532
	0.495	0.473	0.424	0.357	0.392	0.469	0.440	0.501	0.486	0.555	0.616
	0.596	1.000									
0.403	0.381	0.366	0.402	0.429	0.427	0.409	0.440	0.439	0.405	0.334	0.379
	0.336	0.399	0.377	0.474	0.455	0.377	0.279	0.369	0.325	0.284	0.286
	0.468	0.440	0.363	0.348	0.365	0.478	0.449	0.457	0.415	0.419	0.423
	0.563	0.425	0.407	0.376	0.391	0.415	0.418	0.474	0.467	0.547	0.570
	0.572	0.645	1.000								
0.366	0.382	0.348	0.378	0.354	0.368	0.373	0.378	0.399	0.309	0.263	0.411
	0.357	0.388	0.291	0.293	0.394	0.346	0.360	0.392	0.374	0.389	0.360
	0.409	0.437	0.418	0.330	0.407	0.408	0.417	0.394	0.414	0.367	0.412
	0.430	0.611	0.448	0.480	0.453	0.465	0.454	0.421	0.431	0.392	0.513
	0.499	0.563	0.572	1.000							
0.432	0.445	0.420	0.470	0.446	0.428	0.480	0.444	0.461	0.374	0.335	0.400
	0.432	0.450	0.456	0.405	0.434	0.352	0.400	0.451	0.403	0.363	0.364
	0.462	0.410	0.476	0.407	0.422	0.449	0.442	0.475	0.432	0.417	0.414
	0.431	0.485	0.598	0.437	0.432	0.439	0.461	0.430	0.402	0.470	0.474
	0.480	0.538	0.537	0.626	1.000						
0.317	0.387	0.331	0.387	0.383	0.380	0.388	0.378	0.393	0.283	0.263	0.395
	0.367	0.367	0.357	0.371	0.436	0.398	0.425	0.469	0.419	0.425	0.372

	0.480	0.485	0.417	0.425	0.433	0.443	0.440	0.490	0.504	0.454	0.494
	0.495	0.482	0.531	0.542	0.484	0.508	0.451	0.493	0.453	0.513	0.574
	0.490	0.526	0.481	0.554	0.622	1.000					
0.491	0.445	0.342	0.453	0.557	0.534	0.494	0.522	0.543	0.534	0.487	0.426
	0.407	0.491	0.478	0.575	0.631	0.208	0.156	0.310	0.215	0.175	0.130
	0.348	0.367	0.290	0.298	0.252	0.485	0.405	0.431	0.419	0.406	0.363
	0.408	0.275	0.310	0.226	0.301	0.319	0.379	0.330	0.292	0.420	0.401
	0.390	0.403	0.466	0.351	0.403	0.330	1.000				
0.499	0.462	0.346	0.440	0.580	0.523	0.498	0.535	0.526	0.528	0.475	0.421
	0.428	0.520	0.476	0.574	0.576	0.239	0.247	0.327	0.264	0.229	0.178
	0.334	0.349	0.287	0.358	0.296	0.490	0.392	0.442	0.439	0.437	0.356
	0.413	0.317	0.346	0.254	0.345	0.339	0.403	0.333	0.272	0.459	0.421
	0.432	0.424	0.472	0.329	0.404	0.359	0.713	1.000			
0.400	0.363	0.317	0.385	0.416	0.461	0.441	0.433	0.492	0.441	0.296	0.410
	0.479	0.408	0.387	0.462	0.607	0.290	0.268	0.378	0.342	0.351	0.303
	0.439	0.431	0.355	0.359	0.355	0.506	0.457	0.442	0.462	0.424	0.458
	0.472	0.392	0.408	0.362	0.398	0.430	0.410	0.408	0.363	0.440	0.462
	0.422	0.426	0.445	0.359	0.381	0.410	0.528	0.601	1.000		
0.395	0.452	0.370	0.464	0.484	0.496	0.496	0.513	0.519	0.453	0.396	0.480
	0.449	0.467	0.450	0.514	0.569	0.265	0.231	0.334	0.303	0.274	0.219
	0.364	0.391	0.244	0.270	0.294	0.440	0.419	0.452	0.439	0.460	0.399
	0.475	0.356	0.405	0.342	0.362	0.396	0.441	0.427	0.326	0.418	0.481
	0.412	0.465	0.507	0.393	0.396	0.415	0.548	0.596	0.658	1.000	
0.416	0.417	0.414	0.462	0.487	0.446	0.491	0.496	0.436	0.445	0.399	0.419
	0.403	0.459	0.479	0.469	0.452	0.337	0.360	0.378	0.358	0.329	0.315
	0.422	0.450	0.346	0.371	0.344	0.503	0.446	0.442	0.419	0.437	0.408
	0.425	0.429	0.408	0.362	0.541	0.437	0.469	0.439	0.397	0.496	0.555
	0.487	0.583	0.514	0.523	0.609	0.586	0.449	0.456	0.391	0.466	1.000
0.418	0.413	0.376	0.463	0.442	0.430	0.497	0.452	0.467	0.422	0.377	0.396
	0.410	0.451	0.402	0.417	0.437	0.325	0.384	0.388	0.384	0.361	0.315
	0.454	0.428	0.386	0.349	0.407	0.463	0.500	0.442	0.403	0.440	0.415
	0.449	0.484	0.421	0.367	0.423	0.466	0.451	0.462	0.425	0.478	0.534
	0.513	0.580	0.556	0.595	0.607	0.576	0.453	0.434	0.399	0.451	0.708
	1.000										
0.367	0.368	0.354	0.372	0.360	0.408	0.427	0.410	0.431	0.403	0.373	0.365
	0.395	0.395	0.424	0.407	0.434	0.332	0.358	0.396	0.388	0.355	0.303
	0.399	0.430	0.391	0.363	0.386	0.426	0.446	0.387	0.421	0.476	0.409

0.451 0.436 0.427 0.338 0.405 0.573 0.428 0.419 0.366 0.416 0.481
 0.434 0.510 0.472 0.515 0.549 0.538 0.400 0.361 0.372 0.408 0.596
 0.648 1.000
 0.363 0.349 0.293 0.375 0.413 0.377 0.420 0.401 0.411 0.398 0.340 0.353
 0.377 0.412 0.398 0.412 0.422 0.321 0.380 0.358 0.396 0.344 0.304
 0.399 0.369 0.420 0.366 0.389 0.467 0.482 0.460 0.450 0.523 0.419
 0.463 0.474 0.553 0.450 0.548 0.550 0.556 0.366 0.307 0.376 0.387
 0.336 0.417 0.424 0.438 0.473 0.425 0.449 0.436 0.396 0.410 0.512
 0.623 0.489 1.000

SD

0.880 0.913 0.896 0.909 0.920 0.942 0.905 0.932 0.953 1.082 0.987 0.905
 0.994 0.924 1.002 0.903 0.965 0.740 0.772 0.823 0.765 0.767 0.753
 0.743 0.727 0.759 0.795 0.791 0.821 0.808 0.791 0.758 0.813 0.784
 0.748 0.790 0.772 0.761 0.782 0.773 0.772 0.781 0.784 0.787 0.809
 0.803 0.845 0.785 0.822 0.832 0.817 0.986 0.929 0.905 0.901 0.814
 0.847 0.873 0.844

MO NY=59 NE=6 NK=1 C

LY=FU,FI GA=FU,FI TE=SY

ST 1 LY(1,1) LY(18,2) LY(31,3) LY(42,4) LY(52,5)

ST 1 LY(56,6)

FR LY(2,1) LY(3,1) LY(4,1) LY(5,1) LY(6,1) LY(7,1) LY(8,1)

FR LY(9,1) LY(10,1) LY(11,1) LY(12,1) LY(13,1) LY(14,1)

FR LY(15,1) LY(16,1) LY(17,1) LY(19,2) LY(20,2)

FR LY(21,2) LY(22,2) LY(23,2) LY(24,2) LY(25,2) LY(26,2)

FR LY(27,2) LY(28,2) LY(29,2) LY(30,2) LY(32,3)

FR LY(33,3) LY(34,3) LY(35,3) LY(36,3) LY(37,3)

FR LY(38,3) LY(39,3) LY(40,3) LY(41,3)

FR LY(43,4) LY(44,4) LY(45,4)

FR LY(46,4) LY(47,4) LY(48,4) LY(49,4)

FR LY(50,4) LY(51,4) LY(53,5) LY(54,5) LY(55,5)

FR LY(57,6) LY(58,6) LY(59,6)

FR GA(1,1) GA(2,1) GA(3,1) GA(4,1) GA(5,1)

FR GA(6,1)

LK

Know

LE

E1 E2 E3 E4 E5 E6

PATH DIAGRAM

OU SE TV EF SS MI RS FS ND=3 AD=OFF

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางพจมาน พิเดช
วันเกิด	วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 22/1 หมู่ที่ 8 ตำบลสิงห์โคก อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด 45150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโพนทองพัฒนวิทยา ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด 45110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทบุรุษอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีวัชวิทยาลัย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2545	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกสถิติประยุกต์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2560	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

